

Komócsin Sándor

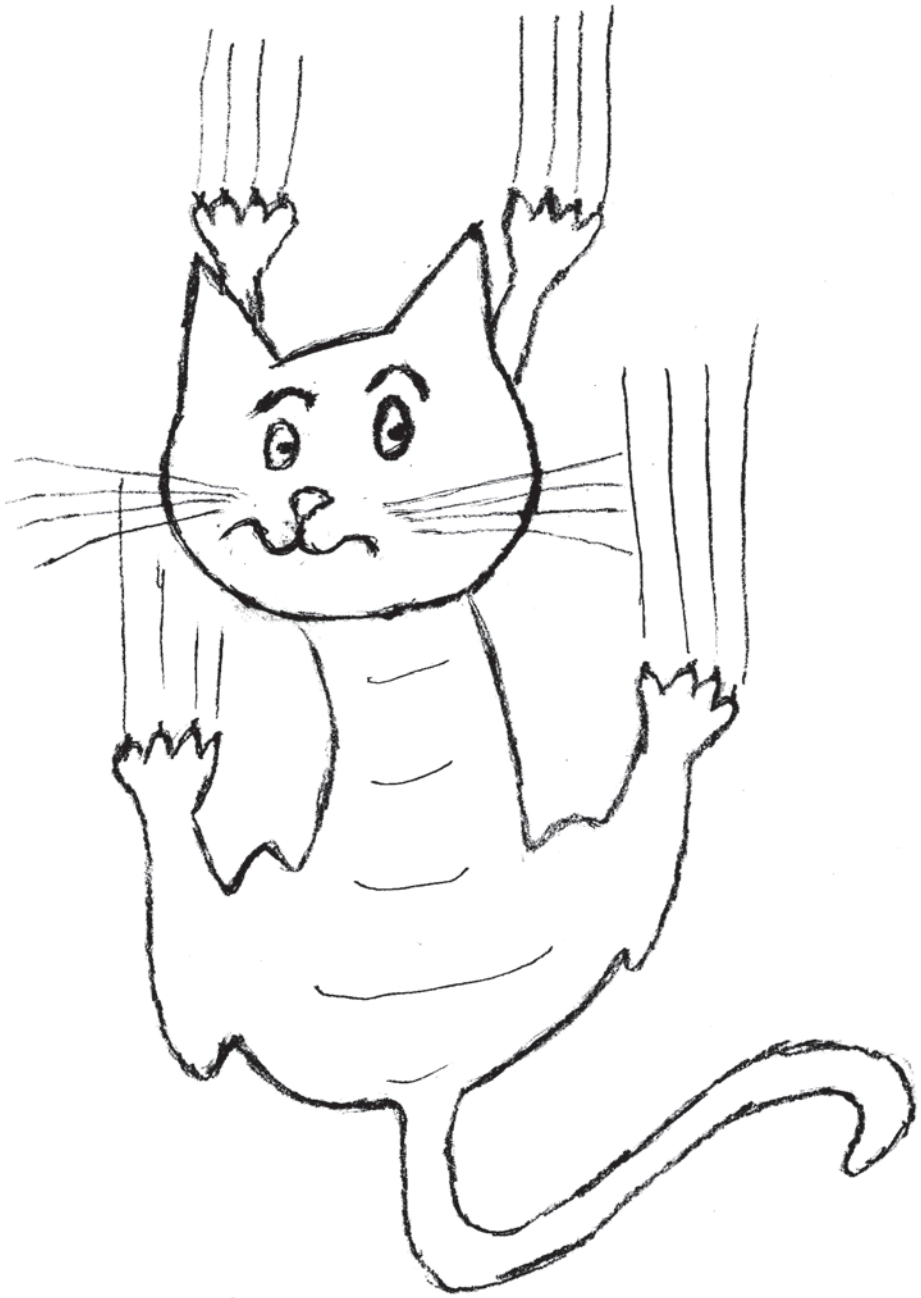
Szilánkságok

Komócsin Sándor

Szilánkságok

Életrajzok a kisbetűs életből:
tanulságos hibák, feltárt titkok

Szilánkságok

© dr. Komócsin Sándor | Budapest

2019

© Borgis Prin Bt. Kiadó

Olvasószerkesztő: Cs. Bánhalmi Andrea

Tervezőszerkesztő: Kollányi Julianna

ISBN: 978-615-00-5887-0

Ízelítő a könyvből

Kérdeztem tőle, hogy az ő kutyája milyen kategóriába tartozik? Kiskutya, középkategóriás kutya vagy inkább csak alsó középkategóriás? A fotók alapján, amiket mutatott, legfeljebb az utóbbiba soroltam volna. Mert egy német juhász például középkategóriás kutya négyhengeres motorral, elektromos fékasszisztenssel, hat légsákkal stb. De az ő vörös kis ebében (vagy barnában, attól függ, merről süt rá a nap) még egy rendes légkondi sincs. Jó, lehet, hogy az ablak elektromosan letekerhető, de ma már minden kutyát ezzel szállítanak.

Szerinte az ő kutyája full extrás középkategóriás eb (naná!), a farkaskutya az már a nagy kategória, 59 légsákkal, 12 csatornás, rádió-távírányítású központi zárral, atombiztos légkondival és menet közben felfújható kerekkel.

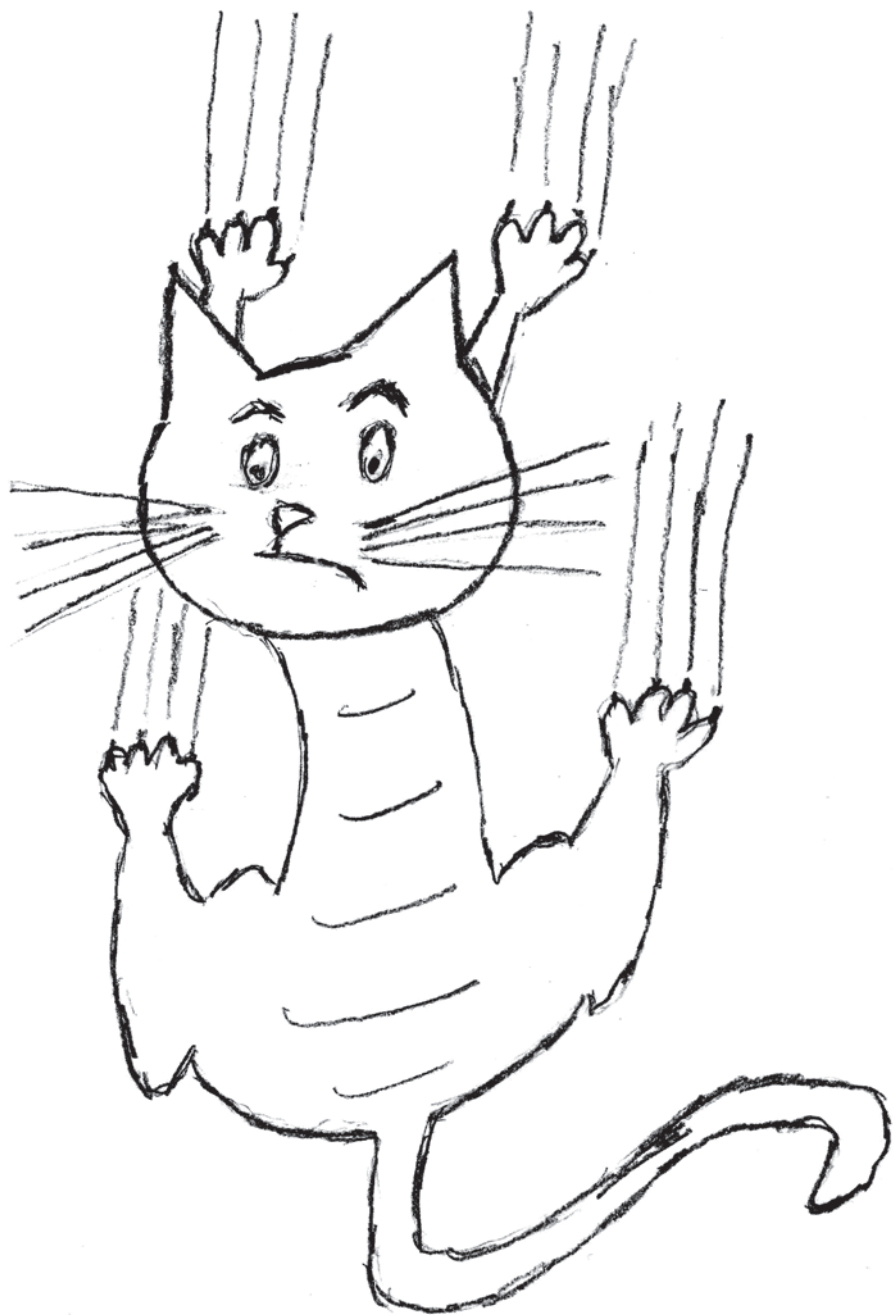
Rendben. Mondjuk, hogy ezt elfogadjuk. De akkor hova sorolunk egy bernáthegyit? Szerinte az már SUV. Automatikusan bekapcsolódó négykerékmeghajtással, változtatható alvázmagassággal és beépített videórendszerrel.

Aztán megkérdeztem tőle, hogy az ő kutyáján van-e tolatóradar? Azt mondta: van. Szerintem kamuzott. Ezeken a nyolcéves vörös (barna) kis – szerintem alsó középkategóriás – kutyákon még nincs tolatóradar. Teljesen vakon hátrálnak, amikor megtámadja őket egy őshonos, hangsúlyozottan magyar és persze prémium kategóriás (automata légkondi és beépített italbár a hátsó üléseken utazóknak) oroszlán a Hűvösvölgyben, ahol sétáltatni szokta az ebét. Bár a budai erdőkből élő oroszlánt a korszellemnek megfelelően manapság inkább magyarul kellene neveznünk.

A szerzőről

Van olyan barátom, aki szerint rajzfilmfigura vagyok, van, aki szerint ufó, volt, aki azt mondta: van bennem valami cicás. Egyikük átfutotta a készülő könyvet, és ezt írta: „Tök jó, hogy néhol bénának tünteted fel magad, ez olyan emberközeli, szerethetővé teszi az amúgy rendkívül macsó főhőst.” Társaságban valaki megjegyezte, hogy 20 éve ismer, és ezalatt semmit sem változtam, mire a színező lány (webdizájner) kolléganő, aki öt éve ismer, hajlott koromra utalva megjegyezte: „Most már vicces, akkor ijesztő lehetett”.

Bevezető

Nizsalovszky Éva, Nizsa a barátom. A gimnáziumban osztálytársak voltunk, aztán ugyanarra az egyetemre, a budapesti közgázra jártunk, csak ő sokkal nehezebb szakot végzett el, mint én. Imádja a könyveket, így az is belefér az idejébe, hogy olyan kicsi marhaságokat, illetve néha kicsit komolyabb dolgokat olvasson, amilyeneket tőlem kapott e-mailben az elmúlt években. Ezekből válogattunk ebbe a könyvecskébe. Rajta kívül sokat segített kíméletlen kritikáival Boros Tamás, Boroska, szintén gimnáziumi osztálytársam, akivel lelkes, ifjú szurkolóként együtt hajszoltuk bele a Vasas focicsapatát az 1977-es bajnoki győzelembe. Nagy-nagy köszönettel tartozom még Cs. Bánhalmi Andreának és Kollányi Julinak nélkülözhetetlen hozzájárulásukért a könyv elkészítéséhez. A komolyabb írások nem születhettek volna meg Paul Feyerabend, Herczegh Géza, Miklós Tamás, Pásztor Miklós, Széll János írásai és egyetemi stúdiumai nélkül.

Tudom, mi kell a nőknek!

Tudom, mi kell a nőknek. Elméletben. Két dologból raktam össze: egy csajos beszélgetésből és egy tudományos csatornán futó szórakoztató-oktató sorozatból. Kezdem az előbbivel, mivel amúgy is az volt előbb.

Szóval biztos írtam már, de az is biztos, hogy jó régen, úgyhogy megismétlem: 10-15 éve járok öreglányok bulijába. Nem én neveztem el így, a csajoktól hallottam, bár ezt tagadják. Egyetemista csoporttársak és évfolyamtársak nyolcan-tízen, főként lányok, de néhány fiú is néhány havonta együtt vacsznak. Mindig pénteken és mindig más helyen, de a lányok mindig halat esznek. A beszélgetés, amiről írok, sok évvel ezelőtt történt. A helyszín egy budapesti belvárosi vendéglő volt. Rendszerint késem, akkor is így volt. Néhány csajszi már ott volt, azt hiszem, három, kettőjükre emlékszem biztosan. (Mindez teljesen lényegtelen, felesleges volt részletezni, csak könnyen írok, ezért fecsegek.) A beszélgetés kellős közepén tartottak. Tökéletes téma: ki a legjobb pasi.

Amikor odaértem, már túl lehetek néhány lehetőség elemzésén. Éppen a hollywoodi sztárok voltak napirenden. Brad Pitt, George Clooney – utóbbi a csúcán volt, akkor ment a tévében a Vészhelyzet sorozat, amelyben brutálsármostököslehengerlő férfiként befutott. Nekem ő már megtette volna. Macsós, de nem túlságosan, intelligens (az orvos szerepében mindenképpen, de mindig ilyeneket játszik), vagány, de nem megbízhatatlan, van humora, sármos, szóval vigyázni kell, nehogy elcsábítsa az ember lányának legjobb barátját, de ez jó, mert így izgalmasabb az élet.

A csajsziak fanyalogtak. Az egyik ezért nem jó, a másik azért – már nem emlékszem, mik voltak a kifogások. Egyszer csak eljutottak addig az osztrák sorozatig, amelyben egy rendőr és a kutyája, egy német juhász a két főszereplő. Egy részt sem láttam belőle, de tudtam, miről van szó. – Igen-igen – kagylóztam a beszélgetést –, ez tényleg jó lesz, ő igazán megfelelő. Ki? Pont egy osztrák rendőr? – hitetlenkedtem magamban. Á, dehogya: Rex, a kutya. Arra lyukadtak ki, hogy Rex az igazi férfi.

Ezt akkor egyáltalán nem értettem. Sőt isten tudja, hány évig még lövésem sem volt róla, hogyan jutottak erre a következtetésre. (Egyébként, amikor emlegetem ezt a sztorit, tagadják, hogy megtörtént volna, de én megesküszöm drága nagynénikém, Klári néni életére – sajnos már régen nincs köztünk –, hogy megtörtént.)

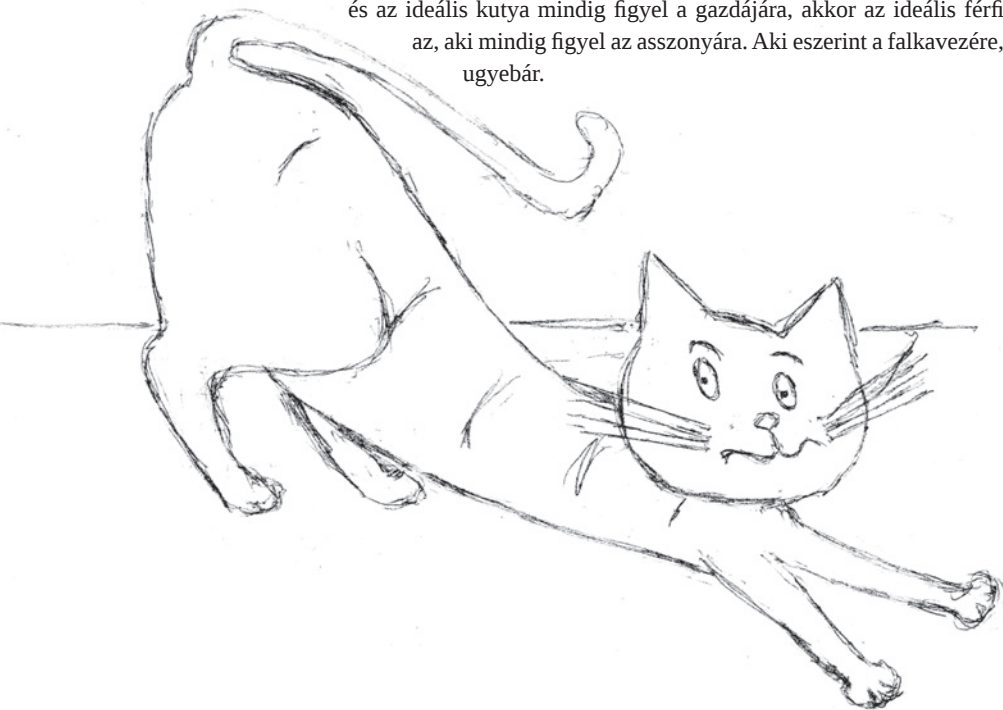
Ez volt az egyik szál. Most jön a másik.

A tudományos-ismeretterjesztő tévécsatornákon vannak kutyapszichológiai sorozatok. Az a lényegük, hogy nincs az a vad, haszontalan, engedetlen, elmebeteg kutya, amelyiket nem lehet megrendszabályozni. Az egyik sorozat Csodálatos kutyadoki címen ment itthon. A főszereplő egy alacsony, muszklis, mexikói származására büszke amerikai fickó, aki – ahogy mondta – a kutyáért bármire hajlandó. Van saját falkája, amelyet befogadott kutyákból hozott össze. Ennek ő a falkavezére. Az egyik részben elmondta, mi a kutyatartás lényege. Az emberek családtagnak tekintik a kutyát, így viszonyulnak hozzá, miközben az egy falkában élő állat, amelynek mindenekelőtt falkavezére van szüksége ahhoz, hogy normálisan viselkedjen, azaz úgy éljen, ahogy egy kutyának kell. Ha a gazdája nem így bánik vele, akkor rövid úton a kutya lesz a falkavezér és hülyére veszi a környezetét.

A csodálatos kutyadoki egyik kutyagyógyító módszere, hogy elviszi a rossz kutyát a saját falkájába, ahova szépen beilleszkedik, illemt tanul normális társaitól, aztán visszakérül

a hülye gazdájához, aki újra elkényeztetheti. Az egyik részben egy ehhez hasonló terápiával kezelte egy haszontalan dög pszichéjét. Megkérte a renitens kutya gazdájának szomszédját, hogy sétáltassák együtt a rossz kutyát az ő ebével, mert az egy jó kutya. Az utóbbi példát mutat az előbbinek, így talán megtanulja, hol a helye a táplálkozási láncban. És ekkor a csodálatos kutyadoki: az ideális kutya arról ismerszik meg, hogy mindig figyel a gazdájára. A jó kutya igazolta is ezt. Úgy sétált, hogy minden ötödik lépés után hátranézett a gazdijára mintegy visszajelzést kérve, hogy jó irányba halad-e.

Na, kérem, itt jött el a megvilágosodás boldog pillanata. Ekkor raktam össze mi kell a nőknek. Egyszerű szillogizmus, ha jól emlékszem arra, mi a szillogizmus: ha A egyenlő B-vel és B egyenlő C-vel, akkor A egyenlő C-vel. Ha az ideális férfi Rex, a rendőrkutya, és az ideális kutya mindig figyel a gazdájára, akkor az ideális férfi az, aki mindig figyel az asszonyára. Aki eszerint a falkavezére, ugyebár.

Mélyen szántó tanulságok

Valamikor, még a múlt évezredben lakott a közelünkben egy macsek. Persze számos macska lakott arrafelé, mint ahogy mindenfelé sok cica lakik vagy kóborol. Ez azonban más volt. Holdvilág képe és pulikutyaszerű termete mindig lenyűgözött. Bundája matuzsálemi kora ellenére feltűnően fényes és selymes volt. Ami a nemét illeti, termete alapján mindig azt hittem, hogy egy férfiaságtól megfosztott fiú. Eta néni, a cica gazdája azonban Zsuzsinak hívta, tehát egy nőiességétől megfosztott lány volt. A magyarázat mindezen csodákra rém egyszerű: világeletemben csak nyers marhahússal volt hajlandó táplálkozni.

A dög!

Akkoriban, amikor találkoztam vele, már évek óta Eta néni etette. Eta néni hatalmas állatbarát volt. Cickom, az egyik pulikutyánk őt szerette a legjobban minden emberi lény közül, pedig ő volt a legharciasabb házörzőnk. Utána jött Huncutka, aki viszont Kelet-Közép-Európa legfilozofikusabb kutyája volt. Leginkább csontrágcsálással töltötte az idejét, miközben minden bizonnal az élet és halál dolgairól merengett.

De vissza a macskához! Eta néni örökölte Zsuzsit, mégpedig Ginzelli nénitől, aki jó pár évvel korábban meghalt. Zsuzsi cica is megtért volna az őseihez, ha Ginzelli néninek nem lett volna egy lánya, aki Bécsben élt. Ő vállalta, hogy finanszírozza a cirmos étkeztetését. E nélkül éhen halt volna, amilyen válogatós.

A szerencsés dög!

Zsuzsi állítólag napokkal korábban tudta, mikor érkezik az autó Bécsből. Olyankor a küszöbön feküdt, és az istennek se tágitott onnan. A kocsis – mintha a macska hívná – mindig meg is érkezett. Eta néni sosem tudta előre, mikor jönnek. Zsuzsi valahogyan azt is tudta, hogy az érkezőknek érdemes hízelegni. Így amikor kinyílt a kocsis ajtaja, azonnal ott termett, és elkezdett a lábak között lábatlankodni – ahogy azt a macskák csinálni szokták.

A rafinált dög!

Egyszer a szomszéd néninek hízelgett egy kicsit, aki egy darab száraz kenyérhéjjal honorálta a mutatványt. Eta néni meglepődött. Talán megjött az esze ennek az elkényeztetett öreglánynak? – lamentált magában. Ő is megpróbálkozott az egyszerű házi maradékkal, hátha most már azzal is beéri a macska. De nem. A gazditól járt neki a nyers marhahusi.

A finnyás dög!

Így szerzett híveket magának: ha egyszer megunják a dolgait, és kiteszik a szűrét, legyen hová mennie. Mert ez is előfordult néha. Ilyenkor első lépésként felült Eta néni földszinti ablakába, és nyávogott. – Ekkor megjelenik Irén nénéd a seprővel – mondta Eta néni –, Zsuzsi tudja már, mit jelent ez, és menekül a kerítésen át. Irén néni a másik szomszéd volt, aki nem értékelte Zsuzsi dolgait.

Persze végül mindig megbocsátottak neki. Tudta ő ezt jól, hiszen a bolháitól is megszabadították. Bár a beporozást rosszul tűrte: amikor ennek eljött az ideje, szembefordult Eta nénivel, és az összes kieresztett körmével megtámadta.

A hálátlan dög!

Tanulságok:

A kommunista. A fránya macskája olyan, mint a kor embere: a magyar prolinál zabál, de Nyugatra csóválja a farkát.

A nacionalista. A macska nyilvánvalóan kriptokommunista, a drága magyar középosztály hizlalta fel, amelyet a sírba evett, hogy azután a kisember házában élve nyugati segélyeken tengődjön.

A liberális. A vállalkozószellemű cirmos kemény harcban kivívta szabadságát gazdái gyámkodása alól, s jó teljesítménye jutalmául végül elnyerte a Nyugat támogatását.

Az újságírástól megcsömörlött Iván barátomé. Ez a macska legalább egyéniség, amelyet manapság az emberek között nemigen találni.

Editkéé, első főnökömé. Jól tette!

Színező lány (webdizájner) kollégámé. Hagyjál békén a hülyeségeddel!

Lehet, hogy nincs is pozitív tanulsága Zsuzsi életének, és ez a cicus csak egy számító kis dög. Amint az emberek is azok általában. Ám ettől még lehet szeretni ő(ke)t. Nemde?

Elméleti fizikus akarok lenni!

Írtam már arról, mi szeretnék lenni a következő életemben? Ez persze senkit sem érdekel, de engem igen: elméleti fizikus. Ez egy nagyon-nagyon frankó kis szakma. Csak ül az ember egy nyáron hűs, télen meleg tanszéki szobában, és vagy olyan irdatlanul nagy dolgokon filozofál – galaxisok, univerzumok és ehhez hasonlók –, amelyeket még csak elképzelni sem tud senki, vagy olyan az iciripicirínél is kisebb izékről elmélkedik – elemi részecskék, bozonok, kvarkok –, amelyekről köztudott, hogy nem lehet meghatározni, mikor hol tartózkodnak, mert rendkívül izgágák. Ha ezeket elunja, az időutazásról is lamentálhat, amely egyesek szerint lehetséges, mások szerint nem. Egy komoly külföldi sajtóorgánium tudományos rovatában például találtam egy cikket, amelyben az időutazással kapcsolatos legígéretesebb kezdeményezéseket sorolták fel. Nem az összezt, persze, mert az túl hosszú lett volna, csak a legjobbakat, amelyeknél már bizonyára látszik fény a célhoz, az időutazás megvalósításához vezető alagút végén. Már ha nem sötét fotonok világítják meg az elérendő célt. Állítólag ezeket is felfedezték már vagy esetleg csak feltételezik, hogy egyszer felfedezhetik őket. Ekkor, ugye, sötét fény világítaná meg a célt, azaz tök sötét lenne, és nem lehetne látni semmit. Kivéve talán, ha sötétben látjuk a dolgokat, mert akkor összhangban lennénk az ottani helyzettel.

Szóval az időutazás esetén még csak az ígéretes kísérleteknél tartanak a tudósok, mert nem biztos, hogy egyáltalán lehetséges, ám itt van az űsrobbanás, amit szinte tutira vehetünk. Nemrégiben például azt írta az újság, hogy a kutatók valami elektronikus ketyere segítségével hallani vélték az űsrobbanás visszhangját. Igen. Ez fontos. Mert ha van visszhangja, akkor végképp biztosak lehetünk benne, hogy volt űsrobbanás, amit kézzelfogható bizonyítékok híján csak feltételezünk, hiszen senki sem élt még akkor, aki megfigyelhette volna, és megismételni, ugye, akár laboratóriumi körülmények között, nem lenne egyszerű és biztonságos.

De mondjuk, hogy ebbe most nem kötök bele. Volt űsrobbanás, miért is ne. Lehet róla köteteket írni. Ragozni, hogy milyen baromi régen volt vagy még annál is sokkal régebben, elképesztően gyors volt vagy lehangolón gyors. Ezred- vagy tizedmásodpercek alatt zajlott le. Mert természetesen ez sem mindegy. Minél sebesebb volt, annál jobb. Vagy rosszabb. Erről is lehet egyetemi előadást tartani.

És akkor itt jön a hangja és a visszhangja. Mert szinte biztosra vehető, hogy nagyot szólt. Végül is egy robbanásról beszélünk. Nem űspukkanásról, vagy űszisszenésről, vagy űshusanásról, vagy űskattanásról. A Nagy Bumm tényleg egy nagy bumm volt, nem csoda, hogy még ma is visszhangzik. Már amikor nekiütöközik valaminek. Például a szoba falának. És ezt egy űsrobbanás-visszhangot mérő műszerrel meg lehet hallani.

Ezen sokat dolgoztak az elméleti fizikusok. Nem volt könnyű dolguk, lássuk be. Azért mára a Nagy Bumm egy eléggé kicsi bummá, inkább csak egy halk pukkanássá halkult. Olyan ez, mintha meg akarnánk hallani egy tőlünk pontosan 342 kilométerre 1632-ben kinyitott pezsgőspalack hangjának visszhangját. (Tegyük zárójelbe, hogy esetleg akkor még nem is volt pezsgőspalack, annyi mindent feltételezünk itt, hogy eggyel több már igazán nem oszt vagy szoroz.)

Legnagyobb sajnálatomra egy újabb hírből kiderült, hogy mégsem az űsrobbanás köszönt be a maga módján az elméleti fizikusokhoz, hanem valami más. Most éppen nem a szomszéd szobában működő számítógépek zümmögését értették félre. Bár végül is mindegy. Most valami mást hallottak, de előbb-utóbb az űsrobbanás visszhangját is meg fogják hallani. Hacsak ki

nem derítik, hogy mégsem volt ősrobbanás. Bár lehet, hogy akkor is lekagylózzák a hangjának a hiányát. Mármint nem hallanak semmit, ami azt bizonyítja, hogy nem volt ősrobbanás, hiszen nincs visszhangja. Ennek a bizonyításnak viszont nagy visszhangja lesz a tudományos életben és a médiában.

További fontos téma az univerzumok ütközése. Mielőtt kiderült ez a piciny probléma – mármint az, hogy mégsem az ősrobbanás visszhangjának elhaló sóhaját sikerült mikrofonvégre kapni –, az egyik csávó arról értekezett, hogy akár az univerzumok ütközésének hangját is kiszűrhetnék a felrobbanó napok okozta kicsinyke háttérzajból.

Na, most ehhez tudni kell, hogy nem száz százalékgig biztos, hogy több univerzum létezik egyszerre egymás mellett vagy esetleg ugyanazon a helyen, már ha a helynek van értelme, hiszen azt sem tudjuk, mekkora a mi univerzumunk, és amikor tágul – mert úgy gondoljuk, hogy tágul –, akkor honnan, kitől veszi el a helyet, vagy esetleg éppen akkor alakítja ki a helyet a semmi közepén, mármint ha a semmit valaminek képzeljük el – elméletileg –, hiszen e nélkül nehezen beszélhetnénk a közepéről. Vagy a széléről, mert lehet, hogy ebbe nyomul be a mi – mondhatni nemzeti – univerzumunk.

Szóval tegyük fel, hogy több univerzum van. És azt is vegyük adottnak, hogy össze tudnak ütközni. Azaz nem csak úgy úszkálnak egymásban keresztül-kasul. Ebben az esetben szinte biztos, hogy ennek van valamilyen hangja. Mire is számíthatunk? Lehet, hogy olyan, mint amikor egy hollywoodi filmben a jó rendőr berúgja egy bűnöző lakásának ajtaját. Az egyik univerzum a rendőr, a másik a rosszfű lakása. De lehet, hogy olyan az egész, mint amikor a nyitott ajtót mozgatja a szél, és az olajozás hiányától szenvedő zsanérok nyikorognak. Persze az is lehet, hogy bugyborékolást vagy csak egy puttyanást hallhatunk. Mondjuk egy rövidet, valami olyasmit, hogy puty, vagy egy hosszabbat: papapatyütyütyü. Jó lenne tudni, mert utólag, miután a megfelelő műszerrel meghallgattuk az univerzumok ütközésének hangját – vagy visszhangját –, könnyebben tekinthetnénk bizonyítottnak, hogy pont az történt, amit megjósoltunk.

És ez az a pont, ahol a következő életemből kölcsönvettem egy hasznos elemet. Nevezetesen azt a bizonyítási eljárást, amelyben azzal támasztom alá a véleményemet, hogy hozzábiggyesztem a következő érvet: ezt vegyük bizonyítottnak. (Hasonlít a mama végső érvéhez a vitákban, amely így szól: hidd el nekem!) Ezzel megjegyzéssel máris bizonyítást nyert a dolog, tehát nincs miről tovább vitatkozni. A mellettem ülő kolléganővel szemben bevezettem ezt a módszert, ami azzal a sajnálatos következménnyel járt, hogy most már ő is ezzel az megdönthetetlen érvel támasztja alá a nevetséges véleményeit.

Szeretethiányos pók

Szóval szereted a horrtort. Tudok szolgálni egy sztorival. Lakik a munkahelyem egy madárpók. Legalábbis akkora, mint egy madár. Olyan arasznyi, plusz a hosszú lábai. A színe szürke, világosabb alapon sötétebb foltokkal. Szőrös, a potrohán két-három hetes borostának megfelelő szőrszálakkal. Otthona egy 50x50x20 centis, átlásztó műanyag doboz.

A pók az egyik autós szakújságíró kollégáé, aki annál az autós portálnál dolgozik, amellyel egy légtérben van az irodánk. *(A levél megírása óta szétköltöztünk, úgyhogy a történet múlt időben értendő.)* Az illető felajánlotta szerkesztőségi háziállatnak. A szomszédok hozták magukkal a dögöt a közös irodába. Amikor megláttam, betojtam. – Gyerekek! – nyöszörögtem. – Arról nem volt szó, hogy állatot is hoztok a társbérletbe. Írtam egy körímélt a kollégáknak, hogy mi van. Az egyikük kiderítette az internetről, hogy csak olyasmire támad, ami kisebb a potrohánál. Kérdés persze, tudja-e, hogy van potroha? És ha igen, honnan tudja, hogy mekkora? És csak megsaccolja-e az áldozatot vagy hátra is néz, hogy ellenőrizze, tényleg kisebb-e a potrohánál? Már ha hátra tud nézni. Különben is, honnan tudná, merre van a hátra?

A háziállat menüje valamilyen egzotikus, talán dél-amerikai csótány. Ezt a jószágot nem szeretném látni. Havonta egyszer táplálkozik. Épp most mondta a gazdija, hogy még nagy a potroha, úgyhogy nem kap enni.

Az említett körímélre válaszolva az egyik kollégánőt azt írta: mostantól kizárólag távmunkában fog dolgozni otthonról. Nem tartotta be, de felvette a tigriscsíkos dzsekijét, hátha leopárdnak nézi a pók. Kérdés persze, hogy attól megijed-e? Arról nem volt szó, hogy félne is a potrohánál nagyobb élőlényektől. A másik megkérdezte, jöhet-e simogatni a szőrös kis háziállatot? Csak ha nem vagyok itt, süsd meg!

A pók nem nagyon mozog. Ezt onnan tudom, hogy amikor elmegyek mellette mindig megnézem, bent van-e még a lakásában. Úgy tűnik, nem tudja kinyitni a tetejét, amelyen keresztül etetik, de ki tudja, mit csinál éjjelente, amikor nincs bent senki.

A színező lánnyal (a webdizájnert kollégánóval, akinek a neve nem sokkal azután, hogy hozzánk került, egyszer nem jutott eszébe a kis főnöknek, ezért színezőlánynak hívta, aztán rajta ragadt ez a becenév) állatjóléti pert fontolgatunk a pók gazdija ellen. Először is kérdéses, hogy rendesen eteti-e a háziállatot. Soha egy kis változatosság. Mondjuk jó magyar füstöltcsótány-pörkölt nokedlival és uborkasalátával. És mi lesz az aperitíffel? Lehetne Unicum, hogy maradjuk a hungarikumoknál. És a finom szekszárdi vagy tokaji vörössel utána? Desszertet még soha nem kapott. Nem láttuk, hogy megsétáltatták volna. Pórázon, persze. A szájkosártól száj híján eltekinthetünk. Bár állítólag harap a csáprágójával vagy mijével, ami olyan, mint egy darázs csípés, úgyhogy mégsem. És a gazdija egyszer sem adott neki jó éjt pusztit.

Egyébként szerintem ideális háziállat aggregényeknek. Elvan magában, nem kell sétáltatni, ritkán eszik, és még ritkábban kell takarítani utána. Csajozni is lehet vele: – Feljössz megnézni a madárpókomat? Ellenállhatatlan! Azért én maradok a plüssmaciknál, amelyek szintén aggregénybarát háziállatok. Nem morognak, harapnak, karmolnak vagy csípnek. Legalábbis soha nem teszik ezt, amikor megvakargatom az állukat. Csak mosolyognak, mintha rá lenne varrva az arcukra a mosoly. Mert rá van.

Rémes ügyfelek

Eszembe jutott, hogy azt mondtad a könyvelők munkájáról: 95 százalékát egy betanított majom is el tudná végezni, a maradék öt százalék viszont életveszélyes, olyasmi, amit, ha elszúrsz, hatalmas anyagi bukta lehet a vége. Ahogy a levelezésünk hullámváza alapján megfigyeltem, a könyvelők életének a „zárások” adják meg a ritmusát. Az adóbefizetési határidők, az éves jelentések leadása, meg ilyesmi. Ezek idején, ha jól érzekelem, nem e-maileket olvasgatsz, hanem éjszakába nyúlóan robotolsz.

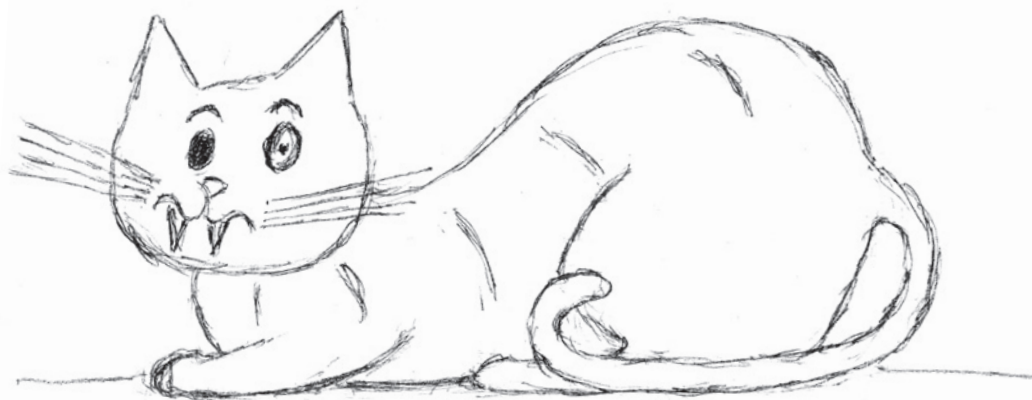
Látom a könyvelőt, amint a halványan pislákoló asztali lámpa alatt ülve könyökvédőben, töltőtollal rója egymás után a betűket és a számokat. Tartozik és követel a forint-filléres (vagy valami hasonló nevű) dokumentumon, majd ugyanez a főkönyvben, amely az előbbi fölött található a számviteli papírok táplálkozási láncában. Legalul a bizonylat nevű teremtmény, például sok-sok számla jön-megy, jár kézről kézre a papírok dzsungelében. A bizonylat elhelyezkedése ellenére maga a csoda. E nélkül nincs élet a számvitel titokzatos világában. A bizonylat mindennek az alapja. A bizonylatok a rendszer rágcsálói, amelyek magukba gyűjtik az alsóbb rendű lényeket, a rovarokat, mármint azokat az adatokat, amelyek a gazdasági folyamatokban születnek. Azután jönnek az említett összesítők, amelyek felzabálják a bizonylatokat, hogy a történet végén élénk állhasson a számviteli erdő királya, illetve ha nem erdőt írtunk volna, hanem szavannát, akkor azt mondhatnánk, oroszlánja: a vállalati éves jelentés. Itt időzzünk el egy kicsit, élvezzük a felhőtlen boldogságot, amit ez a dokumentum okoz!

Szóval ahogy könyvelőnk így tevékenykedik, egyszer csak valami neszezést hall a háttérből. Mi lehet ez? – gondolja. Egérke? Az nem lenne jó, mert megrágja az archívumot. Körülnéz. Sehol egy rágcsáló vagy földön rohangáló bogár. Folytatja a körmölést. Tartozik és követel újra és újra. – Vajon megcsináltam a gyerek holnapi uzsonnáját? – teszi fel magában a kérdést. Nincs válasz és nincs lehetőség utánanézni, mert közeledik a sötétség ura. A rém, amely sakkban tartja a világ összes könyvelőjét. Maga a borzalom, a természeti csapásnál is rosszabb iszonyat. A határidő!

– Dolgozzunk, dolgozzunk! – biztatja magát halkán maga elé mormolva. Ekkor újra meghallja a hangot. A síron túli, sziszegést. Szszsz... – Miaiste'? – mondja félhangosan. Zzz... Nem, ez nem azt jelzi, amit a képregényekben, hogy valaki alszik. Ezt a hang „mondja”. Abbahagyja a körmölést, és fülelni kezd, hátha kiderül valami. – Vvviiszzszszszaaa. Mi? Hova? Vissza? Mi vissza vagy mit vissza? – Nnnzzzeeee... A hang egyre erősebb, amitől egyre agresszívabbnak tűnik. A könyvelő dolgozni próbál, de nem megy. Feláll. Benéz az archívum őrzésével megbízott szekrény mögé. Semmi. Az asztal alá. Semmi. Visszaül. Ekkor enyhe szellő mozgatja meg a függőnyt, amitől megrémül, de végre tisztán ért egy szót, amit a kísérteties hang mond: – Add!

– Midd? Mit adjak? A könyvelő felugrik a székéből. Kiveri a veríték. – A visszajárót? Nem vagyok én pénztáros! A tíz éve kölcsönkért könyvet, amelyet elfelejtett visszajuttatni jogos tulajdonosának? Mindenki tudja, hogy könyvet nem szabad kölcsönadni, mert sose kapjuk vissza. Kár követelőzni! A párttagkönyvet? Azt már visszaadta volna, ha lett volna neki. A könyvelő újra visszaül, és megpróbál megnyugodni. Számolja a pulzusát, mélyeket lélegez. Jól van. Minden rendben van. Nincs itt semmi látnivaló, lehet tovább haladni. Csak egy kis hallucinálás a sok munka miatt. Gyerünk, folytassuk!

És ekkor a hang egyértelműen megszólítja: – Add vissza a pénzem! A könyvelő felriad, ugyanis a kimerültség miatt elbóbiskolt az asztala fölött. Az egyik ügyfelét látja az ajtóban. Éppen az ő cégének adóbevallásán dolgozik. A pasas mindenféle módszert ajánlott az adó csökkentésére, csak sajnos egyik sem törvényes. – Mit tehet erről a könyvelő? – teszi a fel a költői kérdést, és feláll, hogy kitessekelje a hivatlan vendéget. Csakhogy ekkor megjelenik mellette egy másik fickó, aki szintén a pénzt akarja. Aha – ismeri fel másik megbízóját a könyvelő. Ennek a vállalkozásánál talált egy bírságot, amit még nem fizetett be. Most persze őt teszi felelőssé maga helyett a váratlan kiadásért. A két férfi mögött megjelenik egy nő: – Add vissza a pénzem! – követeli ő is. – Világosan megmondtam, hogy a rúzsát nem számolhatja el költségként! – feleli neki ingerülten. De ezzel nincs vége az ügyfelek sorakozásának. A következő ürge azért követeli vissza pénzét, mert a könyvelő nem volt hajlandó biorobotként nyilvántartani a dolgozóit, s ezért nem tudta megspórolni a társadalombiztosítási járulékat. A háttérben egyre többen kerülnek elő a sötétből, visszaszorítják a könyvelőt az asztalához, lökdösik, taszigálják, amíg meg nem botlik a székében, és le nem huppan a padlóra. Ekkor... újra felriad. Kigurult alóla a szék, ahogy elbóbiskolt, és az asztalra borult. Gyorsan megcsípi magát. Fáj – nyugtázza örömmel. Eszerint vége van az álomnak az álomban, akár csak az álomnak. Kimegy a mosdóba, megmossa az arcát, megpróbálja kidörzsölni az álmat a szeméből. Karkörzéseket végez, hajolgat egy kicsit, hogy felpeszdipte a vérkeringését. Nem kéne annyi horrorfilmet nézni – lamentál közben magában. Főleg a zombitámadásokról szólókat kellene hanyagolni. Visszaül az asztalához. Folytatja a munkát: tartozik és követel. A tolla serceg a papíron. És ekkor az asztal alól megszólal egy hang: – Add vissza a pénzem!

A nagy bringás baleset – csak erős idegzetűeknek

Ártatlanság és pánik

Könnyen válaszolhatok a kérdésekre, hogy mivel töltöm a nyarat: felgyógyulással. Ez volt az egyszavas összefoglaló. A hosszabbhoz helyezd kényelembe magad! Az történt, hogy összetörtem magam. És az a baj, hogy csak magamat okolhatom. Majd kiderül, miért. Csak ki kell várnod, hogy leírjam, mert az egyik következmény az, hogy egy kézzel pötyögök a tízujjas gépelés helyett. És ez igencsak lassú. Na, ez volt az első elképesztően jó vicc. Ugyanis tudom ám, hogy neked, aki olvasod, tök mindegy, mennyi ideig írom meg a levelet.

Első fejezet: Sanyi elköveti élete egyik legnagyobb csúcbaromságát

Mostanában sokat bringázom a városon keresztül. Szombaton is a belváros felé indultam. Óbuda középső – Aquincum–Flórián tér – letudva. Be a Margitszigetre, végig a budai oldalon, cicik megnézve a Palatinuson (nem igaz, egyébként idén egy monokiniző csajt sem láttam). Ezerrel döngettem át a sportuszodánál, kigyóvonásban, egy csapat üvöltöző horvát vízilabdrukker között.

Filóztam, hogy Pestre menjek-e vagy Budára. Budára. Figyelem, közeledik az első drámai csúcspont! Gurulok lefelé a szürke járdától rikító vörös aszfalttal elválasztott bringaúton. A lejtő lényege bringázás esetén, hogy azért vállaljuk az emelkedővel járó strapát, hogy utána élvezhessük a sima tekeréssel soha el nem érhető száguldást a lejtőn.

Szóval gurcsizok lefele a hídról, szemben gyalogosok jönnek millióan. Az egyik csoportban négyen vagy öten egymás mellett kolbászolnak. A szélső, egy csajszi pont velem szemben lépked a rikító bringaúton. Ha fékezek, hogy kikerüljem, el lesz rontva a lejtőm – felfelé a szigeti behajtón strapáltam magam, de lefelé nem nyerem el cserébe a lejtőcske kínálta kellemességet.

Mondom magamban: kicentizve, az utolsó pillanatba kerülöm ki, hadd ismerje meg a szovjet fegyverek erejét! Magyarul hadd ijedjen meg, és szokjon le a bringaút bitorlásáról. Én nagyon nagy barom! Máskor nem érdekel ez. Mindig vannak gyalogosok a bringaúton, akkor is, ha van járda. Értelmes ember – ezt az esetet kivéve én is – ezzel számol. Nem húzza fel magát, nem szól be, mert úgylis hiába.

Most győzött az agyalágyult hülyeség. Az utolsó pillanatban mozdultam balra. Legalábbis azt hittem. Csakhogy az az utolsó utáni volt. Vagy pont akkor mozdult ő is balra (neki jobbra), amikor mellé értem. Éppen a táskájában kotorászott. Én meg ha nem is ezerrel, de ötszázzal eltaláltam a tatyóját. Tudom, hogy mindenkinek elege van az újságírói túlzásokból, de nincs enyhébb jelző: gigantikusan nagyot taknyoltam.

Második fejezet: Sanyi azt hiszi, megúsza

Ha túl hosszúnak találod, amit írok, akkor ne feledd, hogy az egy perc, amíg ide eljutottál, nekem egy újjal pötyögve másfél óra volt.

Fölüllok, magamra nézek: csurog a vér. A térdem, a könyököm durván lehorzsolva. Jó érdesre csinálták a bringautat, hogy tapadjon. Az ingem csurom véres, mint egy háborús filmben. A bal kezem minden mozdulatra fáj. A jobb is, de nem annyira.

Emberek jönnek, megállnak. – Hívjak mentőt? – kérdezik. Én: – Nem kell, csak icipici horzsolás az egész. Odahívtak egy rendőr járőrt – a vízilabda-Eb miatt minden sarkon állt egy

páros –, azok is azt kérdezik: hívjanak mentőt? – Nem kell, csak icipici horzsolás az egész. Megjelent a csajszi, akinek nekimentem, addigra rájöhetett, hogy a bringaúton volt, mert ő is csak azt kérdezte: tud-e segíteni? – Icipici horzsolás, semmi gond. Adott egy marék papír zsebkendőt. Egy másik nő még egy marékkal, egy harmadik zacsis vizet, amit a hőség miatt osztogattak. A zsepit elhasználtam, a vizet nem akartam elfogadni. Végül is icipici horzsolás az egész.

Elindultam haza. A bringát toltam (nem lett komoly baja). A jobb kezemmel nem tudtam szorítani. A bal felkarom rohadatul fáj. Kolbászolás közben – rajtam a csurom véres ing, a bal karomon végig félig megalvadtt vér, horzsolások mindenütt, kellemes látvány lehettem – volt idő értékelni a helyzetet. Kezdjük a legfontosabbal: a jobb kezem használható, következőképpen ki tudom törölni a fenekemet. Volt gipszben a jobb kezem gyerekkoromban, tudom, mi a fontos és mi nem! Nem buktam át a bringán. Két éve az erdőben, ahol nordikolni szoktál, a solymári vitorlázórepér környékén volt egy ilyen esésem. Akkor tényleg gyorsan mentem egy lejtőn. Kipukkadt mind a két gumi, fejre estem sisak nélkül, de megúsztam. Szóval most nem estem fejfel a járdát és az úttestet elválasztó korlátnak. Tök jó! A bal kezemet be tudom hajlítani – nem lehet eltörve. Frankó! Végre történik valami, amiről írhatok neked. Lassan ellövöm az összes sztorimat, végül nem marad mondanivalóm. Ez is tiszta haszon.

Másfél óra a Margit hídtól haza. Közben a Folyamőr utcában a szeszgyárnál mondom magamnak: felülök. Hülye! A bal kezem, hát, mintha le akarna szakadni.

A bátyuskámék és a nővérekémék a bátyuskámék telkén voltak. Csak a bátyuskám kislánya, Zsuzsi volt itthon, mert orvostanhallgatóként kórházi gyakorlaton volt, és bevállalt egy 12 órás vasárnapi műszakot. Majd áthívom, hogy segítsen valamit tenni a horzsolásokra, hogy ne kenjem össze az ágyneműt. Menni fog ez!

Harmadik fejezet: nem úszta meg

Fel tudtam hozni a bringát a harmadikra. Megfürödtem, hogy mégse legyenek bűdös és mocskos az unokahúgom előtt. Megnéztem a bal karomon a könyökömnél lévő horzsolást a tükörben. Hoppá! Ott egy lyuk. Ez volt a történet második drámai fordulata. Nagyobb borsónyi, kisebb babnyi. A jó édes anyukáját! Ezért csöpög a vér még mindig. Esősegély kell ide! Majd Zsuzsi elvisz az anyja autójával. Óbudán a Vihar utcában van az orvosi ügyelet. Ügyeletes. Nő. Ránéz a lyukra, azt mondja: Honvéd Kórház, sürgősségi.

Itt elköveztünk egy hibát. Kidobtuk a masszívan véres inget, amibe addig csavartam a kezem, hogy ne csöpögjön össze mindent a lyukból szivárgó vér. Az ügyeletes ápolónő betekerte valami ideiglenes, géznek látszó, de annál sokkal tutibb cuccba. Szombat este van, fél kilenc, ügyse lesz senki a sürgősségin – gondoltuk. Hát, voltak! És egy csinos kötéssel jelentünk meg, nem a véres inggel, amivel jelezhattük volna, hogy a mi bajunk kívánja meg a legsürgősebb kezelést.

Vártunk. Ki volt írva, hogy nincs érkezési sorrend. Ez elvileg jogos, de – mit mondjak – ad játékeretet a túlterhelt személyzetnek. Órákig lehet várni csak a mindent lezáró orvosi jelentésre, amit náluk lehet hagyni, kivéve, ha valakinek kell ahhoz, hogy hogy táppénzre mehessen. Vártunk. És vártunk még egy kicsit. Közben egy villanytáblára kiírták, hogy ellátást kap azonnal: 0, 15 percen belül: 0, 30 percen belül 18 beteg. Hamarosan: 24. Előbb-utóbb: 17. Összes beteg: 52 – körülbelül. Mondtam a Zsuzsinak: szerintem kamu az egész.

Vártunk. Egyszer csak a nővérkém hívja Zsuzsit. Nem tudom, miért. Akkor tudta meg, hogy mi van. Ő orvos, vannak ismerősei, azt monda: odaszól. – Na – mondom –, biztos csak azért is kibaltáznak velünk. Egy valami ugyanis az első pillanatban nyilvánvalóvá vált: az egészségügyben dolgozók két mondatot nem szeretnek hallani munka közben. Azt, amelyik úgy kezdődik, hogy – Mikor..., és azt, amelyik úgy, hogy – Meddig kell még... Szóval ne süssük őket!

Azt mondták a nővérkémnek, hogy 15 percen belül behívnak. Ezt uszkve kettővel kellett megszorozni. A jóképű, poénkodó, ifjú doki megmozgatja a lábamat, merthogy ez a rutineljárás. No problem! Folytatta a bal kezemmel. Majdnem betojtam. Megnézhette volna előbb a lyukat. Biztos rájött volna, hogy itt nincs mit tesztelgetni. Aztán elküldött a röntgenbe. Mit mondjak? Szórtam a pózokat a fotózáson. Merthogy itt is rutineljárás van. Aki nagyot taknyol, azt mindenütt átvilágítják. Kéz jobbról, balról, fentről, srégen – miközben csak a jobb kezemmel tudtam mozgatni a balt, annyira fájt minden mozdulat –, tüdőrontgen, kétféle. Végére értünk a röntgenezésnek. Puff! Itt következett a harmadik drámai esemény: kiderült, hogy eltört a könyököm. Később pontosítottuk: a csúcás letört, és az ahhoz tapadó felkarizom elhúzta maga felé. A lyuk szerepe, hogy mindez nyílt törésnek minősült.

Negyedik fejezet: stressz és nyugi

A negyedik drámai pillanattól kissé kiborultam. Van tuti dróthurkos megoldás az ilyen törésre: rátekerik, visszahúzzák, visszaforr. – Műtét kell, még az éjjel – mondta a jópofa doki, mert közben átnyomták neki elektronikusan a fotóimat, és a főnökével kitalálták, mi legyen. – Basszus – mondom –, akkor megcsináljuk, és megyek haza. – Kilógó csövekkel a karjából? – kérdi. Szóval legalább hétfőig vagy keddig maradnom kell. Világéletemben rettegtem attól, hogy egyszer kórházba kerülök, ahol nincs mit csinálni, nem mehet sehova az ember, és halálra unja magát.

Ekkor már nagyon kellett pisilni. Közben valószínűleg a stressztől elkezdtem reszketni. Nem tudtam abbahagyni. Találtam egy vécét. A kezem olyan ötcentis amplitúdóval rezeg. Próbálok parancsolni neki. Nem megy. Nem jutott eszembe, hogy a klotyóra ülve is elvégezhetném a műveletet. Mindenhova jutott. Szegény takarító, utólag én kérek elnézést magam helyett.

Elég az hozzá, ahogy a nagyikám mondaná, éjjel háromkor toltak be, ötkor ébredtem, közte a halálszerű altatás. Amikor begurítottak a műtőbe, megpróbáltam valami jóra gondolni, mondván magamban: hátha én leszek az altatásban a hibaszázalék, oszt soha nem kelek fel. Legalább szép emlékem maradjon a halálomról. De nem igazán sikerült, mert 15 fokra lehetett belőve a légkondi, én meg egy szál gatyában voltam. Betakartak ugyan, de addigra újra rám jött a hidegrázás.

Az altató doki asszisztense megkérdezte milyen doktor vagyok. (Belepillanthatott a papírajimba, amelyeken dr.-vel szerepelt a nevem.) Mondom: – Közgazdász. – Hogyan lehetne ezt a nyomorult egészségügyet gatyába rázni? – jött a következő kérdés. Egy közgazdász doki csak tudja. Hát persze, hogy tudja: – Több pénzt kell beletenni. – feleltem. A zseniális, mindenre tökéletesen megfelelő közgazdászválasz. Next question? Nem volt.

Kicsit anyázták a dokit, hogy nem ért oda időre, és kikapcsolta a telefonját, hogy ne is tudják sürgetni. Az utolsó emlékem a műtőről, hogy a kanülbe betolják az altatást megelőző cuccot,

amitől zizi lesz az ember, aztán a képekre nyomtak egy maszkot, hogy vegyek magamhoz oxigént tetszés szerint.

Aztán végre lett egy kis mázlim. Az egész kórházban nem volt szabad férfiągy, így végül kikötöttem valami kétágyas főorvosi szobában. A szomszéd hosszú hétvégi eltávozáson, így egyedül voltam. Semmi jópofizás, semmi Pista bátyám így, meg úgy, semmi hosszú sztorizás a betegségekről, nem jöttek mások látogatói.

Az ezt követő két napról annyit, hogy nyolc éve nem volt ilyen fizikailag és szellemileg pihentető időm. Se rádió, se számítógép, se tévé, se újság. Az ember szundikál. Csak azon studírozik, hogy ez már múltó fájdalom vagy ellenkezőleg. Bejött a család egy órára. A vizit annyi volt, hogy megjelent egy doki: – Jó napot. – Jó napot. – Ujjait tudja mozgatni? Megmozgatom az ujjaimat a válltól csuklóig tartó, bepólyált gipszben, amely levehető és újrarápályázható. Hátat fordít, és kimegy.

Ötödik fejezet: édes otthon

Elengedtek. Hétfőn. Jobb is, mert nyugi ide, nyugi oda, nem nagyon bírtam volna sokkal tovább. A bátyuskám hazahozott. Átvértett a kötés. Még délelőtt ezen át húzták ki a műtét után keletkező trutyit kicsurgató csövet (az fáj), meg van a baromi nagy horzsolás az alkaromon, onnan nagyon szépen tudtam vérezni. Persze a fincsi légkondis, nyugis kórteremben nem volt gond. Kinn, a 35 fokban, jövés-menés közben volt. Hátravan a fürdés. Nem érheti víz a gipszet és a pólyát. És a karosszékben fogok aludni, mert lógni szeret ez a kéz. Nem bírja a feltámasztást fekvés közben.

Azt hiszem, lefárasztottalak egész nyárra való olvasnivalóval. Most még be kellene kopizni a szövegszerkesztőben külön megírt szöveget a válaszlevélbe, csak hát, ezek a fránya billentyűkombinációk egy kézzel...

Siralomvölgy

Na, most különösen jó, hogy válaszoltál, mert nagyon nyűgös vagyok. Minden olyan nehézkesen megy. A közértbe se tudok lemenni egyedül. Zsuzsinak ma volt ideje, úgyhogy elvitt bevásárolni. Előtte elment úszni. Mostanában kedveli a vizes sportokat. Amíg a sürgősségben vártunk, a mobilján olvasta a magyar–német vízilabdameccs szöveges összefoglalóját. Ha nem kellett volna kísérgetnie a nagyon hülye nagybátyját, akkor ezt nézte volna tévén. Voltak képek is: például háttal az egész csapat a parton. Mondtam neki: – Ezért tetszenek a vízilabdások, mert jó a fenekük, mi? Mire ő: – Persze. Nem tudom, komolyan gondolta-e, de azért jeleztem, hogy egy vízilabdás lehet, hogy jól néz ki, de nem gazdaságos pasi. Ezek baromi nagy darab emberek, nem győzni etetni, meg ruházni őket.

Elég az hozzá, elautóztunk az áruházba. Akartam neki adni valamit a szombati strapáért. Folyamatosan kérdezgettem, hogy milyen csokit kér, mert jár azért valami, hogy velem cseszte el az idejét, de nem volt eredmény. Még az egyedi gyártású csokit is felajánlottam nagyobb mennyiségben – azt hiszem, ezzel téged már zsebre tettelek volna –, de az se hatotta meg. Végül a bátyuskámtól kitudakoltam, mit szeret. Az alap Jägermeisterrel próbálkozhatom. Úgyhogy a nagybácsi legyőzve legendás fősvénységét vett egy 3500 forintos nagysárendűt, bár a 10 ezer forintos üveg tetszett neki igazán. Olyat majd kap a 25. születésnapjára. Ezt megígértem – 2014 júliusa volt, biztos elfelejti 2017-ig. *(Végül természetesen én elfelejtettem teljesíteni az ígéretemet három év múlva. Bunkó vagyok.)*

Tele van a hócipóm, na! Mindent rohadt szar egy kézzel csinálni. A kétliteres kólát például úgy ittam, hogy első lépésben felemeltem a gipsz végére. Ott megtartja a karomat tartó kendő. Utána lesmároltam, és részben szájjal tartva felemeltem az alját a jégszekrény tetejére. Ez pótolta a bal kezemet. Ott szépen megtámasztva megdöntöttem, és nyakaltam a lötytyöt. Hogy az ember mit meg nem tesz a függősége tárgyáért! Ezt a fejlesztést később szabadalmaztatom, de most áttértem, a „töltjük át kisebb, egy kézzel felemelhető palackba” módszerre. Mondanom se kell, hogy megy mellé is rendesen a ragadós léből. A szobámban az ablakot két kézzel kell becsukni, amit úgy oldottam meg, hogy a bal helyett a jobb kezemmel nyomom a keretét, miközben a jobb helyett az állammal fordítom le a kilincset.

Mókás ápoló

Azt hittem, mára nem marad ebből a balesetsztoriból mondanivaló, de nem így lett. A szerkesztőségben kínlódtam az egykezes gépeléssel, ami idegesít és fáraszt, aztán a második cikk után – éppen elmúlt dél – kimentem a klotyóra. Ahogy mostam a kezem, azt gondoltam, megnézem jobban, zöldül-e már a duzzadt mancsom.

Bassza meg! Zöldül.

Megyek vissza a munka frontjára, és mondom a kollégáknak, hogy fel kell hívnom a nővérkémet, mert azt mondta, hogy ha zöldül, akkor szóljak. Erre azonnal elküldtek orvoshoz.

Hazaindultam, mert nem volt nálam a tajkártyám és a személyim. Az a fixa ideám, hogy ezek nélkül bármikor kivágnak bármilyen rendelőlőből. Hívtam a bátyuskámat, hátha otthon van, és be tud vinni a kórházba. A zárójelentés szerint gond esetén vissza kell menni a kezelést végző osztályra. Bent kajált az egyetemi menzán – furcsa ízlése van, meg kell hagyni –, de Zsuzsi otthon van. Jó, majd felhívom. Aztán hívtam a nővérkémet. Mondom: – Zöldül. – Majd odaszólok valakinek – feleli. De hogy fogom az illetőt megtalálni? Miről ismerem meg? Lesz a kezében egy temetői koszorú?

Közben igyekeztem hazaérni. Volt még néhány telefon velük, meg ők is beszéltek egymással. Végül a nővérkém közölte a verdiktet: otthon gyűjtsen be a tajt, meg a zárót. Hívjam fel Zsuzsit, aki már várja ezt, és bevisz. Menjünk az ambulanciára, ahol a nővérkém egy volt kollégája, egy ápolónő meg fog találni. Ha kettőig beérünk, lesz egy doki, akit a nővérkém ismer, ha nem, akkor egy doktornő, akit nem ismer.

Nem tudom, nálatok hogyan mennek a családi szervezések, de nálunk katasztrófalisak. Megbeszélünk valamit, amit százszor módosítunk, visszatérve a korábbi változatokhoz is, míg végül senki sem tud semmit. A bátyuskám ennek a nagymestere. Szerintem direkt élvezi, hogy amikor eljutunk végre valahová, felvesse, hogy esetleg nem az egyik korábbi változatot kellene-e mégis csinálni. Most is felrémlt előttem, hogy végül estig leszünk a kórházban, mert valami nem fog klappolni a szervezéssel.

Elég ideges voltam a zöldülés miatt. Később kiderült, hogy a nővérkém nem kevésbé. A gyerekei szerint trágár mondatfoszlányok hagyták el a száját, részben nekem címezve, mert halogattam, hogy orvoshoz menjek a kezemmel, amely már a zöldülés előtt feldagadt.

Most jön a vicces rész, már ha vevő vagy a vaskos humorra. Usztkve 16-os sárga karika.

Hazaértem egy óra négy percre. Egészen pontosan. Megnéztem az órát, hogy mennyi van még kettőig, mert reggel óta ihletem volt egy enyhébb hasmarsra, ahogy a mama mondaná. Reméltem, hogy le tudom bonyolítani még a kórház előtt. Jól van. Van még idő. Gyorsan elintézem. A közepén tartok a nagydolognak, amikor megszólal a kapucsengő. Hogy

az a... Nem vagyok itthon! Dolgozom, süsd meg! Mégis, hogyan menjek oda? Mindegy. Zsuzsi nem lehet, mert tudja a kapukódot. Különben is én hívom. Biztos valaki szórólapokat akar dobálni a postaládákba. Majd becsenget egy másik lakóhoz.

Az utolsó fázisba értem a műveletben. Tekintve a végtermék állapotát, textúráját, szilárdságát, pontosabban annak hiányát, elég nehéz elkerülni, hogy ne legyen kissé kakás az ember keze. Borítsa jótékony homály, milyen sikert értem el ezen a téren! Az eseményeknek ebben a szakaszában magam sem voltam ezzel tisztában, aminek hamarosan jelentősége lett történetünk szempontjából.

Mielőtt végeztem volna, megszólalt a mobilom. Be akartam vinni a klotyóba, de nem tettem. Ezt akkor és ott őszintén megbántam. Felálltam, ahogy voltam, gatyá és alsógatyá nélkül, kirozottam a mellékhelyiségből a konyhába. Felvettem. A nővérkém volt. Fogalmam sincs mit mondott, mert ebben a pillanatban megszólalt az ajtócsengő. Mondom neki, hogy várjon. Kinyitom: Zsuzsi volt.

Na, most. Eddig sikerült elkerülnöm, hogy akár csak egy pillanatra, akár csak látszólag is pedofil nagybácsi legyek. Most azonban itt állok egy szál pólóban, amely ugyan szerencsére hosszú, de így is kikandikál alóla a harangnyelv vége.

Kissé túlozva közöltem Zsuzsival, hogy egy szál kukiban vagyok. Legalább tudja, mire számíton, ha bejön. Vissza a telefonhoz: tájékoztattam a nővérkémet a bonyolult helyzetürről. Letettük. Zsuzsi sehol. Megyek az ajtóhoz. Még mindig kint állt megkövülve. Mondom neki: – Gyere már be, bazki! Ne nézz oda!

Bejön, befejezem a végcézést, elmondja, hogy a nővérkém is bejön a kórházba, ott találkozunk, az én autómmal megyünk. Közben megtörölte a mobilomat egy papírkendővel, miután jeleztem, hogy bizonytalan tisztaságú kézzel fogtam meg. Kérdezem: – Barna volt? – Nem – felelte. – Megszaglásztad? Menjek a francba! Ezt nem mondta, csak rám nézett.

Megérkeztünk a kórházhoz. Picike meglepetés: a tőle több száz méter távolságban lévő, lakótelepi parkolóban sem lehet ingyen leállítani a verdát.

Semmi perc alatt bent vagyunk – éljen a protekció! Levágják a gézt, ami hétfőn átvértett. Nem volt szép látvány. A kezem sem, de a nagy horzsolás és a műtét helye a karom külső felén van, úgyhogy nem láttam. Annál inkább éreztem, amikor a doki alkoholos ruhával jó alaposan átdörzsölve kipucolta.

A zöldülésnek szerencsére nincs jelentősége: csak az történt, hogy a kicsorgó vér egy része nem kívül, hanem belül folydogált le, gigantikus kék-zöld foltra borítva az egész karomat. A kézfejem, amelynek olyan az érintése, mint egy nagy, zsíros cupáknak, baromi ronda. A tetején a bőr alatt legalább fél centi vastag kék-zöld trutyipárna van.

Átmentünk a gipszelőbe, ahol a majdnem egyhetes kórházi sztori legviccesebb bácsija vett kezelésbe. Nem lehet sokkal idősebb nálam, de komoly egészségügyi szakdolgozónak látszott, nem olyan semmirekellő, ingyenélő sajtómunkásnak, mint én. A nővérkém és Zsuzsi is bejött. Mind a hármunkat aranyoskámnak, cicamicának, kiscicámnak szólította. Emellett kommentálta a saját munkáját. Most így, meg úgy teszi fel a gipszet, ezért így, meg úgy tartsa a katona (ez vagyok én) kezét.

Rám néz. – Holnapra borotválkozzál meg, kiscicám, mert ha nem, mész a fogdába. Mondom: – Nem tudtam lenyomni a borotvahabos flakont, ezért nem borotválkoztam. – Voltam katona – tettem hozzá –, mindenre van előre elkészített válaszom (pontosabban hadovám – egészítettem ki magamban). – Azt veszem észre – feleli. – Azért ha holnap is

szőrös lesz, mész a fogdába. (Azt tudnod kell, hogy a borotválkozás az egyik legalapvetőbb dolog, amivel a katonákat baszogatják a feletteseik.)

Erre még többször visszatértünk. A nővérkém például megkérdezte, hogyan tartom a kezem munka közben. – A székem karfáján – feleltem. Mire a kedvenc ápolóm: – A fogdában nincs ám karfája a székeknek.

Végül annyira megsajnáltam, hogy láthatóan mindenképpen a fogdában szeretne látni, hogy tettem egy ajánlatot. Holnap egyből a fogdába megyek a kontrollvizsgálat előtt vagy után, aztán utólag majd kitaláljuk, miért kerültem oda. Ez tetszett neki.

Ezután még hazavittük a nővérkémet Káposztásmegyerre. Zsuzsi hősiesen elviselte, hogy a hátsó ülésen nem kötöm be magam. Pedig erősen helytelenítette. Az apja nem indult volna el, amíg be nem csatolom az övet. A nővérkém két gyereke otthon volt. Elmeséltük az egész sztorit. Az póló alól kilógó harangnyelves részt kicsit eltűloztam. Szerényen megjegyeztem, hogy a póló, amely alól már csak kicsit lógott ki a harangnyelv vége, állva voltaképpen a térdemig ért.

Gyáva férgek

A kontroll után pénteken visszamentem robotolni. Gondoltam, jó fej lesz: felajánlottam a kollégáknak, hogy két ujjal benyúlhatnak a gipsz alá, hogy megtapintsák az alvadtvér-tasakokat a tenyeremen és a kézfejemen. Végül is baromi gusztustalan, illet talán egész életükben nem lesz módjuk tapasztalni. (Zsófit, nővérkém kislányát nem volt nehéz rávenni erre csütörtökön a vészkötözés után.)

Na, a gyáva férgei, egyikük se merte megpróbálni. Pedig azt is hozzátettem, hogy a tapintás szerencsét hoz. Ezt csak úgy kitaláltam. Így születnek a népi babonák: valaki kitalál egy baromságot, sokszor elmondja, és az igazságtartalmát igazoló sztorikat hadovál mellé.

Kósza gondolat

Ma reggel elindultam dolgozni. Elkolbászoltam a legközelebbi áruházig, gondoltam, veszek kólát, aztán HÉV-vel megyek tovább. Okos srác vagyok, ahogy ez már az eddigi levelekből is kiderülhetett, ezért literest vettem. Azt fel tudom emelni. Ez ám az előrelátás – dicsértem meg magamat. Ha nehéz lesz miatta a válltáska, majd viszem kézben. Mindre van megoldás.

Fizettem. Nem is fért be a tatyómba, mert azt elfelejtettem, hogy egy zacsi nápolyit már beletuszkoltam. No problem! Jön a B terv. Sajna ez felvetett egy újabb icipici, kicsike kérdést. Vajon mégis mi a faszommal fogok kapaszkodni a HÉV-en? Ha csak azzal nem. Végül előrelátó Sanyi egyik nyakában a dög nehéz gipsszel, másik nyakában a tatyóba többé-kevésbé bepaszírozott, kibillenni készülő kólával közelítette meg a munkahelyét.

Korán szoktam beérni, megelőzőm a kollégákat, ezért ahogy sorban jöttek, újra és újra el kellett mondanom a sztorit. Olyan öt ismétlés körül tartottunk tíz órára. Fél kettőre eljutottunk nyolchoz és még nem volt benn a délutáni szerkesztő. Közben jött egy viszontsztori az egyik rendszergazdától. Többszörös izomszakadás, miután a Szabadság híd előtt a budai oldalon a szűk járda-bringauton elpercelt. Az se lehetett fincsi. Egy másik csávó meg a napokban látott egy véres biciklistát valahol ücsörögni. Tök jó, hogy nemcsak én szívtam meg. Íme a legintelligensebb, legszemesebb, legkedvesebb megjegyzés: – A sok önkielégítés, baszd meg! Mondtam, hogy a jobb kezet is használni kell! (Sose mondott ilyet.)

Totál kidöglöttem délutánra. Talán kellett volna enni valamit napközben. Vagy ez a gőzfürdő szívja el az eróm. Vagy az elmúlt egy hétben elcsorgatott vér hiányzik. Vagy a balesettel, kórházzal, műtéttel, felborult életmóddal járó sokk volt sok. Vagy az egykezes gépelés strapálja: cikázik a kezem az orrom előtt, ide-oda ugrál a szemem a betűket keresgélve, zizi leszek tőle.

Arra gondoltam, hogy itt ez a szép napsütés, mi lenne, ha hazamennék, harapnék valamit, aztán leugranék egy órára egy frissítő biciklizésre. Szerinted jó ötlet?

Reménysugár

Megvolt a varratszedés szerdán. Magyar egészségügy. Tolongás a rendelő ajtajánál fél kilenckor. Ki tudja előbb beadni a papírját? Van némi jelentősége az érkezési sorrendnek. Megláttam a kedvenc ápolómat. Ő az ügyeletes gipszelő. Eltakartam az arcom, nehogy felismerjen, mert utoljára aznap este – az előző csütörtökön – borotválkoztam, amikor találkoztunk, és lebaltáztott, hogy borostás vagyok (szőrös a katona). A másnapi kontrollra persze babasegget csináltam az arcomból. De hol van az már.

Végül amikor három óra várakozás után bejutottam a cuki doki színe elé, pont bejött a rendelőbe. Megismert. Szerencsére addigra megvolt az előre kitalált szövegem: – Jelentem, péntekre megborotválkoztam, de azóta ismeretlen okból újra kinőtt a szőr a képemen. Jelenleg vizsgáljuk, mi lehet a különös jelenség hátterében. Hozzátehettem volna, hogy biztosan az ellenség titkos aknamunkája miatt nőtt vissza a szakállam. Valami vegyszert csempészhettek a kajába.

Megszabadultam a gipsztől, mert a törés mellett lévő horzsolás bekötve nem tud kiszáradni. Néhány napig egy tekerics kötszer volt a kezemen, a seben tapasszal, mert a varratok helyén kicsit szivárgott a vér. Csütörtökön kötéscsere volt, és a hétvégén pucéron hagytam, hadd száradjon meg. És tíz ujjal gépelek!

A kórház után gyalog indultam haza. Gondoltam, átkolbászolok az Árpád hídon, mert minden csontom elgémberedett a várakozásban. Ahogy megyek fel a hídra, valami gyanús lett. Lenéztem. Hol sikerült kutyagolnom? Pontosan az önálló bringautón, amelyet rikító piros kövekből építettek. Még jó, hogy senki sem tekint arra, és nem akart rám ijeszteni azzal, hogy centiméterekre kerül ki.

Istennőre várva

Ha azt gondoltad, hogy lecseng végre ez a balesetsztori, tévedtél. Nem úszod meg a történet következő részét.

Előzetes, amely sokat sejtet

Kórházorosozatunk következő epizódjából megtudhatjuk, min jártatja diónyi agyát a természet egyik legegyszerűbb teremtménye, az emberi férfi állat, ha öt óra negyven perccel kell a kórházban töltenie, amelyből öt óra harminc várakozással telik.

Részletek a történetből kedvcsinálónak! Anyuci kiborítja a személyzetet. Gyermezkaklatás nagy nyilvánosság előtt. Apa-fia páros totyorog az ambulancián, az utóbbi (nem tévedés, az ifjabb) körülbelül 100 éves. Parajelenségek a földszinten: megjelenik Kati néni, matektanárunk 30 évesen, továbbá több teleportálás történik. Szex: színre lép egy izompacsirta ápoló, két MILF és egy istennő. Erotikus jelenet a röntgenben.

Első fejezet, amelyben beindulnak a dolgok

Eljött az egy hónappal ezelőtt elrendelt kontroll ideje. A bátyuskám vitt el a kórházba. A röntgenadminisztrációt 8 óra 20 körül tudtam le, aztán kezdetét vette a nap fő programja: a várakozás. Előttem volt egy tojás család. A házaspár tagjai abba a kategóriába tartoztak, akik hozzájuk hasonlóként választanak partnerül. Így nem meglepő, hogy a gyerekeik is hasonlítanak rájuk, mint – ez esetben – két tojás. Egy 14 év körüli fiú és egy négy-öt éves lány. A beteg az apa volt, a lába volt begipszelve. Utánam a sorban egy tojás anya-lánya páros következett, kisebb hasonlósággal, de a szájuk mindent elárult. A kis csajnak volt két nagy mankója.

Beengedtek előttünk két protekcióst. Tojás apukán látszott, hogy megszokta az ilyesmit, az anya-lánya páros anyuci tagjának azonban szikrákat szórt a szeme, ami sejtette a későbbi fejleményeket. Végre bement apuci is hangsúlyosan udvariasan, poénkodva, hogy elnyerje a kórházi dolgozók jóindulatát. Aztán jöttem én. Kicsit meggyötörték a kezemet, mert a vállam nem szereti, ha kinyújtva emelgetni kell a kezemet. Azt mondták, várjak negyedórát, ha nem szólnak elmehetek.

Az anya-lánya páros ugyanezt az utasítást kapta, amit anyuci nem nyelt le. A következő kijövő röntgenes csajhoz – nem az volt, akinél mindhárman jártunk – odament reklamálni. Azt mondták neki, menjenek el nyugodtan. Én kivártam a 15 percet. Közben kijött egy nő, aki azt mondta a férjének, hogy a csajok teljesen kiborultak a reklamáló anyukától. Súlyos szavak hagyták el a szájukat.

Második fejezet, amelyben alakul a helyzet

Irány a földszint, a rendelő – negyed tízkor. Rengeteg ember, többségük teljesen tanácstalan. Mit csináljon a papírjával, hova adja be? Kicsit távolabb a fal mellett ült egy körülbelül 40-es pasas. Őlében egy fiatal lány. Már majdnem elkezdtem irigykedni, amikor jobban megnéztem a csajszit. Lehetett, talán, mondjuk 14. Hoppá. Majdhogynem nyalták-falták egymást. A fejük így-úgy, lehajtva, elfordítva, felemelve folyton összeért. A pasas élvezte. Naná! A kislány szintén. Hoppá 2.0. A röntgenes anya-lánya pár már előttem leért, és a kislány be is jutott valamelyik dokihoz. Aztán indultak haza. És ekkor kiderült, hogy a gyermekzaklató apuka, vagy pótapuka, vagy nagybácsi és ők egy család. Hoppá 3.0. Nem tojások. Több forrásból jöhettek össze. Anyuci simán elnézte a fajtalanzkodást.

Ezután megjelent a színen két régi ismerős. Egy hónapja is itt voltak – felejthetetlen párosról van szó, úgyhogy nem volt nehéz megjegyezni őket. Apja és fia. Az előbbi 120 évesnek néz ki, az utóbbi 100-nak. De a 90-70 számpár biztos igaz. Úgy jöttek be a folyosóra, mint akik azt se tudják, hol vannak. Ez egy hónapja is így volt. Össze-vissza totyogtak. Aztán apuka leült. A fia tovább keresgélt az ajtókat böngészve, kezében egy papírral. Nem jutott dűlőre magával, úgyhogy gondolta, megkérdez valakit. Itt kell megjegyezni, hogy a kórházi személyzet fehér ruhában teljesít szolgálatot, míg a mentősök rikító vörösben. Mindkét öltözetben többen is voltak a folyosón. Az idős úrnak sikerült odafordulnia egy mentőshöz: – Elnézést, nem tudja, mikor rendel a Török doktor úr? A piros ruhás megkövülten nézett rá. Én meg majdnem odaszóltam: – Papa, Ferenc Jóska is meghalt már, és a második világháborúnak is vége majdnem 70 éve... Végül egy asszisztens elküldte őket azzal, hogy a Török doki egy hét múlva kedden rendel.

Harmadik fejezet, amely fantasztikus fejleményeket hoz

Nem sokkal ezután – milyen szerencse, hogy mindenre jutott idő – megtörtént az első parajelenség. A bejárati aula felől megérkezett Kati néni 30 évesen, járókerettel és hátzsiszákkal. *(Legendás gimnáziumi matektanárunk, Némethy Katalin negyvenes éveiben járt, amikor negyven éve minket tanított.)* Pont olyan alkatú nő volt, mint ő, pont olyan arcformával, pont úgy kontyba fésült, oldalt picit ősziülő hajjal. Zöld pólója és nyári nadrágja felett sötétszürke, köpenyszerű, bebujós felsőt viselt, ami az iskolai köpenyre emlékeztetett. Egy huszonéves csajszi odaszaladt – pontosabban tempósan odabicegett – hozzá. Mintha az egyik tanítványa lenne, aki megörült neki. És úgy is beszélgettek: „Kati néni” visszafogottan, figyelmesen hallgatott, a kislány sokat gesztikulálva, hangsúlyos arcmimikával mesélte az életét.

A parajelenségek sorában a következőt kedvenc ápolóm vezette elő (aki a borostás képem miatt a fogdába akart küldeni). Ő is a főbejárat felől jött, majd a hátam mögött bement munkája helyszínére, a gipszelőbe. Aztán megint megjelent a főbejárat felől. Ez csak úgy lehetséges, hogy közben átteleportálta magát az épület túlsó végébe. Később megbizonyosodtam a teleportálás működéséről, ugyanis egy másik ápoló előbb betolt egy beteget a folyosó egyik jobb oldali rendelőjébe, majd kijött az egyik baloldalból. Hogy kerülhetett át? Csakis teleportálás útján.

Végül volt egy harmadik eset. Ezt egy háromtagú tojás család vezette elő. Az asszonyka jött lábgipszben, amit később levettek róla. A család a szemem láttára távozott – kétszer. Ugyanúgy. Anyuka nem tudta letenni a frissen felszabadult lábát. Bicegett két mankóval. Apuka, meg a gyerek próbált hozzá lassulni. Igaz, hogy a két távozás között másodszor is megjártam a röntgent, de akkor sem jöhettek vissza. Ilyen lassan nem. Csak teleportálva.

Negyedik fejezet, amelyben fokozódnak az izgalmak

Na, de vissza az első várakozáshoz, mert az utóbbi parajelenség már a második szobrozásom alatt történt. Egyszer csak megjelent – ismét a főbejárat felől – egy tolókcocsis páros. A brutálisan elhízott, begipszelt lábú beteg ült a járgányban, az izompacsirta, ifjú ápoló tolt. Amikor mellém értek, átéltem a nap első szexuális sokkját. Az utóbbinak majdnem köldökig ki volt gombolva az inge. A dekoltázs enyhén szőrös, izmos mellet sejtetett, eltakarva a cickók nagyját.

A szexmasina ápoló befékezte a tolókcocsit, és távozott. A gipszelőből – hogy került oda? – kijött kedvenc ápolóm, ő és a beteg régi ismerősként üdvözölték egymást. Talán még a doni fronton találkoztak 1943-ban. Ritkán látják egymást – állapították meg. – Csak ha gipszelni kell, igen. Akkor jövök – mondta a tolókcocsis. – Ne félj – válaszolta kedvenc ápolóm –, jó kezekbe kerültél, begipszeljük mind a két lábadat! – Miii? Kicsit lassan esett le a betegnek, hogy ez csak vicc volt.

A következő erotikus élményt egy első osztályú MILF (az angol rövidítés nyomdafestéket tűrő fordítása: kívánatos anyuka) okozta. Karcsú, testhez simuló pulcsiban és nadrágban lépett színre. Az előbbi a nagy, de nem túl nagy, kerek ciciket, az utóbbi a megfelelő, se túl nagy, se túl kicsi feneket emelte ki. A hölgy azonnal játék macit csinált minden elé kerülő férfiből. Szemben a többi bizonytalan emberrel, nem habozott kérdezni, és persze azonnal választ is kapott a kérdéseire.

Ötödik fejezet, amelyben a doki nem jön zavarba

Az orvosiba bejuthattam volna 11 körül, ha nem tolnak be előttem egy idős hölgyet. – Egy perc, Komócsin úr – mondta a cuki doki. Majd egy az emeletről érkezett urat. – Bocsánat, Komócsin úr. Én csak mosolyogtam: ezt a napot már erre szántuk. Közben dél lett.

Vége bejutottam a rendelőbe, ahol torna vette kezdetét. A könyök frankó. A vállacska már nem annyira. – Ez már a baleset után is fáj? Naná. Hoppácska, eddig elkerülte a figyelmünket, annyira a törésre koncentráltunk. – Bevállal még egy röntgent? Meg kéne nézni a vállcsonkot. Ha már itt vagyok. – És mit is beszéltünk a gyógytornáról? – Semmit, még nem került szóba. – Elmenne? – Ha lehet, inkább autodidaktaként oldanám meg a dolgot.

És a cuki doki nem jött zavarba, pedig azt vártam, hogy erősködni fog. – Nézze meg az interneten! – mondta. – Sok videó van. Addig is mutatott egy alapgyakorlatot: a kezeket elől fogjuk össze, görbítsük be a könyököt, majd nyújtsuk ki, és emeljük meg az összefont kezünket egy kicsit, aztán folytassuk ezt lépésről lépésre a fej fölé. A jó kéz segíti a rosszat.

Hatodik fejezet, amelyben végre igazi izgalmakban lehet részünk

Amíg a második röntgenre vártam, újabb szexuális élményben volt részem. Egy másik MILF-nek köszönhetően. Ő is a röntgen előtt szobrozott – később jött, de előbb jutott be (a kis céda). Addig viszont alaposan szemügyre vehettem. Vékony alkat, közepesen hosszú, vörös hajjal, viszonylag kicsi, de kellemes mellekkel. (A kicsit jobban szeretem, mint a nagyot.) Szűk ruci, szandál. Ahogy keresztbe tette a lábát, föl-le himbálózott, ami némi feszültségre utal. Az jó, az izgi.

A röntgen aztán elhozta a nap első csúcspontját. A vállfotóhoz le kellett vennem a pólómat. A kis hölgy – úgy emlékszem, a múltkor is ő volt a fotósom –, többször megérintette a pucér testem és a kezem, ahogy igazgatott a gép előtt. Kicsit hidegek voltak az ujjai, de bánja a fene. Pontosan az ilyen szexuális zaklatásért járok orvoshoz! És olyan rég volt, hogy a fogorvos doki asszisztense a fogkő leszedése közben az arcomba tolt a mellét. Még csodálkoznak, hogy nem kérek fájdalomcsillapítót. Naná! Nehogy már kikapcsolja az érzékszerveimet!

Azt mondja a csajszi: játsszunk egy kicsit! Mmm, óóó, úúú, Mondhatom az ötleteimet? Kiderült, hogy csak forgattak jobbra-balra, mert több irányból készült felvételeket akartak. Mindegy. Így sem csalódtam. Ez is több volt, mint amire számíthattam. És még nem volt vége a napnak.

Hetedik fejezet, amelyben a csúcsra érünk

Vissza a váróba. Régi ismerősök. Helló! Fél egy múlt. Jött néhány további beteg a dokihoz, egy asszonyka balhézni kezdett, hogy szegény férje már fél tíz óta vár. Szóval voltak előttem páran.

És ekkor megjelent Ő. Ezért megérte, hogy még mindig itt vagyok. Anyuka vagy szingli 3.0. De nem MILF, hanem ISTENNŐ! Magas, 180 centi körül, éppen annyira túlsúlyos, amennyi még növeli a fenségeségét. Egyszerű, pink póló, világos nadrág, combközépig érő, pánton lógó vállra akasztható táska. Szép, értelmes arc. Rövid haj, barna, világos csíkokkal. Később megtudtam, hogy ezt hívják melírozottnak. Tök nyugodtan állt, aztán ült, bár vagy háromnegyed óra után megkopott a türelme. Ellenállhatatlan vágyat éreztem, hogy odamenjek hozzá, és megszólítsam: – Jó napot, kezit csókolom, helló. Nem tetszik, tetszel esetleg, véletlenül, netalántán igényt tartani egy szexrabszolgára? Takarítok és mosogatok is, őrzöm a házat.

Végül nem volt bátorságom. Lehet, hogy egyetlen nézésével porrá zúzott volna. Mielőtt egyszer, (csak egyszer!) a magáévá tett volna. Bementem a dokihoz. Felírt egy bikaölő izomgyógyszert, és megállapodtunk, hogy két hét múlva újabb forduló.

Ahogy kijöttem, ránéztem az istennőre, és elköszöntem. Nyilván hülyének nézett. De legalább észrevett!

Kínok és kesergés

Nagy okosan kitaláltam, hogy ezt a gyógytornát majd megoldom magam. Így is lett. Kiszeltem mindenféle gyakorlatot. Egyik este fürdés előtt belelkesedtem, gondoltam csinálok még néhányat a nagy, behajtott könyökű hátra körzésekből, felváltva jobbal és ballal, hogy legyen lendület. Aztán éjjel meglett a bőjtje: óránként keltem fel. A baloldalamon nem tudok aludni, mert ha ráfekszem a vállamra, az halálosan fáj. A jobbon csak úgy, hogy egy kispárnát veszek a bal hónom alá, hogy eltartsa a kezemet, mert minden más esetben fáj.

Mindent egybevetve az öngyógytorna eredménye a következő: most már minden izmom fáj a bal felkaromban és a vállamban, igaz, legalább fel tudom emelni a bal kezem, és meg tudom fogni hátulról a jobb fületem. Azt hallottam, hogy aki ezt meg tudja csinálni, az más huncutságokra is képes.

Édes zaklatás

Ma voltam kontrollon. Nyugi, nem jön a múltkorhoz hasonló kilométeres beszámoló. Volt néhány tojás család, egy-két dögös MILF, két vén marha: egy ápoló és egy páciens, akik az ősz mellkasukat mutogatták a hasukig kigombolt inggel, továbbá két ismerős spiné a múltkori várakozásból.

Volt ezeken kívül három robot. Az egyik egy doki. A járása árulta el. Kissé hátradőlt pozícióból előrelökte a jobb alsó lábszárát, majd szögletes mozdulattal, kicsit ide-oda billegve utána tolt a testét. Aztán jött a bal lába ugyanígy. A másik robot a büféautomaták előtt kolbászolt. A fejére az egész kókuszán körbe drótok voltak biggyesztve, amelyek a nyakán lévő szerkezetbe vezettek. Nem veszem ám be, hogy valami agyvizsgálathoz kellett. A harmadikat tolószéken tolták. A lábán fém-pálcákból és összeerősítő csavarokból álló, kusza szerkezet volt, amely egy helyen a sípcsontjában, három helyen meg a lábfejében végződött. Szilánkosra törhette a lábfeje csontjait. Ezt látva megállapítottam, hogy olcsón megúsztam én ezt a bringás taknyolást.

A röntgenben ismét részesültem egy kellemes szexuális zaklatásban. Ugyanattól a kis hölgytől. Most nem volt hideg az ujjá hegye. (Lehet, hogy másokhoz is hozzáér? A céda!) Megint állítgatott a különböző vállfotókhoz. Amikor bejutottam a cuki doki színe elé, azt mondja: – Hogyan kerül ide ez a vállröntgen? Mit is akartam én ezzel? – Legutóbb, izé... – kezdtem volna valamit válaszolni, de aztán mintha derengeni kezdett volna neki. Végül elbocsátott azzal, hogy legközelebb csak akkor jöjjenek, ha bajom van.

A legmeggrázóbb élmény azonban a röntgen előtt ért. Odatoltak egy osztályos beteget. Ez abból derült ki, hogy fürdőköpeny volt raja. Ezenkívül azonban semmi. Ez meg abból derült ki, hogy amennyire a szék engedte, terpesztve ült, így a köpenye is szétnyílt, lecsúszott két oldalt, teljes belátást engedve a pirinyó kukijára. Hát, remélem, az ő korában hasonló helyzetben, amikor csinos nőcik mázskálnak körülöttem, az enyém még jobb állapotban lesz.

Norbi (nővérkém fia) a hét végén odapróbált egy hűtőmágnest a könyökömhöz tesztelvény, hogy a benne lévő drót vonzza-e? Nem maradt ott. A cuki doki szerint az MRI-be, ha úgy adódik, betolhatnak, mert ez valami orvosi acél. Nem mágneses, így abban a brutális mágnes gépben is csak kicsit melegedne. A fémdetektorkapuk kimutatják, de állítólag a kezelőik rögtön tudják, hogy nem egy géppisztolyt fogtak, amit lenyeltem, hanem csak egy kis fémet találtak a csontomban.

A bringás visszatér

Még nem is meséltem el a második bicajozást, amit úgy három hete nyomorult kézzel beváltam. Legelőször úgy fáj a könyökön, hogy felfújtam a gumit az első benzinkútnál, aztán hazamenekültem. Másodszor már csak folyton fáj, nem nyílt bele az éles fájdalom véletlenszerűen, úgyhogy uccu, elmentem Békásmegyerre. Tekerek lefelé, a Duna felé a Pünkösdfürdő utcai strand mellett. Egy társaság olyan szélesen kolbászolt, hogy keresztben elfoglalták az egész utcát, a járda mellett parkoló autóktól a másik oldalig. Mondom magamnak: – A jó édes anyukátok, mocsok gyalogosok, velem aztán nem fogtok kibabrálni! Rámegek a szélső bigére jobbról, és leborotválom a ruhája ujját a szőrös karjáról. Vagy ő, vagy én. Valaki a flaszeron végzi vérében hemperegve. Ez harc, tessék tudomásul venni! Nekem már úgyis mindegy. Meg ismerek egy jól stoppoló dokit a sürgősségin. Á, nem így volt! Kicsit anyáztam magamban, aztán másfél méterre, lépésben mentem el mellettük.

Aztán a harmadik bringázásnál vettem először a bátorságot ahhoz, hogy újra elmenjek oda, ahol felnyaltam az aszfaltot. A Margit hídra a szigetről Buda felé, nagyjából a hídfőnél. Mondjuk nyilvánvaló volt, hogy millióan lesznek a frankó időben. Hát, voltak. Olyan óvatos voltam, mint egy nagyon gyáva nyúl. A kritikus helyen egy bicikliző apuka és apró lánya után gurultam le, majdnem lépésben. A vérfoltomat elmosta az eső. Micsoda ormótlanság ez az anyatermészetből! Sehol egy virág, egy gyertya. Semmi emlékhely. Hát, hogy van ez? Ilyen érzéketlenek az emberek?

Egyébként végig tiszta akadályverseny volt. Elhárítottam ezerhatszázhetvennégy balesetet. Megmentettem száznegyvenháromezer-hatszázharmincegy óvatlan kisgyermeket az ütközéstől. Magam elé engedtem egymillió-kétszázhuszonzháromezer-száztizenkettő nyugdíjas nénikét és bácsikát. Példát mutattam közlekedési intelligenciából és udvariasságból kilencmillió-ötszázhatvanötezer-hatvanhárom magyarnak.

Valójában a belvárosban egy krapek lépett majdnem elé, mert előbb indult el a barátnőjét húzva maga után keresztbe a bringaúton az utca túloldalára, mint hogy szétnézett volna, de aztán balra tekintett, és szépen visszalépett. Ezzel megúsza, hogy eltiporjam, mint egy hangyát. Ennek köszönhetően lehetővé vált, hogy gyerekeket csináljanak a csajjal, úgyhogy nem túlzok, ha azt mondom: a gyerkőcök igazából nekem köszönhetik az életüket. Hogy aztán kétévesen ott bénázzanak a futóbicaikon a bringaúton előttem.

(Utóirat. Köszönöm a Honvéd Kórház minden dolgozójának, különösen Mihály doktor úrnak, hogy visszahozták a karomat a sírből. A könyökömben lévő drótot, amely 120 éves koromban fog előkerülni egy bizonyos tepsiből, a rokonságra hagyom.)

Varázslatos satyek

Láttam egy jobb satyekot a csodálatosan szép, kék kalapodnál, amelyet a legutóbbi leveledhez linkelt fotón viselsz.

Az úgy esett, hogy van ez a Sziget Fesztivál itt. Már vasárnap tele volt fiatalokkal a nagy buli bejáratának epszilon sugarú környezete, pedig csak ma kezdődik. Főként az áruházak környéke. Az egyiknél millióan voltak. Kis csoportok mindenfelé. Sok, nagyon sok kis csoport. Az áruház „Fűre lépni tilos!” szöveggel elkerítette az utak és a parkolók közötti kicsi füves részeket. Nem pázsitokról van szó, hanem ronda, kiégett, barnás zöld területekről. Ezt nem értem. Miért lenne baj, ha kicsit lekoptatnák, beszemetelnék (így is beszemetelik) ezt a néhány füves részt?

Miről is akartam írni? Ja, a fantasztikus satyekról. Vagy inkább halasszam el ezt a sztorit egy hónappal? Úgyis attól félek, hogy kifogyok a témákból, amelyekről írhatok. Gondolkodom a következő baleseten. Talán a bal térdemet kéne megszyongatni. Arra ráferne már egy jó erős drótozás. Néha az az érzésem, hogy kipattan a helyéről, és épphogy csak visszatalál.

Igen. Szóval a satyek. Az egyik kis társaságban több lányka és fiúcska ücsörgött. Most nagyon szívesen részletezném mindegyikük öltözetét, hogy még tovább húzzam az időt, és csigázzam a kíváncsiságodat, de sajnos nem jegyeztem meg, mi volt rajtuk. Nagyjából egyébként az összes fiatal úgy néz ki, ahogy nyáron egy fesztiválon kell. Nagyestélyit, kiskosztümöt, öltöny-nyakkendőt senkin sem láttam.

De vissza a sapkához! Mert nem kalap volt. Felvethető a kérdés, persze, hogy összehasonlítható-e egymással egy kalap és egy sapka? Merthogy rajtad, ugye, kalap volt. Nos, lássuk csak. A kalapnak karimája van, a sapkának simlédere. Az előbbi a Wikiszótár szerint egy kör alakú tárgy pereme, egy kerekded, rendszerint üreges tárgy szélesebb, elálló szegélye. Az utóbbi napellenző a sapka elején, amely az arcot és a szemet védi az erős napsütés ellen. Igen. Ennek az összehasonlításnak semmi jelentősége. Így aztán nem is volt értelme leírni.

Nézzük a funkció felől. A kalap és a sapka is védi és díszíti az ember kókuszát. Meg státuszszimbólum is lehet. Például utalhat arra, melyik sportegyesületnek szurkol valaki. Ez inkább a sapkára igaz, amelyen lehet felirat. A kalap csicsásságával és látható drágaságával jelezheti viselője társadalmi státuszát. Lásd az brit királyi család nő tagjainak kalapjait, különös tekintettel azokra, amelyeket az epsomi derbyken hordanak.

Mindkettő nevezhető népiesen tökfödőnek. És ha arról van szó, hogy poénnak szánjuk a viselésüket, akkor végül is ugyanazt a funkciót látják el. Szóval mondjuk, hogy összehasonlíthatók.

Hoppá! Már megint elkalandoztam volna? Szóval a satyek baseballsapka volt. De nem amolyan közönséges, egyszínű, belső merevítéssel elől vagy anélkül. Nem is tudom, hogy ebben volt-e ilyesmi. El kellett volna kérni, hogy jobban megnézzem. Vagy legalább le kellett volna fotózni. – Hi! Excuse me! Can I take a photo of this hilarious cap? I like it very much. Thanks, Danke, Merci, Gracias. Szpasziba. Köszike – mondhattam volna, ha külföldiek. A „hat” szót is használhattam volna a „cap” helyett, ami kalapot és sapkát is jelent egyszerre. Ugye, hogy összehasonlíthatók!

Igen, igen, igen! Térjünk vissza a sapkára! Olyan csiricsaré volt, hogy ezzel már önmagában tuti nyertes lehetett volna a csaj, aki viselte egy öltözködési gagyiversenyen, ahol az győz, aki borzalmasabban öltözködik másoknál. Ja, nem tudom említettem-e, hogy a lányka egy

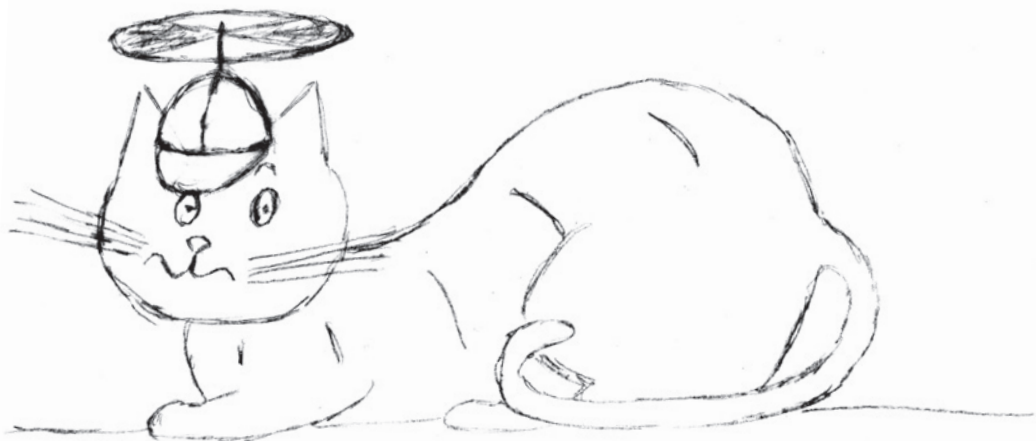

kis társaságban ücsörgött a fűvön az áruház felségterületén kívül. Két lány, két fiú, ha jól emlékszem. Vagy többen voltak? Talán hatan. De mintha fele-fele fiú-lány eloszlásban lettek volna. Igen. Ez talán nem olyan lényeges.

A satyek... Vagy mégis négyen voltak? Azt hiszem, igen. Két lány és két fiú, de ezt már említettem.

A sapka félgömb alakú kókuszrészze háromszög alakú gömbcikkekből állt. Hat cikkből. Mindegyik más színű volt. Piros, zöld, kék, sárga – a teljes spektrum papagájríktó változatban. A simlije talán kék volt. Vagy zöld. Nem mégis inkább kék. Igen. Szóval kék.

De ez csak az alap volt, amire a fő attrakció, a kunszt, a poén épült. Volt a satyek tetején egy propeller. Jó nagy, 20 centis átmérővel. Narancssárga. Kifejezetten öblös kiképzésű, hogy a legkisebb szelet is befogja. És mivel lengedezett a szellő, a propeller pörgött, ahogy kell. És most meg kellene jelennie a színen néhány hiányos öltözékű félistennek vagy ufónak, el kellene kezdeniük élénken párosodni, hogy legyen valami értékelhető befejezése, poénja ennek a hosszúra nyújtott kétmondatos történetnek. Sajnos azonban még csak manók és koboldok sem lepték el az áruházi parkoló környékét, hogy rikoltozva kergetőzzenek és riogassák az embereket, mielőtt hozzálátnak a testi kapcsolat létesítéséhez. Lehet, hogy át kellene térnem a kitalált történetekre? Azokban foglalkozhatnék a félistenek, a koboldok és az ufók szerelmi életével.

Dezodorháború

Tisztelt Bíróság! Ezennel töredelmesen bevallom legsúlyosabb gazságomat. Kérem, vegyék figyelembe enyhítő körülményként az őszinte, feltáró vallomást, bár azt hiszem, így is indokolt lesz a több hónapos elzárás, amelyet majd ki tetszik szabni rám.

A kellően el nem ítéltető, gonosz tettehez még munkahelyem korábbi székhelye adta az ötletet. Egy irodának átalakított mosókonyháról volt szó, amelyben az átépítő gényus a férfiklotyóban két vécét helyezett el egymás mellé, mégpedig oly módon, hogy a köztük lévő elválasztó falat nem húzták fel a plafonig. Nem tudom, mi lehetett e döntés háttérében. Talán az, hogy megspórolták a válaszfal költségének egy részét azzal, hogy nem építették a plafonig. Vagy csak egy szellőzőnyílás volt, amely így mindkét vécét kiszolgálhatta. De végül is mindegy.

Tisztelt Bíróság, Őnagysága! Mindezt azért mondom el, mert ezt tartom az első mentőkörülménynek menthetetlen tettemre. Ez a belsőépítészeti megoldás tette lehetővé, hogy végrehajtsam gaztettemet. De ezzel nem fejeztem be mentségeim felsorolását. Van itt még más is, nevezetesen az illatosító dezodor kihelyezése a vécébe. Ezért vagy a takarítók főnöke felel, aki elrendelte, hogy a dolgozók hagyjanak ott egy dezodort, vagy a takarító, aki önhatalmúlag, főnöke jóváhagyása nélkül döntött így.

Adva volt tehát egy közös légtéren osztozó vécépár és a dezodor. Tisztelt Bíróság, Nagy Méltósága! Kérem azt is írják a javamra, hogy nem tudom, honnan jött az ötlet, amely e két tényező kihasználására alapult. Talán az ördög szállt meg, vagy a kisördög súgta a fülembe, vagy az ördög tudja. Elég az hozzá az a gazság fogalmazódott meg a fejemben, hogy amikor a mellettem lévő vécében is tartózkodik valaki, aki az ott végzett tevékenységéből fakadóan mondhatni kiszolgáltatott, védtelen helyzetben van, magyarán nem tud elszaladni, a dezodorról illatosítani fogok. Nem csak úgy, bele a nagyvilágba, hanem oly módon, hogy a két vécét elválasztó fal fölött átfújok a másik klotyóba, aminek következtében nagy mennyiségű permet teríti be az ott tartózkodó felebarátomat. A fejére jut a legtöbb, ami a legidegesítőbb. Tisztelt Bíróság, Generalisszimusz! Bevallom, hogy ezt többször is megtettem, és betegre röhögtem magam a saját viccemen, miközben a túloldalról felhangzott az átkozódás. Elismerem azt is, hogy az elvetemült tevékenységgel kizárólag egyetlen körülmény miatt hagytam fel: a túloldali vécében is volt dezodor, és áldozataim rájöttek, hogy az átfúvást viszonzhatják. Így az én kókuszomra is jutott a klotyók világának utánozhatatlan szagát árasztó permetből.

Az autó-adásvétel lélektana

Nem tudom, szoktál-e használt dolgokat eladni, velem előfordult párszor, és nagyon utálok. Az apróságokat inkább elajándékozom, de például egy autóval már nem lehet ezt megtenni. Használtan vettem, aztán pár év múlva eladtam néhányat (egyik sem volt igazán komoly, drága verda), miközben hasznos tapasztalatokat szerezhettem az eladók és a vevők típusairól. Ami a használtautó-kereskedőket illeti, velük úgy voltam: ha úgymint mindegyik átver valamenynyire, akkor legalább olyantól vegyek, akinek jó a stílusa, nem viselkedik úgy, mintha ő tenne szívességet azzal, hogy eladja a portékáját, szóval akire azt mondhatom: keresett ugyan rajtam egy szemérmetlenül nagy összeget a pénztárcámhoz képest, de legalább barátságosan tette, és az autója nem fog durva kellemetlen meglepetéseket okozni.

A magáneladók és -vevők három alaptípusát tudtam megkülönböztetni: az egyik a kis macsó, a másik hisztérikus, a harmadik a vevő. Az utóbbival meg lehet állapodni, az előbbi kettővel nem. Nekik van egy jellegzetes közös tulajdonságuk: az adásvételről szóló tárgyalásokra hozzák magukkal a gecijüket. Már bocsánat, de így kereszteltem el a tanácsadókat, segítőköt, autókhoz értő, autókkal foglalkozó ismerősöket, akikkel megjelennek a színen. A kis macsót az autós táskájáról lehet felismerni, meg arról, hogy olyanokat kérdez: – Mennyi az alja? Mármint az árnak, amiért elviheti az autót. Emellett szerelőt hoz magával. Amíg beszélget vele az ember, addig az autószerelő mester körbejárja a járgányt, és hibákat keres a karcolásoktól kezdve a kerekek megrángatásával kideríthető nem tudom milyen bajon át a kasznijavitások nyomaiig. Aztán egymásra néznek, pusmogznak egy sort, majd a kis macsó közli, hogy meg kell beszélnie a dolgot a feleségével. Ebből tudható, hogy soha többé nem fogod látni. Jobb is így!

A hisztérikus vevők és eladók közös tulajdonsága, hogy nem engednek abból az árból, amelyet jónak tartanak, mert az érzelmileg felzaklatná őket. Volt dolgom olyan vevővel, akivel háromszor találkoztunk, mire az összes gecije megsasolta a verdát, meg a papírokat, és közölte, hogy tőle a meghirdetett áron rendben van az üzlet. Csak ezután derült ki, hogy a hapsi nem hajlandó emelni az ennél 15 százalékkal alacsonyabb árajánlatán. Talán beleélte magát, hogy ennyiért viheti ágyba az új kicsikéjét. Az eladói oldalon a családtagnak számító autókkal lehet gond. Megtörtént velem, hogy egy asszonyka annyira el volt ragadtatva a verdájától, hogy a piaci árnál 30 százalékkal kért többet érte. Miután tetszett a járgány, én is magasan kezdtem: egyből azt az árat mondtam, amit hajlandó lettem volna megadni érte. Ez olyan 10 százalékkal volt a még észszerűnek mondható szint felett, így egészséges önkritikával kissé hülyének tartottam magam. A második tárgyalásra elhozta a férjét, aki a jó geci szerepét játszva lement volna 25 százalékos pluszig. Bár kétségtelen, hogy nagy jártasságra tettem szert abban, hogy drágán vegyek, aztán olcsón adjak el, akkora balek még én sem voltam, hogy ezt az üzletet nyélbe üssék velem.

Vezetési stílusok

A minap eszembe jutott, amikor vagy 30 évvel ezelőtt egy osztálytalálkozóról hazavittél egy Kispolszki fedélzetén. Romantikus éjszakai autózás volt. Elsütöttem néhány állati jó viccet, ahogy szoktam, kár, hogy egy szavamat sem értetted a híresen hangos szocialista személyautó motorzajában. Sokszor kifigyelem, hogy a sofőr, akivel elvitetem magam, hogyan vezet, ám ez az út túl rövid volt a stílusod elemzéséhez. A nők általában vagy bizonytalanok, vagy kőkemények.

Az etalon nekem a bátyuskám, aki szőrén üli meg a lovat. Pontosan tudja, hogyan akar eljutni oda, ahová megy, az autót határozottan, de nem sportosan az uralma alatt tartja. A nővérkém önbizalmát eléggé megtépázták azok, akik tanuló korában beleszóltak a vezetésébe, ezért a stílusa nem mentes a bizonytalanságtól. A sógorom az a típus, aki színes megjegyzésekkel vezeti le a vezetés közben keletkező feszültséget, különösen a neccesebb helyzetekben. A bátyuskám fia apja fia, némi sportos beütéssel, de ez inkább a külsőségekben nyilvánul meg, mint a vezetés stílusában. Van egy körülbelül 100 (de legalább 15) éves, fénykorában pópecnek számító verdája, állandóan van valami baja, de ő imádja. A bátyuskám lánya, Zsuzsi, akit a nagy bringás baleset kapcsán sokat emlegettem, úgy vezet, mint én: terelgeti az autót. Menjen arra, amerre mi akarjuk, de csak úgy magától, elég, ha lendületből teszi a dolgát. Ennek a stílusnak része egy szabály, amelyet ő talált ki, de én is átvettem: egy autózás alatt legfeljebb egy jobbra nagy ívű kanyart szabad bevenni olyan kereszteződésben, amelyben nincs közlekedési lámpa, és maximum háromszor szabad sávot váltani. Az ilyen durva manővereket kerülni kell!

Az autózással kapcsolatban Boroska (*a bevezetőben említett barátom*) fogalmazott meg egy általános tanulságot. Amikor Ausztriában dolgozott, két lényegi különbséget figyelt meg Magyarországhoz képest. Az egyik, hogy ha sikeres vagy a szakmádban, és jól keresel, akkor ott nem feltételezik rólad, hogy mindezt csalással éred el, és lopsz. A másik, hogy ha autóval sávot akarsz váltani, akkor beengednek. Nem várnak rád, de nem azt feltételezik, hogy tolakodsz, hanem azt, hogy okod van bekéredzkedni valaki elé. Persze ott többnyire nem is tolakodnak. Nekem úgy tűnik, hogy kétféleképpen foghatjuk fel a vezetést (beleértve a városi bringázást is): a többi közlekedővel folytatott kommunikációként vagy versenyként. Az utóbbit az egyik ismerősöm még fokozni is tudta. Szerinte az autózás harc. Egyszer a hátsó ülésen utaztam mögötte, amikor úgy vágott be egy körforgalomba az „ellenséges” autó elé, hogy azt hittem, a „legyőzött” verda a hátamban fog kikötni. Szerencsére egy olyan sofőr vezette, aki kommunikációnak fogta fel a közlekedést. Ezért tudta, hogy a versenyző hajlamú autóstársakat el kell engedni. Ennyit tehetünk azért, hogy a megóvjuk magunkat a sérülésektől, az autónkat a balesetekkel járó, költséges javításoktól és őket saját maguktól.

Gyűlöletfélóra

Nem tudom, szerinted szabad-e ezzel viccelni, de a menekültválság adott egy elborult ötletet. Ez még a nyáron történt, amikor tömeges roham indult lángoktól ölelt kis országunk ellen. Amikor a Keleti pályaudvar menekülttáborrá vált, amitől betojt a magyar nép, majd elborzadt, utálkozott és végül kialakult a fejében a meghatározhatatlan mittudjukmármicsoda, de rossz és félni kell tőle érzése. Ihletként az ötvenes évek örültségeihez fordultam. Előbb egy a Szabad Nép-félórához hasonló felolvasásra gondoltam, de aztán sokkal jobb elképzelés öltött testet vagy esetleg formálódott meg a kicsi fejemben. Valami olyasmi, ami nem kötődik politikai rendszerekhez és korszakokhoz. Mert például, ugye, aligha lehetne a mindent elsöprő igazság felolvasására szánt félórát tartani a munkahelyeken, ha elővesszük az A újságot az A igazsággal, ám a kollégáink jönnek a B és C lappal a bennük lévő B és C igazsággal.

Szóval feltaláltam a munkahelyi gyűlöletfélórát, amit a következőképpen kell megszervezni. A dolgozókat osszuk kis csoportokba. Ezek a csopik nap mint nap üljenek körbe egymással szemben, ahogy a tévében lehet látni a rehabilitációs tréningeken. A félóra első harmadában felváltva mindenki vagy legalábbis többen számoljanak be arról, hogy aznap éppen kit, mit, hogyan gyűlöltek (a kutyás, az autós vagy a tévéjét bömböltető szomszédot, a környékük jól ismert hajléktalanját, utazótársukat a buszon vagy egy másik vásárlót a boltban stb.) vagy a csoport egyik tagja készüljön úgynevezett gyűlöletbeszámolóval. Ez egy kerek történet lenne, csattanóval a végén. Vagy esetleg a közepén, ha elcsattanna egy pofon a sztoriban.

Példaként szolgálnék egy sajátal. Történt, hogy a szomszédos bevásárlóközpontban be kellett térnem a drogériába is, mert az áruházban, ahova járok, nincs kölesgolyó, ám az egyik kolléganőm ezt szeretett volna fogyasztani. Magamhoz vettem egy zacsit, majd beálltam az egyik pénztár előtti sorba. A másik azonban rövidebbnek tűnt, mert itt csinos kis áruhalom sorakozott vonalkód-leolvasásra várva, miközben a pénztáros valamit csacsogott az előtte álló vevővel. Ezt gyűlölöm. Mármint azt, ha az előbbi vagy az utóbbi vacakol: lassan teszi a dolgát, avagy molyozik, ahogy a mama mondta. Szóval a másik pénztár előtt két nő volt. Az egyiknél semmit sem láttam, a másiknál egy adag papír zsepi és egy dezodor volt. Frankó!

Átmentem. Sorra került az első nőszemély – vagy hadd előlegezzem meg: néMBER. Azt mondja a pénztárosnak: – Az a kosár ott a lábánál az enyém. Valószínűleg korábban ott hagyta, amíg visszament valamiért. Az meg lenyúl, és felemel egy púposra telepakolt kosarat. A nő közben azt mondja, hogy összegyűjti a kuponokat, megmitoménmitcsinálném, hogy ritkábban kelljen őnéki bevásárolni jönni.

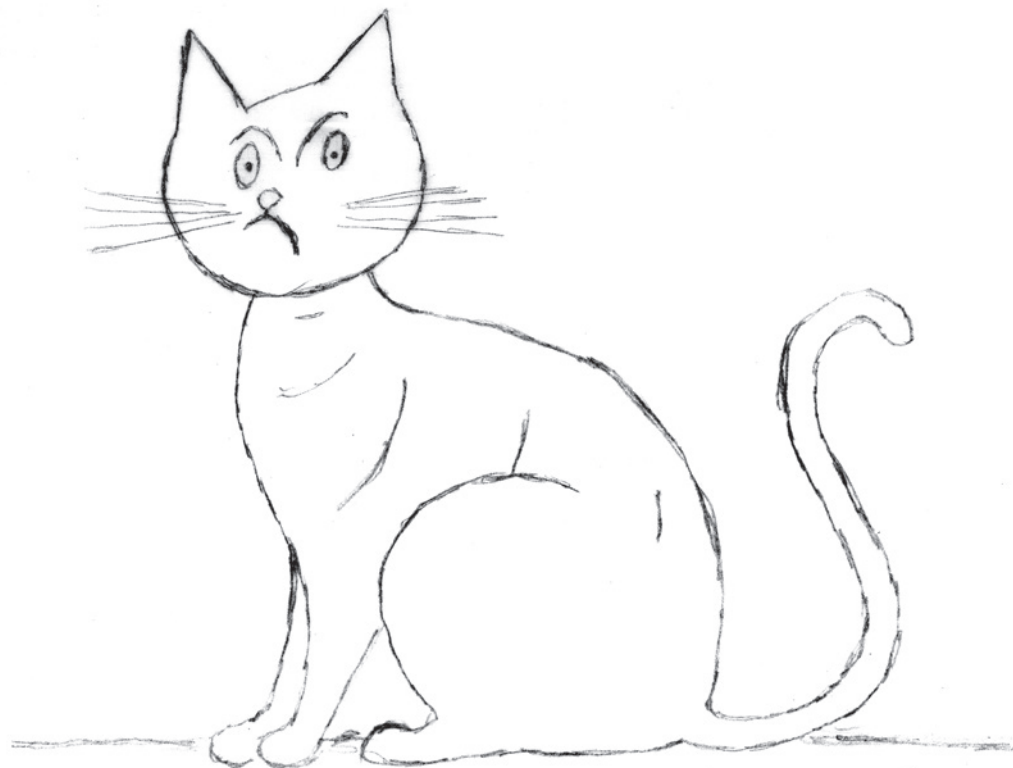
Ez volt az a pillanat, amikor arra gondoltam, hogy ha lenne stukkerem, akkor hirtelen felindulásból ott, helyben, életének elvétele szándékával fejbe lőném. Pontosabban szilánkos töréses lyukat durrantanék a koponyájába, bár a szilánkosság okozta komplikációk a kiszáradtva bekövetkező elhalálozás miatt már nem okoznának örömet nekem. Utána még meglökném, hogy mielőtt távozik az élők sorából, még átélje az elvágódás élményét.

Nos, visszatérve tárgyunkra: egy ilyen beszámolót követően következne a gyűlöletfélóra második harmada, a gyűlölet-tanácsadás. Ebben a résztvevők javaslatokat tehetnének az előbb leírt helyzet kezelésére. Például fejeljük le embertársunkat. Lökjük fel, gáncsoljuk el, rugdossuk meg stb.

Ezt követhetné a félóra utolsó harmada, amikor az egymás iránti gyűlöletükről adnának számot a kics csoportos foglalkozás résztvevői. Ennek előre meghatározott koreográfiája lenne.

Egymással szembe kellene állniuk, úgy, hogy az orruk hegye tíz centiméter távolságra legyen egymástól. Ezt követően lehetőleg sziszegve a gyűlölettel vagy üvöltve kellene felsorolniuk a sérelmeiket. Hogy miért nyitotta ki vagy csukta be XY az ablakot, vagy kapcsolta ki-be a légkondit, vagy hagyja, hogy a cucca az asztaláról átcsússzon a másikéra stb. A fröcsögés része lenne a procedúrának. „Szálljon a gyűlölet nyála!” – ez a jelszónk. Aztán mindenki kap egy gyűlölettörölközőt, hogy eltávolítsa felebarátja nyomait az arcáról.

Hát, nagyjából ez lenne a menekültválság ihlette ötletem. Kiegészíteném azzal, hogy valójában a legjobb az értelmetlen, tehetetlen gyűlölet. Ennek tárgyát az időjárásban jelölném meg. Elképesztően tudom például gyűlölni a havat, amely itt, a városban esik le, és egy napon belül gusztustalan latyakká válik. Ha váratlanul ér a hóesés – kinézek az ablakon, és mit látok: esik a hó –, akkor dührohamot tudok kapni. Ezt javaslom mindenkinek, aki igazán át akarja élni a parttalan, öncélú, tehetetlen gyűlölet felemelő érzését.

Gyöngyike életfilozófiája

Gondolom, te se szoktál belemenni világnézeti vitákba. Én mindenesetre igyekszem kerülni ezeket, mert eldönthetetlenek: a vitázó felek az almát hasonlítják össze a körtével. Nyilván ez az egyik oka annak, hogy sokszor szó szerint késhegyig menő szócsatákká válnak – végül is csak el kell dönteni valahogy, hogy kinek van igaza. Pedig szerintem felesleges megszurkálni egymást, mert valójában nincs áthidalhatatlan világnézeti különbség az emberek között. Bizonyos értelemben mindenki „ateista”. Azért tettem idézőjelbe az „ateista” szót, mert nem azokról beszélek, akik a tudományban hisznek, hanem arról, hogy az emberek saját egyéni ízlésük szerint értelmezik a világot, lólépésben rakják össze privát világnézetüket ahelyett, hogy összefüggő világmagyarázatokat követnének. Ahány ember annyiféle alma, meg körte, meg meggy, meg dinnye, meg barack stb.

Vegyünk egy példát! Az átkosban a seregben volt egy gyakorló keresztény haverom. Ahogy elmesélte, mielőtt vallásossá vált, mulató, kicsapongó főiskolás volt. Nem vezérelte semmi, csak ötletszerűen, ahogy adódott, úgy feküdt le lányokkal, meg minden. Mióta megtért, egy gyülekezetbe jár. A százötven centis, hatvankilós fiúnak van egy teltkarcsú, nála másfél fejjel magasabb felesége, háza, kutyája és gyereke. Ezt a haveromat azért tekintem „ateistának”, mert a saját ízlése szerint vallásos. Nem tetszettek neki a nagy egyházak hókuszpókusza, ezért választott helyettük egy kötetlennek ígérkezőt. Nem adta fel önmagát, csak új mederbe terelte az életét.

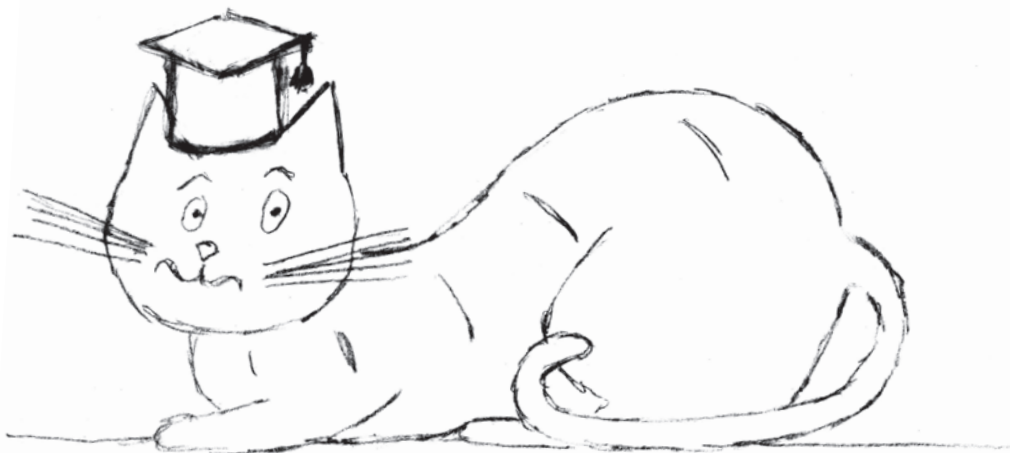
Vagy itt egy másik példa. Érettségi találkozónkon, valamikor a múlt évezredben, keresztény osztálytársunk beszélgetett zsidó osztálytársunkkal. Előbbinek kétségei voltak. Vajon nem csorbul-e annak a vallásossága, aki nem tartja be pontosan a hite előírásait, például nem jár vasárnaponként rendszeresen templomba, vagy nem hisz a csodákban. – Te hogy viszonyulsz a zsidó hithez? – kérdezte. – Nagyjából úgy, mint a focimeccsre járáshoz – hangzott a válasz. – Kisakkoztam, hogy körülbelül havonta egyszer esik jól megnézni az MTK meccsét. Ezért minden második hazai szereplésükre kimegyek. Vannak zsidó vallási szokások, amelyeket megtartok, és vannak, amelyeket nem. Amelyiket közel érzem magamhoz, amelyik mond nekem valamit, azt gyakorlom. Ő már jól láthatóan „ateista”, mert nem követ valamilyen átfogó gondolkodási, szokásbeli rendszert, hanem olyan viselkedési elemekből állítja össze magát, amilyenekből akarja. Egy rá jellemző rendet hoz létre.

Persze csinálhatjuk ezt még ennél is lazábban. Végül is a világnézeti értékek kínálata olyan, mint az anyagból gyúrt áruk piaca. Óriási a felhozatal, hatalmas a kínálat. Bemegy az ember az értékek boltjába, ami pont olyan, mint bármelyik áruház, csak a polcokon nem különféle méretű, szürke barna és fehér játék macik, meg csokinyuszik sorakoznak, hanem értékek. Nézzük például a demokráciát, mert az egy nagyon általános érték, szinte mindenki vásárol ebből egyet magának. A boltban egymás mellett különböző színű, fehér, piros, rózsaszín, kék demokráciák találhatók kicsi, közepes és nagy méretben. Mondjuk akarok egy közepes méretű, kövér, fehér demokráciát. Leveszem a polcról, és odaviszem a pénztárhoz. Tanulmányokkal kell fizetni. Ez a fajta demokrácia a nemzeti érzelmű politológusok négy esszéjének alapos tanulmányozásába és a hazafias sajtóorgánumok egyévi olvasásába kerül. Vagy mindezt audiovizuálisan is magunkhoz vehetjük. Emellett liberális és baloldali sajtótermékekkel kell betönni a kéménylyukat. Hasonló méretű és pocakú piros vagy kék demokráciák esetén az utóbbiak olvasandók és az előbbieket használandók háztartási segédeszközként.

Kicsengetem a tanulmányokat, és máris közepes, kövér, fehér demokratának mondhatom magam.

Így felvértelve bocsátkozhatunk aztán vitákba különböző társaságokban. Összejövünk a barátainkkal, mindenki hozza, amije van: te hozod a te Barbidat, én hozom az én Moncsicsimet. Összevezhetünk. A tiéd túl rózsaszín, az enyém divatjamúlt. Vagy lehetünk toleránsak. Aranyos ez is, az is. Amikor valamilyen konkrét dolog kerül szóba, amit a résztvevők átéltek, vagy a környezetükben, vagy a világ túlsó végén történt, akkor mindenki az értékeinek, az ízlésének megfelelően, az ismereteihez igazodva adhat választ rá. Kézikönyvként segítségül hívhatja a vallások tanításait, a tudományos tanulmányokat vagy elővehet egy horoszkópot.

Ha mindazt, amit eddig összehordtam, egyszerűen akarjuk megfogalmazni, akkor azt mondhatjuk: mindenki mondhatja a magáét. És ha jól belegondolunk, mit is tesznek az emberek a hétköznapi életben? Pontosán ezt. Gyöngyike, Közép-Európa legfilozofikusabb adminisztrátor csaja mindezt sokkal rövidebben és értelmesebben így foglalta össze: mindenki kurvára meg van győződve a saját igazáról.

Univerzális beszélgetészáró mondat

Feltaláltam az univerzális beszélgetéslezáró mondatot. Nem, nem a magyarok csodálatos találmányára, az igazi hungarikumra, az univerzális kötőszóra, a bazmegolásra utalok. Saját találmány van itt, kérem, amellyel bármely beszélgetést lezárhatunk, sőt amelyet esetleg a fejtegetések közben is beszúrhatunk, tetszés szerint.

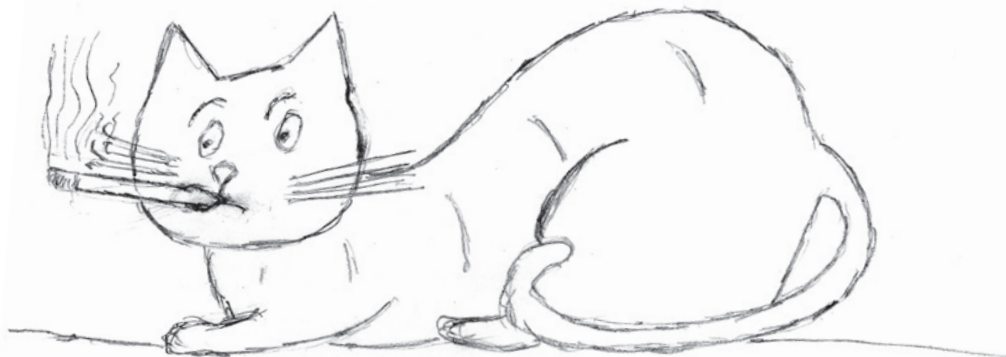
Nem vagyok igazán vendéglőbe meg kocsmába járó vagy órákig telefonáló típus. Talán azért, mert nincsenek olyan történések az életemben, amilyeneket az emberek a maguk mindennapjaiból merítve ezeken a helyeken vagy a véget nem érő telefonbeszélgetésekben megosztanak egymással. No women, no cry, no children, no holidays, no home improvements. Emellett visszatart a fecsegésektől a „mondja a hülyeségeit” tényező, amikor egyesek ugyanazt ismétlik el százszor, sokkal hosszabb lére eresztve a mondandójukat, mint kellene.

Szóval nem folytatok nagy társalgásokat. Egyet azonban megfigyeltem mások beszélgetéseit hallgatva. Van egy közös vonásuk, akár a hivatalok, akár a telefon- áram-, víz- és gázszolgáltató cégek, akár az áruházak és más kereskedők packázásról, akár egyes házhoz hívott mesterek, szerelők trehányóságáról, akár a parlament vagy a kormány döntéseiről, akár munkahelyi dolgokról beszélgetnek az emberek. Mindegyik végére – illetve ha hosszú a mondandó, akkor időnként a szöveg megtörésére is – kívánczik egy mondat: „A kurva anyjukat!”

Nem tudom, más kultúrákban hogyan van ez, de a magyarban elengedhetetlen ez a megjegyzés. Például lemegyek a közértbe, és miután kifizettem a csechet, ránézek a számlára. Nem teszik, amit látok. Soha nem tetszik. Mi került ezen a pár apróságon ennyibe? Ugye? Mi erre a válasz: a kurva anyjukat! A kormány, bármilyen kormány, bármelyik rezsimben egyszerűen nem tud olyat lépni, hogy arra ne az legyen a józan életű, elfogulatlan magyar választó reakciója, miszerint a kurva anyjukat! Nem beszélve a munkahelyi vezetőségről. Bért bezzeg nem emelnek! Valójában nem kell megindokolni, miért az anyukájukat valakiknek. És nem kell meghatározni, hogy kiknek. Mindegy. Bárkinek. Az a lényeg, hogy a jó, édes anyukájukat!

Szóval ezennel szabadalmaztatom találmányomat: a magyar nyelv univerzális beszélgetés-összekötő és -lezáró mondatát. És itt be is fejezném a mondandómat.

A kurva anyjukat!

A táncdalszövegírás rejtelmek

Az alkotás kalandja

Írtam egy táncdalszöveget! Annyi év után, újra.

De kezdjük az elején!

A sógorom, Szűts Pisti komponista, a Kormorán együttes billentyűse, stúdióvezető, a pophimmusszá vált Kell még egy szó című szám zeneszerzője még valamikor 1938-ban (pontosabban 1993 táján) belerángatott a dalszövegírásba. Akkoriban volt egy kis mentoráltja, egy csajszi, aki egy ismert együttes egyik háttéréneke volt, és szólózni szeretett volna. A zenét a sógor írta, de nem volt szövegírója. Gondolta, a felesége öccse újságíró, azaz írással foglalkozik vagy mi, írjon táncdalszöveget!

Először nem mondtam (nem vagyok én költő), aztán azt gondoltam, miért ne? Az első próbálkozással megbuktam. Nem tetszett a csajszinak, és igaza volt. Mentőötletre volt szükség, mert a sógor már kész volt a dallammal. Szerencsére előjött belőlem az újságíró, azon belül az interjúkészítő: kitaláltam, hogy meséljen valamilyen élményéről, majd abból írok szöveget. Eszébe jutott egy eset, amikor éjszaka egyedül autózott haza egy vidéki fellépésről, és úgy érezte, megszűnik körülötte a világ. Tökéletes alap egy táncdalszöveghez, így lett belőle egy elénekelhető történet. Ezután a sógor még kitett egy tortúrának, csak hogy lássam, hogy megy a táncdal-manufacturing. Bevitt a stúdióba, ahol felvették a számot. Ez döbbenetes strapa volt. Véget nem érően sokáig tartott a három-négy perces szám összerakása. Soronként próbálgatták, aztán a csajszi vokálózott a saját éneke alá, aztán a hangmérnök órákig sakkozott azon, hogy melyik hangszer és effekt hogyan szóljon (ezeket egyébként a sógor állította elő egy szál szintetizátorral).

Ennyit az előzményekről.

A történet azért jutott eszembe, mert az interneten belefutottam Hajós András Dalfutár című műsorának videóiba. Ez a sorozat pont a dalszerzéstől szól. A csávó minden részben megkér egy zeneszerzőt, hogy írjon egy dalt, majd elviszi egy szövegíróhoz, aki ír rá szöveget, majd egy producerhez, aki meghangszereli, majd egy énekeshez, aki elénekl. Végül mindannyian találkoznak egy stúdióban, ahol felveszik a dalt. A kunszt az, hogy az utolsó napig nem tudják kívül dolgozni együtt. Ez a műsor előhozta az előbb említett emléket.

Az első adásban elhangzott szám a kedvencem. Címe: Őszi strand, zeneszerző: Király Viktor, producer: Závodi Marcel, szövegíró: Hegyi Gyuri, énekes: Jónás Vera. A szövege is jó. Az egész melankolikus-flegma hangulata illik a saját érzéseimhez, ha a nőkhöz fűződő viszonyomról van szó. Mi lenne, ha megpróbálnék ismét táncdalszöveget írni? Ilyesmirel még úgyszemint meséltem neked.

Nekiláttam, és ha tetszik, ha nem, beavatlak az alkotás folyamatába. Az ember először is besegge a dallamot, amire írni akar. Vigyázni kell, mert annyiszor elismétlem, hogy könnyen megunhatom. Másrészt azzal is gond lehet, hogy elcsúszok vele: más lesz, ami a fejemben van, mint ami a valóság, így nem az igazi dallamra próbálom ráhúzni a szöveget.

Először a refrén mondatai kezdtek összeállni. Valamelyik éjszaka, amikor már éppen kezdtem volna elaludni. Felkeltem, kimentem a konyhába, és leírtam, ami eszembe jutott, mert könnyen kiesik az ember fejéből. Miután van egy-két sor, ahhoz kell kiegészítő részeket keresgél, rímmel, szótagszámmal, hangsúlyokkal – a magas és mély magánhangzóknak a dallam hullámvázához kell igazodniuk. Időnként felesleges szavakat tesz bele az ember,

hogy kijöjjön, aminek ki kell jönnie (ilyen például a szótlan magány – mi más lehetne), vagy felrúgja a normális szórendet, amíg ettől nem válik értelmetlenné a szöveg. Próbára teszi a szerző (nem létező) szókincsét. Közben tartani kell a mondanivalót. Az utcán kolbászolva, otthon, takarítás közben stb. ezeket próbálgatja a fejében az ember, aztán gyorsan leírja. A táskámban mindig volt papír és toll szükség esetére. A HÉV-en például menet közben nehéz volt leírni, ami éppen eszembe jutott.

Ezzel elment néhány nap. A verzével nem boldogultam. (Ezt a szakszót 25 éve tanultam: a verze az, ami nem a refrén.) Napokig rágódtam mindenféle változaton. Aztán egyik nap a klotyón ülve beugrott az első mondat. Ez a dal első sora. Azzal bajlódtam, hogy eléggé elvont a mondanivaló, amit a táncdalok nehezen tűrnek. Arról kellett szólnia a szövegnek, hogy elvagyok a magánnyal, de tudom, hogy van ennél jobb állapot. Egyszerűbb megírni egy szakítást, amiről az eredeti szöveg szól, bár nem tudtam volna olyan jól megfogni, mint az eredeti szövegíró. Ezt a problémát oldotta meg a vécné az agyam azzal, hogy megszemélyesítette a magányt. Ez azért elég necces dolog: a magány mint élettárs. De hát, ez a „költészet”.

A klotyón kétségbeesetten igyekeztem fejben tartani, ami eszembe jutott, és közben tovább is lépni, amíg „megszállva tart az ihlet”, mert oda azért nem vittem magammal papírt, ceruzát. Az első négy sor (az első verze) összejött. A második első sora egy nappal később éjjel fél négykor jutott eszembe, amikor a vénember prosztatája kizavart pisilni. Ezután még jött néhány további, ami akadályozott az elalvásban. A második verzével az volt a célom, hogy a második két sorát ugyanúgy megnyomva lehessen elénekelni, ahogy az énekes az eredeti dalban teszi annak ellenére, hogy az eredeti szöveg nem hangsúlyos ezen a ponton, így nem kéne ráerősíteni. Tetszik, ahogy ez a rész szól annak köszönhetően, amit az énekes hozzátett. Azt hiszem, végül sikerült olyan mondandót kitalálni, amelyből következik, hogy hangsúlyosan kell elénekelni.

A teljes szöveg negatívabb lett, mint szerettem volna, de hát, úgy tűnik, ez is olyan, mint a főzés: részben terv szerint alakul, részben ahogy sikerül. (Nem mintha tapasztalatból tudnám ezt.) Az érzéseim nem ilyen csöpögős-sziruposak, mint a szövegben, de azért a mondanivaló stímmel. Arra már 25 éve rájöttem, hogy legfeljebb közepes táncdalszövegíró vagyok, és a közepesek ezt tudják: nem zagyvaságokat írnak, mint a gyengék, de nem is egyfajta puha költészet, amit csinálnak, ami a jókról elmondható.

A nóta címe legyen *Sosem volt esély*. Nagyon intellektuális. El lehet rá énekelni ezt a szöveget, esküszöm! Kipróbáltam. (Ezt jobb, hogy nem hallottad.)

Sosem volt esély

Hát, jó reggelt szótlan magány,
Ma is velem ébredtél.
Sosem hagysz el, nincs csalódás,
Tudom, mindig kedveltél.

Megpróbáltam elhinni,
hogy lehetne ez másként is,
de réges-rég máshol jártál.
Elképzeltem, hogy lenne,
ha együtt lennénk én és te,
de sohasem énrám vártál.

Isten tudja miért meg nem írt regény,
Értelmetlen, bús, örök remény,
Sosem volt esély.

Csak magam vagyok, de semmi baj,
No woman, no cry, mi kéne még?
De mélyen belül a szívembe mar,
hogy ezerszer jobb is van ennél!

Műelemzés

Előző levelünket egészítsük ki egy táncdalszöveg-elemzéssel! A Mindenén túl című Start Trek-film végefőcímzenéjét választottam, mert egy világsztár (Rihanna) éneklí, ezért akár normális szövege is lehetne. (*Címe Sledgehammer, az idézetek forrása: genius.com.*)

Minden nagyon szépen, simán és érthetően indul. A zene borús hangulatához igazodik a szöveg. Az énekes nekiment a falnak (I hit a wall). Rendben. Értjük: nem szó szerint. Lelki zúr van itt, kérem, vagy inkább lelki csapás. Ez a második sor alapján egyértelmű (I've never felt so low, so low). Magyarul: magam alatt vagyok. Ezután ezt fokozzuk: Like a waterfall, / My tears dropped to the floor, the floor. Potyognak a könnyei a padlóra – ó, de szomorú.

A második verzében felemeljük mindezt a csillagos égbe, ami nem idegen a táncdalszövegek világától: They left a swimming pool. Telebőgtünk egy uszodát, hát persze, ennél kevesebb könny esetén nem lenne hiteles, hogy itt óriási lelki fájdalom esete forog fenn. És itt jön az első hüm-hüm. Miről is akarunk beszélni? Mert a következő sor szerint (of salted crimes, crimes) az uszoda vize valójában sós bűnökkel van tele. Hogy jönnek ide a bűnök, és főleg mindjárt ilyen nagy mennyiségben?

Aztán könyörgőre fogjuk a dolgot, ami illik a bűnök óceánjáról szóló sor előtti részhez: Oh, what could I do / To change your mind? Mit is tehetnék, mit is? És jön a válasz nagyon csendben: Nothing! Egyben választ kapunk arra, miért kellett a bűnökkel kapcsolatos kitérőt tenni: a crime szónak a mindra kellett rimelnie. Ilyen a szövegírók nehéz élete. Valószínűleg az utóbbi volt meg előbb, mert logikus, hogy a lelki baj megoldása első körben a partner visszaszerzése. A második verze buktatóját – legalábbis magyarul – elkerülhetnénk, kihasználva, hogy a sorok végén sok az elnyújtott szótag, így rövidebb és hosszabb sorokat is írhatunk ugyanarra a dallamrészre: Csak sírok, / Mint a vízesés, a vízesés, / Ó, mond, mit tegegyek, / Hogy visszatérj / Hozzám?

Ezt követően az énekes hirtelen erős asszonnyá válik. Eddig, ugye, az volt az érzésünk – leszámítva a bűnök tengerét, amit nem értünk –, hogy a pasija/nője, ha leszbikus, kifacsarta és elhajította, mint egy mosogatórongyot. Most azonban felkészül a fájdalomra (nem késő már ez egy kicsit?): I am bracing for the pain, majd hagyja távozni (And I am letting go). Ez valami lelki-zúr-kezelési technika lehet. A fájdalom egyik fülünkön be, másikon ki – így szoktuk ezt csinálni.

Ezután megint összezavarodik a szöveg. Például van egy ilyen rész: But I hit a wall, / I hit them all, watch the fall. Valami olyasmi, hogy falnak mentem, mindegyik falnak nekimentem és végignézttem, ahogy zuhanok. Mi van? Aztán jön az igazi talány. Egyszer csak, minden átmenet nélkül kiderül, hogy a csaj kőkemény. Nem is ő sérült, hanem a csávója/nője fog, mert ő aztán egy pöröly (sledgehammer), míg a volt partner csak egy téglá (brick). Nem

kétséges, hogy e kettő találkozása esetén melyik húzza a rövidebbet: You are just another brick, / And I am a sledgehammer.

Ehelyett már nehezebb kitalálni valamit, ami illik a szerelmi csalódásról szóló mondani-valóhoz, mert az énekes hölgy valószínűleg kifejezetten keménykedni akar, el akarja kerülni, hogy gyengének lássák. Ha leteszünk az indulatok levezetéséről, akkor egy ilyen szöveget kaphatunk: Mély gödörben vagyok, / Hogy mászom ki, nem tudom. Ez illene a szöveg folytatásához, amelyben visszajön a becsapott asszony fájdalma.

A történet végén elérkezünk minden táncdalszövegíró rémálmához, ahhoz a ponthoz, amikor vagy elfogy a mondanivaló, és elkezdünk kamuzni, vagy elvesztjük a fonalat, és nem tudjuk, mit is akarunk mondani: Oh, the sparrow flies / With just the crumbs of loving spilled. Valami olyasmi, hogy a veréb elrepült a szerelem morzsáival, amelyeket elejtett útközben. Ha tudsz erre egy fordítást, akár költőt, amely a mondanivalót próbálja megragadni a szövegtől elszakadva, kíváncsian várom!

Körmönfont táncdalszöveg

Lassan abba kellene hagynom, hogy táncdalszövegekkel traktáljak, de van ezeknek egy olyan „műfaja”, amivel eddig nem próbálkoztam, pedig nagyon izgi. Az áthallásos, avagy kétértelmű szövegek világáról van szó. A nóta, amit átköltöttem a skót Texastól van, Tell That Girl a címe. Bírom ezt a bandát, nincs jobb háttérzene az övéknél. Annak, amit rizsázok a dallamra, semmi köze az eredeti szöveghez (*megtalálható az azryrics.com-on*), leszámítva, hogy mindkettő határozottan felszólít valakit: tegyen meg már végre valamit, amit rég meg kellett volna tennie. Egyébként szerintem nyolc-tíz év regnálás után nincs olyan vezető politikus, állam- vagy kormányfő, aki nem ilyen reakciót vált ki az átlagemberből. Ja, most elárultam, mi van a sorok közé írva a megunt partnerről szóló nótában.

Mért nem húzol el?

Ma, ja és tegnap,
Meg persze azelőtt,
Idén és tavaly is,
Akárcsak tavalyelőtt.

Ugyanazt mondod,
A jól bevált rizsád,
Amit száz éve
Valakitől hallottál.

Annyira tele van már veled a burám,
Az összes hócipőm és mamuszom,
Hogy a falba verném a fejemet
Vagy kilépnék az ablakon.

Hát, mért nem húzol, húzol végre el?
Mért nem mész végre, végre a jóúó...?

Hát, ez most tényleg,
Úgy látom, hogy tényleg komoly,
Hogy nem tudlak
Levakarni magamról.

Te mért nem látod,
Mikor nyilvánvaló,
Lejárt az időd:
Köszike, és ennyi volt.

Honnan is jöhetnél rá,
Milyen uncsi vagy, hisz' úgy érzed,
Hogy már szeretni
Lehet csak téged.

Nem, nem kellesz már,
Nem vagy érdekes,
Csak egy lejárt lemez.

Versírás Excellel

Úgy tűnik, a táncdalszövegeknek nem várt mellékhatásaik vannak. Az egyik Boroskán (*a bevezetőben említett barátom*) jelentkezett, akinek elárultam, hogy ilyesmiket is írok. Elolvastva a táncdalszövegírásról szóló leveleket, amelyeket neki is elküldtem, eszébe jutottak a versírással kapcsolatos kihívásai.

– Néha családi alkalmakra köszöntő verseket kellett alkotnom – írta e-mailben. – Úgy 30-40 éves korom között még elég jól ment, de ahogy múltak az évek, egyre kevésbé jött az ihlet, nemhogy a rím, de a szótagszám is nehezen jött össze. Valahogy nem éreztem, hogy jó-e vagy nem. A feleségem sokszor rám pirított: – Hé, nem érzed, hogy nem stimmel? Nem éreztem. Sebaj, jó voltam (és vagyok) az Excelben, majd csinálok valamit, ami segít. Össze is raktam egy kis Excel-táblát, amelyben a sorokat beírtam az első oszlopba, és a mellette levő három-négy oszlopban megjelent, hogy mennyi a szótagszám, stimmelnek-e a rímek, sőt még a magas-mély magánhangzó-egyeztést is jelezte. Sok meló volt vele, az biztos. Eredménye viszont nem túl sok lett, fel is hagytam a fűzfapoéta-próbálkozásokkal, szerencsére a fiam, ha nagyon kellett, beszállt helyettem a versfaragásba. Végül családi-baráti körben mindenki azzal viccelődött, hogy a Tamás még verset is Excellel ír. Ők egyébként azt hiszik, hogy Excel-tudós vagyok. Pedig nem, csak kicsit többet tudok, mint a magukat Excelhez értőnek beállító többsége, azaz a félszemű király vagyok az Excel-vakok országában.

A karcsúság ára

Azért az tényleg meglep, hogy a táncdalszövegek mellékhatásai rajtad is jelentkeztek. Rádadásul az egyik legveszélyesebb kór támadott meg az összes közül: egy táncdalszöveg adta az ötletet ahhoz, valamibe belekezdj, konkrétan, hogy úszással tartsd karban a tested. Ez nagyon rosszul hangzik! Ahogy írtad, hallottál a rádióban egy régi slágert, amelynek az egyik sora így szól: „Nekem a tenger a Balaton, karcsúra úszom az alakom”. Erre a sugallatra hallgatva próbálkozol az úszással. Jaj! Hadd hívjam fel a figyelmedet arra, hogy aki kicsit is komolyan vesz egy táncdalszöveget, annak azonnal orvoshoz kell fordulnia! Nem csupán arról van szó, hogy fel kell keresnie egy pszichológust, hanem kéthetes mély altatást vagy még inkább mesterseges kómát kell kérnie, mert csak így van esélye arra, hogy elkerülje a teljes elhülyülést. Aki ugyanis komolyan vesz egy táncdalszöveget, az közel jár ehhez az állapothoz.

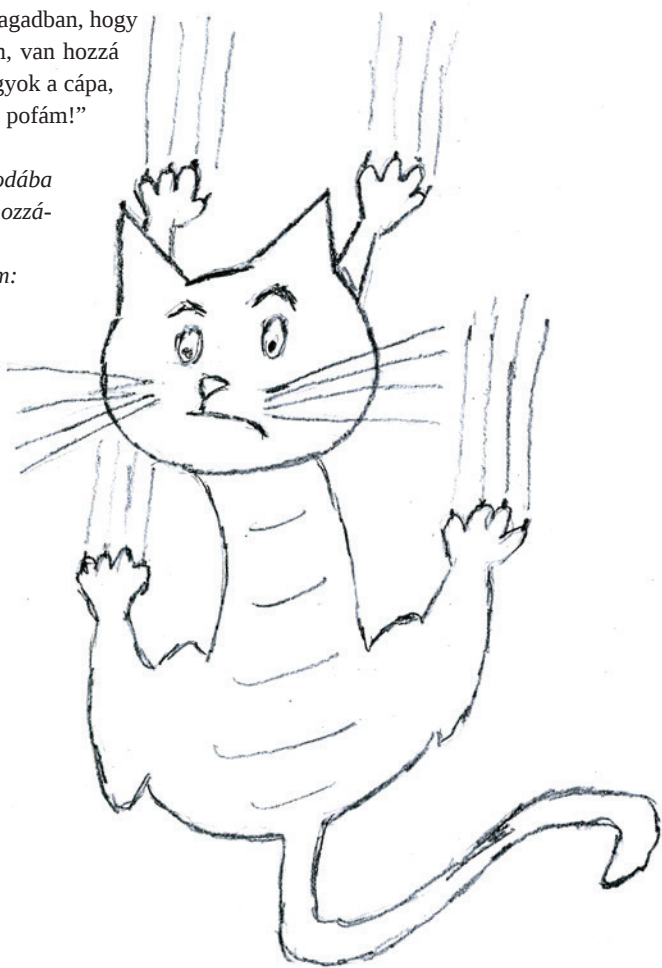
Sajnos, úgy látom, elindultál a lejtőn. Az idézett mondatból ugyanis azt a következtetést vontad le, hogy úszás csupa öröm, tiszta haszon, azaz maga a boldogság. Szögezzük le még egyszer: eleve baj van, ha egy táncdalszövegből következtetést, bármilyen következtetést vonunk le! Abból, amit a továbbiakról írtál, kiderül, hogy ez a szabály ebben az esetben is érvényesnek bizonyult. Összegezzük az események sorát, amit tehát egy ártatlannak látszó – hangsúlyozom: látszó – táncdalszöveg indított el. A szép alak és az úszás közti összefüggésben bízva úgy döntöttél, uszodába fogsz járni. Mielőtt felvetted volna új szokásodat, feltérképezted a kínálatot. A patinás, klasszikus Duna-parti létesítményben kicsi a medence, a vendégkör derékhadát trécselő 70 pluszosok alkotják, de a piciny uszoda fölé platánfák vetnek árnyékot, van élménymedence és több szauna, akár masszázsszal is – külön díjazásért. A nyitvatartás 6-tól 22 óráig tart, ellenben a belépő az elég drágáról a brutális kategóriába emelkedett, miután megszüntették a kétórás jegyet, és helyette háromórast vezettek be. A modern hegyvidéki uszodában két 33 méteres úszómedence van, egy szabadtéri és egy zárt. A látogatók inkább az ifjú titánok és titanillák köréből kerülnek ki. A nyitvatartás szintén 6-tól 22 óráig tart, tehát el lehet kerülni a parkolási díjat, és van kétórás jegy 1900 forint/alkalomért. A klasszikus, sportos Duna-parti uszoda 50 méteres feszített víztükrrel várja a csobbanni vágyókat a szabadban. A közönség vegyes, de inkább sportos. Az árfekvés: 1200 forint/alkalom, ha elég későn vagy elég korán érkezik az ember. Igaz ugyan, hogy 6-kor nyit, ellenben 18 órakor be is zár, és vannak órák, amikor az úszóké és a vízilabdázóké az egész uszoda. Végül van hiper-szuper fitnesscentrum, 25 méteres benti medencével és aquafitness-órákkal, ami tök jó, de ez az intézmény nyáron zárva tart. (Végül is mikor legyen zárva egy vízi létesítmény, ha nem nyáron?)

Ahogy írtad, végül a klasszikus sportos mellett döntöttél, amit néha színezhetsz más helyszínek felkeresésével. Ez elsőre jól hangzik, ám gyorsan megtapasztaltad azt, amit lehet kedvelni és utálni az uszodák világában. Elég hamar kiderült, hogy törzsközönség van. Adott időben ugyanazok jönnek, ugyanott úsznak. Próbáltál elvegyülni, és hamarosan kaptál is pár biccentést. Ez tök jó. Egy mosolygós beszélgetés is összejött. A szélről a második sávot választottad, ahol egy jó karban levő, nálad gyorsabb, de nem vészesen gyorsabb 50-es pasival jól elvoltál. Szóval már-már romantikusan alakultak a dolgok, de meddig? Sajnos hétköznapi van két igen fürge leányzó, akik kiszorítanak, úgyhogy marad a legszélső sáv, esetleg később át lehet lebegni a másikba. Bár azzal is akadt egy kis gond, mert ott hasított egy bajszos, 40-es cápa, aki a pillangón kívül mindent nyom, se lát, se hall.

Mindezt azért idéztem fel, hogy pontosan lássuk, milyen tapasztalatokat szereztél. Az uszodák tele vannak ráérő nyugdíjasokkal, akik úszás közben feltarthatják az embert, illetve mániakusokkal, akik átgázolnak rajta. Összejöhet egy beszélgetés, ami magában rejt a lehetőséget, hogy a beszélgetőtárs felveti: folytassuk nála, mert szívesen megmutatná az uszodabérllet-gyűjteményét. Az élsportolók lefoglalják a legjobb helyeket és időpontokat, továbbá bármikor előfordulhat, hogy hetekig egész napra kisajátítják az uszodákat, ha közeleg valamilyen nagy verseny, és az mindig közeleg. Ezek alapján a következő javaslattal élnék: ha szépen, nyugodtan, a magad választotta időpontokban és tempóban akarsz úszni, akkor alakítsd át a nagyszobákat úszómedencévé. Ha otthon

úsznál, vidáman dúdolhatnád magadban, hogy „Nekem a tenger a nagyszobám, van hozzá felfújható pálmafám. / Itt én vagyok a cápa, úgy biz’ ám, tűnj el az útból, kis pofám!”

(Utóirat: Nizsa leszokott az uszodába járásról. Állítólag ez a levél is hozzájárult ahhoz, hogy elment a kedve az egésztől. Én mondtam: ezt vagy szereti valaki, és mániákusan csinálja – van ilyen barátom –, vagy nem bírja, és hagyja a fenébe.)

Újabb siker a bringafronton

Hadd értesítsek egy igazi örömhírről! Igen, sikerült. Meg tudtam ismételni négy évvel ezelőtt bemutatott légtornászmutatványomat. Ahogy akkor megismertük: repülés stílusosan a satufékkal megálló kerékpárról landolással a jó magyar anyaföldön. A történet ugyanott végződött, ahol anno: a sürgősségin.

De még nem tartunk itt!

Úgy kezdődött, hogy az ősrobbanás után egy csomó mindenféle apró izé szertesztét repült, aztán különféle égitestekké álltak össze, meg ilyesmi. Persze lehet, hogy Isten – valamelyik isten – teremtette az egész univerzumot. Ugrok. Majom le a fáról, Ádám és Éva, aztán összeér a történet: a magyarok bejönnek a Kárpát-medencébe. Honfoglalás: könnyek, szenvedés, harc és fosztogatás, csupa szórakoztató dolog. Telnek-múlnak az évek. Eljön 2014 júliusa. Sanyi repül, a közönség őrzöngve tapsol. Újabb évek telnek el.

Miután elmúltak, Sanyi 2018. május 20-án vasárnap gépre ül. Ezen – szemben a négy évvel korábbival – van csingilingi, hogy az útjában kolbászoló gyalogosokat és a poroszkáló bringásokat rémes csengetéssel leradírozhassa maga elől, ahogy kell. Itt következik a meglepetés: hiába.

Rögzítsük az első tanulságot: a bringacsengő fenét sem ér durrdefekt ellen.

De ne tekerjünk ennyire előre!

Sanyi megkezdi jókora körét: fel a Megyeri hídra, tovább XV. kerület külsőre, ahol megtekinthetők a szexmunkás hölgyek. Három dolgozott éppen vagy négy. Az egyik túl vékony volt a másik túl telt, de volt köztük egy tökéletes alakú is. Na, de nem ezért a báméskodásért indultunk útnak, hanem hogy egy nagy körrel érintsük Kőbányát. Egy idő óta egysebességes bringa gurul Sanyi alatt, amivel a hegymenet szó szerint menet. Lábon kolbácsolás. A magyar síkon és enyhe emelkedőn megy a gép, és szépen megszuszogtatja az embert, mert nem lehet a sebességek változtatásával spórolni az erőfeszítésen, ami jót tesz a vénülő testnek. Kőbánya felé és vissza ilyen az út.

De ne kalandozzunk el!

Sanyi dönget a Szentmihályi úton – 25 kilométer/órával, mert van ám itt lábizom és tüdőkapacitás – egészen az Ázsia Center magasságáig. Ott lippiti-klippiti, hipp és hopp egyszer csak derült égből villámcsapásként azt éli át újra, amit négy éve. Az elébb még vezette a kerékpárt, ám ímhol már nem vezeti. Szakszerűen: elvesztette felette az uralmát.

Mielőtt erről hosszabban elgondolkozhatott volna, azaz a következő pillanatban az út melletti fűben fetrengve találja magát. Itt-ott, ez-az fáj. Egy fiatal nő és egy férfi rohanva érkezik. Sanyi tudta, mi történt, és hogy hol van. Ezért úgy gondolta, fel kellene állnia. Nem ment. Valahogy a lábak meg a test nem engedelmeskedtek. Még egy – néhány – próbálkozás. Ugyanaz az eredmény.

A két jó szándékú ember azt tanácsolja: ne erőltessük. Valóban. Néhány perc után sikerült elbotladozni egy közeli padhoz. Sanyi leül, és gondolkodik: szombat van vagy vasárnap. A jó emberek segítségével sikerül tisztázni: az utóbbi. Sanyi próbál úgy csinálni, mintha semmi komoly gond nem lenne. Maga sem hiszi.

Előkerül a bringa. A hátsó gumi egy centi hosszan kiszakadt. Ezt hívják durrdefektnek. Kétkerekű járművön nem sok jót ígér az ilyesmi. Sanyi érzi a derekát és dudor van a feje búbján. Felmerül a kérdés: miért nem hord sisakot. A válasz: mert idióta. A derékon irdatlan nagy véraláfutás keletkezett.

Úgy tűnik, megúsza azzal, hogy megpördülve a derekára esett és a kobakja csak visszacsapódott kissé. Ha az első gumi durran el, akkor átbukik a kormányon, oszt most a saját nekrológiáján dolgozhatna a túlvilágon.

De fogjuk rövide!

A jó emberek hívtak mentőt. A mentős közölte, hogy a bringát a XV. kerületi rendőrkapitányságra (rendőrségi zsargonban: 15kerkap) viszik, Sanyit meg a sürgősségre, a Fiume útra. Az előbbit másnap elhoztuk a bátyuskám gépjárművével. Az utóbbi négy órát töltött főként szobrozással a kórházban, mert egy doki volt szolgálatban, és egymás után jöttek a láb-és egyéb törést szenvedett emberek.

Másfél óra után felhívtam a nővérkémet, hogy én itt soha nem kerülök sorra, lelépek, és kész. Azt mondta, nem jó ötlet. Kéne egy CT. Szerencsére közben behívtak, és elküldtek a röntgenbe. Kobaktól lefelé mindent fotóztak, ráment vagy két perc. Aztán várakozás. Meg még várakozás. Egyszer csak megérkezett egy roma család. Egyikük lába sérült, ötvenen elkísérték. Mindenféle más emberek is jöttek: részeg csajszi maga alá gyűrte a bokáját, sportsérültek, egy nő az arcán viselt kék-zöld-piros folttal, egy csávó, akin nem volt látható sérülés, de támogatni kellett, és a műtőben fejezte be a napot. Hozzátartozók, egy csomó szegény kis kölyök törésekkel, mert a szomszéd helyiségben üzemelt a gyerekbaleseti.

Sanyit behívták: mázlija van, semmi sem tört el. CT helyett figyelmeztetés: ha hányingere van vagy fejfájása, jöjjön vissza gondolkodás nélkül, már ha még tud gondolkodni! A bátyuskám vitt haza. Egy perccel azt megelőzően hívtam, hogy betöltött volna magába egy fröccsöt, amivel az aznapi vezetés lekerült volna a napirendről.

A család orvosláshoz értő tagjai között vita van arról, hogy öt vagy tíz nap alatt derül-e ki, szívároge vér a fejembe, azaz lassú agyvérzés lesz-e a történet vége. A háziorvos szerint, aki szerdán látott, nem úgy nézek ki, mint aki efelé halad. Mármint a zöldséglét felé. Gyógynövénykenőccsel kenegetem a hátsó részemet, és megfogadtam, hogy soha többé nem ülök bringára sisak nélkül, mert a következő nagy taknyolásnál már nem lesz ilyen mázlim.

A hétfő és a kedd furcsa volt. Nem zavaros, vagy zavart, vagy ködös, hanem olyan más, mint máskor. Talán a sok emléke hatott így rám. Elmúlt. Ha ülök, és a hátam nekitámaszkodik a szék támlájának, az rossz, de majd ez is elmúlik. A fogadalmat megtartottam: azóta a vécére is bringásisakban járok.

(Utóirat. Köszönöm a jó embereknek, hogy megálltak, és mentőt hívtak, a mentősöknek, hogy bevittek, az Országos Baleseti és Sürgősségi Intézetnek, hogy elláttak és a 15kerkapnak, hogy vigyáztak a bringára, amelyet némi papírmunka után visszakaptam. Ha jól láttam, egy ifjú rendőrnő a velem kapcsolatos fennforgás dokumentálásának köszönhetően ismerkedett meg a bicikli-visszaszolgáltatás szakszerű ügymenetével. Legalább nemcsak kiadást okoztam közigazgatásnak az elmúlt napokban, hanem valami hasznomat is látták.)

Algoritmusok kora

Elárulom a sajtómunkások egyik nagy tévedését. Amikor az internetes sajtó megszületett, azt hittük, végre egyértelmű lesz, hogy melyik sajtóorgánumot, melyik cikket hányan olvassák. Nem lehet majd hasalni a papírújságoknál alkalmazott feltételezésekkel, például azzal, hogy egy előfizetői példányt átlag négyen olvasnak. A kattintások száma és az egy-egy anyag olvasásával töltött idő mérhető lesz, tiszta matek az egész – gondoltuk. Hát, nem így lett. A manipulációk egész tárháza áll rendelkezésére az online sajtótermékek csillogóra fényezéséhez.

A hírek 90 százaléka mindenkinek megvan. Vagy úgy, hogy ugyanaz a forrásuk – sajtótájékoztatók, amelyekre mindenkit meghívunk, közlemények, amelyeket mindenhova elküldenek, az MTI, ami minden szerkesztőséghez be van kötve –, vagy úgy, hogy a portálok leszemlézik egymás sajtó infóit. Ezek nagyjából egyszerre jelennek meg mindenhol, ezért a hírportálok címversenyt folytatnak egymással: ki tudja csalafintább (és ezen az is értendő, hogy a kattintás megszerzése érdekében akár az olvasót megvezető) címmel eladni ugyanazt. A nagy hírforrások, amelyeknek a címoldalán keresgélnek az olvasók, és az olyan portálok, amelyek egy rajongótábornak szólnak, enyhíthetnek ezen a szabályon.

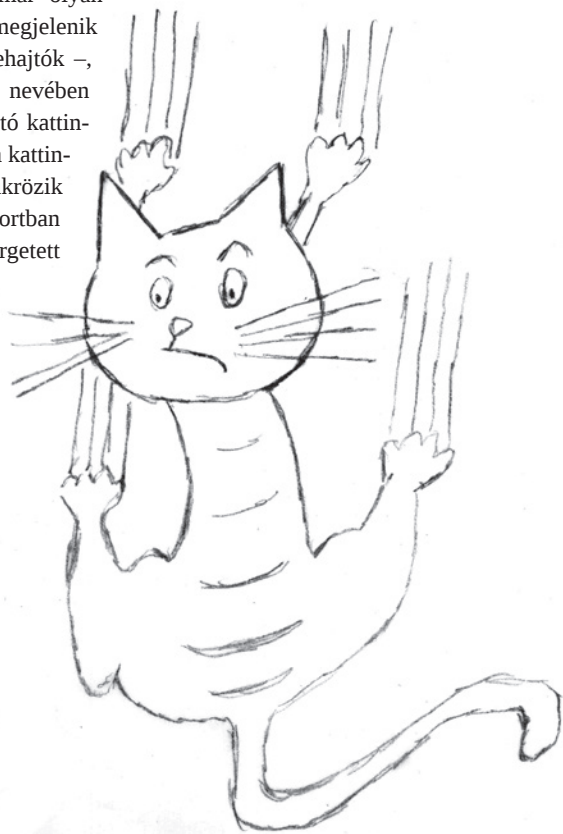
Mondok egy példát a trükkös címre. A hír: a 2014-ben Oroszország ellen bevezetett európai uniós szankciók részeként megtagadták Jozsif Kobzon táncdalénekes beutazási engedélyének megadását az EU-ba. Nem egy nagy sztori, de azért lehet vele próbálkozni. Ha ezt azzal a címmel adjuk ki, miszerint „Kitiltották Európából Jozsif Kobzont”, senkit sem érdekel, pontosabban legfeljebb kétszáz embert, akik azért kattintanak, mert kíváncsiak rá, ki az a Jozsif Kobzon. Ha azzal, hogy „Kitiltották Európából az orosz sztárt”, akkor már sanszosabb, mert amióta a magyar jobboldal jóban van az oroszokkal, az orosz és a Putyin szavak láttán sokan kattintanak. Előtte magasról tettek rájuk. Végül ez lett: „Kitiltották Európából az orosz Korda Gyurit”. Így már több ezer kattintást hozott annak ellenére, hogy a hír valójában nem is igazán hír, hiszen itthon nem ismerik Kobzont. Vitatható, mennyire megfelelője Kordának vagy Koós Jánosnak, de azért az összehasonlítás nem szimpla félrevezetés. Csak egy kicsit megcsavartuk a dolgot.

Nem rosszabb ez, mint a reklám. A hirdetések is olyan oldalát emelik ki a terméknek vagy a szolgáltatásnak, amiről szólnak, ami vonzóvá teszi azt, függetlenül attól, mennyi köze van a valósághoz. Kívánatos, friss epret látni például az epresként és az eperizűként reklámozott termékeken. Nincs szabályszegés: az előbbieken van egy kevés eper, az utóbbiakban csak aroma, ami az apró betűs részből ki is derül. Aztán ott vannak a „zsírétető gépek”, amelyek kétségtelenül segíthetnek fogyni, meg a napfényes, homokos tengerparton fogyasztott üdítők, amelyek persze nem esnek olyan jól az óbudai Lajos utcában – ahol kipufogógáz helyettesíti a levegőt –, mint a Copacabanán. Nem folytatom.

A másik manipuláció, ami felülírja azt a feltételezést, hogy az újságcikkek kattintása megmutatja a hírértéküket, a cikkek terjesztése. Ugyanarról van szó, mint az áruházaknál, amikor eldöntik, melyik termék hol helyezkedjen el. A bejárathoz, a pénztárhoz közel vagy távol, a polc sor végén vagy közepén, szemmagasságban vagy a vevő látóterén kívül lent vagy fent. Kikerül-e a remek írás a hírgyűjtő oldalakra, azokon alul van vagy fölül, megjelenik-e a közösségi médiában vagy sem, ilyenek döntenek. Kattintást – akár csak az elhelyezést az áruházakban (polcpénz) – lehet vásárolni is azon címen, hogy a kattintást eladó hírterjesztő site különböző algoritmusok alkalmazásával különböző számú potenciális olvasót tud elérni.

De mindez semmi a számítástechnikai bűvészműtávkhoz képest. Ezek ott kezdődnek, hogy a Google mit ad fel az elsők között a kulcsszavas keresési találatok közül, és mit később. Hoppá, megint egy algoritmus! Az igazán kifinomult tálalás azonban az olvasói szokásokra bázíroz, arra, hogy a hét melyik napjának, melyik órájában néznek az internetezők friss híreket, bulvárt, politikát vagy heti összefoglalókat stb. Például vasárnap délelőtt olvasnak sztárpletykákat, délután mozi- és színházi kritikákat. Az erről készült statisztikák alapján mindig eléjük lehet tolni a kívánatos tartalmat. A kellően képzett és ügyes informatikusok lényegében beelátnak az emberek fejébe.

A végeredmény az, hogy továbbra sem az olvasottsági adatok a sajtótermékek és a sajtómunkások teljesítményének viszonylag jó mércéi, hanem a szakmai közvélemény. Vagy már az sem, mert néha az az érzésem, hogy egy informatikai hálózat bioelemeként működünk: az a dolgunk, hogy tartalmakat produkáljunk az új világ féltenseinek, az algoritmusoknak, amelyek a maguk titokzatos módján kiszórják azokat a világhálóra a megfelelő kattintás-mennyiség elérése érdekében. Mindez már olyan misztikus, hogy rémálmaimban időnként megjelenik két szekrény alakú ember – vélhetően behajtok –, akik a nézettség alapján fizető hirdetőik nevében számon kérik rajtam a cikkeim után látható kattintásszámok valódiságát. Azt állítják, hogy a kattintásszámlálók olyan megbízhatósággal tükrözik az olvasottságot, mint egy magánimportban behozott, 20 éves autó összevissza tekergetett kilométer-számlálója a verdával valóban megtett távolságot.

Az ötmondatos szabály

Mai levelünkben tekintsük át a munkahelyi kollégák típusait. Azt hittem, furcsa munkatárs nem minden munkahelyen van, de a színező lány (a webdizájnert kolléganő) több helyen dolgozott, mint én, így felvilágosított, hogy mindenütt vannak ilyenek. Neki például volt egy passzív agresszív kollégája, aki mindenkit kikészített maga körül azzal, hogy mindig súlyos gondok nyomták a vállát. Aki nem ismerte, az sajnálta, vigasztalta, amíg rá nem jött, hogy ez vagy egy póz, amit felvesz, hogy figyelmet keltsen maga iránt, vagy tényleg mindent negatívan lát, de akárhogyan is van, jobb az illetőt elkerülni.

Erről eszembe jutott, hogy nekem is volt hasonló ismerősöm. Sok évbe telt, mire rájöttem, hogy szerelmes önmagába, és ennek szellemében manipulálja a környezetét. Nem azért volt kedves másokkal, mert kedvelte őket, hanem azért, hogy a kedvességére adott pozitív válaszból, mint egy tükörben, bizonyítékát lássa annak, milyen jó fej is ő – aki nem más, mint a szerelme – valójában. Végül is mindenki tökéletesnek látja a szerelmét, ez csak egy kicsit bonyolultabb módszer arra, hogy ezt bebizonyítsuk. (Persze lehet, hogy valójában mind ezt csináljuk: igyekszünk elfogadtatni magunkat másokkal, hogy ezzel bizonyítsuk, milyen jók vagyunk.)

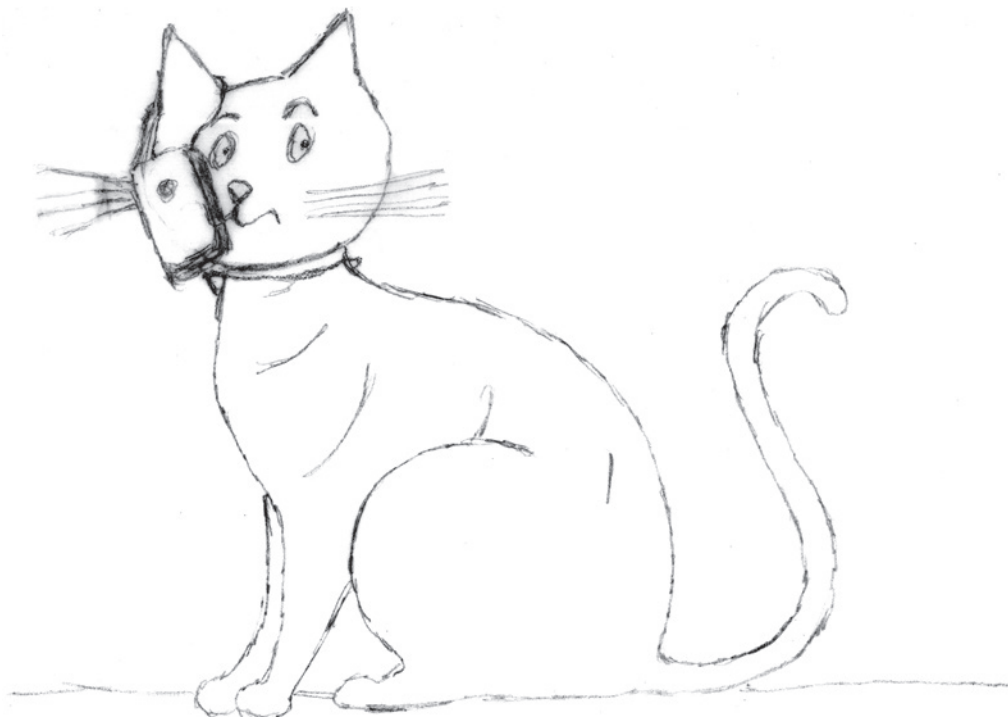
A furcsa kategóriába tartozott az a munkatársam, akiben egymás mellett lakott egy értelmes, segítőkész nő szuper cucci mosollyal, és egy boszorkány. Az utóbbi azzal szórakozott, hogy hibákat keresett mások munkájában, felnagyította azokat a csillagos égig, majd kioktató stílusban beszólt a kollégáinak. Ezzel trágárságokkal színezett, hangos vitákat provokált. Nem tudom, hogyan fért meg a két énye egymás szomszédságában, de képesek voltak egyik mondatáról a másikra váltani egymást. A csajszi egyszer kötekedő üzemmódjában megtalált valami semmisséggel: alapos verbális zaklatásban részesített, majd szóban lehúzott a vécén. Érdekes élmény volt.

Lusta kollégám is volt – kinek nem –, akinek védelmére el kell mondanom, hogy valójában nem volt lusta, egyszerűen csak nem akart többet dolgozni, mint amennyit feltétlenül muszáj. Ennek a viselkedésnek egész kis módszertana van. Az első szabály, hogy mindenhova enyhe késéssel kell érkezni, nehogy megtalálják az embert egy olyan feladattal – például rendezzük át a székeket az értekezlethez –, amelyet az elsőkre szoktak rászózni. A második, hogy a határidőket nagyon kicentizve kell betartani, nehogy úgy tűnjön, hogy a tervezettnél kevesebb idő is elég volt a munka elvégzésére, és legközelebb szűkebbre vegyék a feladat elvégzésének idejét. A harmadik, ha szívességet kérnek tőlünk, akkor ne teljesítsük. Találjunk valamilyen kifogást, leginkább azt, hogy most sok a dolgunk, hogy elkerüljük mások munkájának elvégzését. Ha ez nem megy, akkor ne riadjunk vissza attól, hogy kellenek, undokok legyünk. Ez a biztos módszer arra, hogy mást – a készséges munkatársat – kérjék meg segíteni. Az említett kollégámból főnök lett. Lehet, hogy tévedek, de azóta mintha nosztalgikus vágyódást látnék az arcán a régi, szép ellopott órák iránt.

Aztán ott vannak a szétszórt kollégák. Akik egyszerre többféle dolgot csinálnak. Egy szerkesztőségben például párhuzamosan több cikket írnak, közben megállnak belehallgatni egy online sajtótájékoztatóba, aztán fecsegnek egy sort valakivel, aztán leülnek folytatni egy kicsit valamelyik cikküket, aztán elolvasnak egy hírt, aztán telefonálnak, és megint cikkírás, megint telefon, megint fecsegés, aztán egy kis anyaggyűjtéssel bővítik a káoszt. Úgy működnek, mint a digitális telefonok: csomagkapcsolt módon. Ez nagyjából az analóg

ellentéte. A beszélgetések és az adatfolyamok nem egymás után haladnak a vezetékben, hanem részekre szabdalva, mint egy felvágott. Egy szelet szalámi, aztán egy szelet parizer, majd egy darabka krinolin, aztán jön a következő szalámszelet stb. A történet egyik végén szeletel a rendszer, a másokon összerakja a darabokból a szalámirudat. Sokszor mondtam a csomagkapcsolt kollégának, amikor kérdezett valamit, hogy nem tudok válaszolni, mert analóg vagyok: egyszerre csak egyvalamivel tudok foglalkozni. Öreg az agyam, az asztali számítógépek és az internet előtti korban drótozták össze és telepítették a szoftvereit. Analóg biokomputer, de még működik.

Végül nyilván nem csupán szerkesztőségekben dolgoznak folyton a telefonon lógó kollégák. Elsősorban rájuk gondolva alkottuk meg a csomagkapcsolt kollégánővel az ötmondatos szabályt. Ez azt jelenti, hogy ha valaki akar nekik mondani valamit, akkor öt mondatba kell sűrítienie a mondanivalóját, mert többre nem lesz ideje. A sokat telefonáló kollégát ugyanis vagy hívni fogják, vagy neki jut eszébe, hogy még valakit most azonnal, sürgősen fel kell hívnia. Bonyolultabb a helyzet, amikor magának is csak öt mondatot ad az illető. Egyikük például a múltkor egy hosszú kódot akart beírni a számítógépébe, miközben megszólalt a mobilja. Őrült tempóban próbálta folytatni a figyelmet igénylő kódpötyögést. Máskor éppen egy sztorival szórakoztatott volna bennünket, miközben hívta valaki. Azóta sem tudjuk, mi lett a története vége. Aztán előfordul, hogy a hóhért akasztják: a sokat telefonáló kolléga sem tud többet beszélni valakivel néhány mondatnál, mert a mondanivalója közepén elvonja valami a beszélgetőtársa figyelmét. Ilyenkor a pörül járt notórius telefonáló csalódott arcot vág, és (mi mást tehetne?) elöveszi a mobilját.

Szürke pulóver

Különleges jogosítványom van arra, hogy a főnökről írjak, ugyanis én magam anarchista vagyok. Nem a robbantató fajta, hanem az, amelyik nem szereti a hangadókat, a falkevezéreket, a vezetőket, pontosabban azt, hogy az embereknek főnökökre van szükségük. Ezért képes vagyok elfogulatlanul tanulmányozni a vezetőket: nem igazán van szükségem rájuk ahhoz, hogy tegyem a dolgomat, és nem szeretnék főnök lenni. Azt figyelem, hogyan uralkodik egyikük vagy másikuk a beosztottjain függetlenül attól, hogy egyébként milyen ember olyan alapvető ismérvek alapján, mint hogy dögös nő-e vagy sem, van-e humora vagy sem stb. A vezetők négy típusát tudtam megkülönböztetni hosszú, ám haszontalan életem során. Az egyikbe azok tartoznak, akiknek nem való, hogy másokat irányítsanak. Ők csetlenek-botlanak, próbálnak megfelelni a beosztásuknak, inkább kevesebb, mint több sikerrel. A másik csoport tagjai lefelé taposnak és felfelé nyálnak. Az ilyen tiszteket szokták hátha lőni a katonák a háborúban a rohamok alatt. A harmadik típus azoké, akiknél van rosszabb. Ők csak saját magukkal törődnek, de többé-kevésbé betartják az élni és élni hagyni szabályát. A negyedikbe sorolható a főnökök töredéke: azok, akik készek kockáztatni a posztjukat a beosztottak védelmében.

Kedvenc főnököm Halay Edit. Ő volt a budapesti közgáz lapja, a Közgazdász felelős szerkesztője az 1970-es és 1990-es évek között. Ennek második felében volt a főnököm. Editke, ahogy hívtuk, többször megóvott attól, hogy hülyét csináljak magamból egy balos véleménycikkkel vagy egy félreérthető megjegyzéssel. Folyton feszegette az öncenzúra határait, ha egy cikket nem hozott le, világossá tette, hogy úgy gondolja (ahogy ő fogalmazott időként): ezért keresztre feszítenék. Már mint kirúgnák az állásából az agitációért és propagandáért felelős elvtársak. Annyira vicces manapság egyeseken látni a hasonló aggodalmakat, mármint, ha szeretjük a fekete humort.

Editke tanított meg arra is, hogy a nők furfangosak. Volt egy ősöreg, kék norvég mintás pulcsim. Jó eséllyel indulhattam volna vele egy öltözködési gagyiversenyen, amelyen az győz, aki a legrosszabbul öltözködik, a legszörnyűbben néz ki. Én imádtam, ő utálta. Egyszer nekem esett, hogy miért hordom ezt a ronda pulóvert. Lehet, hogy azt hiszem, kék, de ő jól látja, hogy szürke. Próbáltam ellene érvelni, mert végül is kék volt a pulcsi, ám kötötte az ebet a karóhoz: nézzem meg jobban, bizony szürke az. Végül majdnem elhittem neki. Túl fiatal voltam ahhoz, hogy felfogjam: csak azt szerette volna, hogy ne hordjam ezt a pulcsit. Persze azért, mert úgy gondolom, hogy ronda szürke a színe. Talán akkor lennék jó pasi, ha az ilyen szócsatákban miután jól kivitatkoztuk magunkat, végül igazat adnék a nőnek, nem gondolod? Hát, most megteszem: az a kurva pulóver tényleg teljesen kiment a divatból, a sok használattól megkoptak a színei és beleszürkült a hétköznapokba.

Osztálytalálkozók

Szerintem a mi osztálytalálkozóink alátámasztják azt az alapszabályt, miszerint a volt gimnáziumi osztálytársak két csoportba sorolhatók. Az elsőbe azok tartoznak, akikből az lett, amire az érettségi idején számítani lehetett, a másikba azok, akikről álmunkban sem gondoltuk volna, hogy az lesz belőlük, ami lett. Az utóbbi némileg meglepő, hiszen mire befejeztük a középiskolát, mindegyikünk személyisége kialakult. Legalábbis nekem úgy tűnik, egyikünk sem változott azóta. Hiába lett valakinek családja, ha akkor könnyen vette az életet, akkor most is ezt teszi, csak kívülről úgy látszik, mintha komoly ember lenne. Aki jó lélek volt, az ma is az, hiába tette próbára az élet azóta a jóságát. Vannak olyan osztálytársak, akikről az a benyomása az embernek, hogy nem értenek semmihez (kívülről nézve magamat is ezek közé sorolnám), pedig csak kevesebbet tudunk arról, hogy pontosan mivel is foglalkoznak, és vannak, akik nyilvánvalóan értéket teremtenek, tanárok, orvosok, mérnökök, céget, iskolát vezetnek, könyveket írnak. De már az érettségi idején előre lehetett látni, ki melyik csoportba fog tartozni.

Amit nem sejtettem előre, az az, hogy ki marad itthon, és ki próbál szerencsét külföldön, illetve hogy kiből lesz vezető és kiből nem. Az előbbinek nyilván az az oka, hogy sok mindent nem tudtam az osztálytársakról. Az utóbbiban szerepe lehet annak, hogy a gimnáziumi osztályunkban szerencsére senki sem szerette a hangadókat, a nagy fiúkat, a falkavezéreket. Senki véleménye nem volt fontosabb a másikénál, függetlenül attól, ki volt színesebb egyéniség. Amikor szóba került, hogy egyes osztálytársaink máig duzzognak több évtizeddel ezelőtti sérelmeik miatt, azt mondtad, semmi okuk rá, mert mindenki kapott jócskán cikiző megjegyzéseket. Ez így van, viszont mivel senki sem próbálgathatta vezetői képességeit, nem derült ki, kiből szunnyadnak ilyen ambíciók és képességek.

Mindez arról a 13 évvel ezelőtti e-mailről jutott eszembe, amelyet nemrég átküldtem neked. Eredetileg Boroskának írtam a 2005-ös osztálytalálkozó után. Én rég megfeledeztem róla, ő megőrizte (amiért örök hálám). Egy emlékeztető volt arról, ki mit mondott a találkozón azzal a szépséghibával, hogy nem voltam jelen az osztálytalálkozón. Elég nagyképű voltam ahhoz, hogy azt gondoljam, úgyszólván tudom, mi hangzott el. Boroska szerint csupa zöltséget hordtam össze, de miután te is elolvastad, a válaszból úgy tűnt, szerinted nagyjából tükrözte a valóságot. És arra biztattál, hogy írjak hasonló stílusú emlékeztetőt a 2018-as osztálytalálkozóról. Jelentem, elkészült! De menjünk szépen sorjában, ugyanis a 2005-öst pontosítottam kissé az eredetihez képest, mert eszembe jutott pár dolog, amit távollétem miatt nem hallottam.

2005

Szancsó jelentkezett az első Hold-kolóniába. *(Akkor már hosszú ideje az USA-ban élt, ahonnan beutazta a világot Mexikótól Mexikóig.)* [Boroska, BT]: Szó se volt ilyenről.

Osztit látta valaki. *(Egyszer sem láttuk az érettségi óta.)* [BT]: Szó se volt ilyenről.

Dimitrát nem látta senki. *(Egyszer sem láttuk az érettségi óta.)* [BT]: Szó se volt ilyenről.

Józsit Amerikában látták. [BT]: Szó se volt ilyenről.

Báró eltévedt az élet nagy, sötét, kerek erdejében. [BT]: Szó se volt ilyenről.

Bunihoz visszatért a felesége, de megtartotta új barátójét is, így most kicsiny háremben él. [BT]: Szó se volt ilyenről.

Elek úgy véli, kibaltázott vele a világ. [BT]: Szó se volt ilyenről.

Bérc átlépte a 340 kilót. [BT]: Szó se volt ilyenről.

Csupi trópusi szórakoztatóipari paradicsommá fejlesztette a balatonnévteleni sulitábort. (*Osztályfőnökünk, Csupi évtizedeken át vezette a gimnáziumi tábort hatalmas szeretettel, ambícióval és leleményességgel.*) [BT]: Szó se volt ilyenről.

Meszó (építőmérnök) elmesélt egy történetet egy VII. kerületi házról, amely majdnem elsüllyedt, mint a Titanic, mert a lakók kiásták a pincéjét, hogy fizetős mélygarázst fusizzanak a helyére. [BT]: Szó se volt ilyenről.

Gusztó (jól menő cége van) a Volkswagány (Seat) és a Sportszív (Alfa Romeo) után átvált egy Bitangul jól szól ez a verdába! (Lamborghini). [BT]: Szó se volt ilyenről.

Boroska még bizniszebb men lett. (*Gimis korunkban azt tippeltem, hogy egy vállalatnál lesz csendesen dolgozó mérnök. Ehelyett egy multinál lett szélszes, ami nagyon-nagyon kemény világ.*) [BT]: Kapd be!

Gamb fő-, fő-, fő-, főorvos lesz. [BT]: Szó se volt ilyenről.

Bea szenved azoktól a dolgoktól, amik szenvedést okoznak az életben. [BT]: Szó se volt ilyenről.

Kukoda szenved a katonás fegyelemtől, amit munkahelye, egy multi rákényszerít, ergo csak akkor nem szenved, amikor focizik. [BT]: Szó se volt ilyenről.

Pici Barna csak úgy szenved. [BT]: Szó se volt ilyenről.

Béla (építész) felépítette az ország első felhőkarcolóját pici Rác telkén Koller úr (építési vállalkozó) kivitelezésében, aki piréz feketemunkásokat alkalmazott. Pici Rác őket bízta meg a munkával annak ellenére, hogy mindkettőjüket jól ismeri [BT]: Szó se volt ilyenről.

Lajos végtelen hosszúságú mondanója közepén tart: 20 éve elkezdett egy mondatot, amelyet a következő 20 évben sem fog befejezni. [BT]: Szó se volt ilyenről.

Cobi elvégezte az MBA-t, és még mindig nem ért semmihez. [BT]: Szó se volt ilyenről.

Bandi még mindig nem ért semmihez. [BT]: Szó se volt ilyenről.

Sanyi (kommunista kis hercegnek született) deklasszálódik, és még mindig nem ért semmihez [BT]: Szó se volt ilyenről.

Zoliéknál (kilencsaládos apuka) gyerek jön. [BT]: Szó se volt ilyenről.

Ákost ambícióhiányra hivatkozva visszaminősítették gyakornoksegéddé. [BT]: Szó se volt ilyenről.

Tama Buddha lett. (*Sokáig nem láttuk, csak annyi hírt kaptunk felőle, hogy valami nagyon elvont bölcsész izével foglalkozik, amihez rajta kívül még hárman tudnak hozzászólni a világon.*) [BT]: Szó se volt ilyenről.

Mihály megtalálta a történelmi Magyarország egyik határkövét Borneón. (*Valójában Erdélyben kutatott ezek után.*) [BT]: Szó se volt ilyenről.

Anna továbbra is valószínűtlenül jó lélek – titokban biztosan terrorista. [BT]: Szó se volt ilyenről.

Palkó rektor lesz a Virág- és Rovartudományi Egyetemen. (*Álmomban sem gondoltam volna, hogy főnök lesz belőle.*) [BT]: Szó se volt ilyenről.

Hori (pedagógus) centiméterekre van attól, hogy megváltsa a világot. (*Végül is ez minden igazán jó tanárra igaz, csak sajnos nincsenek elegendően hozzá.*) [BT]: Szó se volt ilyenről.

Nizsán továbbra sem látszik, hogy kedélyesen tűri-e vagy a töke tele van azzal, amit a sors ráért. (*A 2003-as osztálytalálkozón elmesélte, hogyan tanul minden áldott nap tanulási nehézségekkel küszködő gyerekeivel.*) [BT]: Szó se volt ilyenről.

2018

Kezdjük a távol lévőkkel:

Szancsót macskanőként látták New Yorkban.

Osi duzzog. Most volt a megsértődésének 40. évfordulója

Dimitra szirén lett, vagy sellő, vagy nimfa (földi vagy vízi nimfa, nem tudni). Csak a kiválasztottak láthatják.

Józi leszállt egy Kanadából érkező repülőről Budapesten, majd azon nyomban felszállt a New Yorkba induló járatra.

Báró Írországból van. Vagy Borneón. Vagy a Marson.

Buni eladta az örök szerelem receptjét az USA-ban. A rajongók közül feleségül vett még 42 nőt a meglévő kettő mellé. Így összesen 53 neje van, de már nem számolja.

Elek duzzog. Vajon mi válhatott volna belőle, ha nem Kati néni (*legendás matektanárunk*) diktatúrája alatt szenvedtél át a hetvenes éveket? (Ugyanaz, ami így lett.)

Bérc duzzog. Nem engedték játszani az osztály focicsapatában, pedig nem is akart.

Aztán a jelen lévőkkel:

Meszó immár 200 éve él együtt Ágival. (*Kapcsolatuk a gimiben kezdődött.*)

Gusztó (*a sikeres vállalkozó*) cége felvásárolja az Apple-t vagy a Google-t. Még nem döntöttek el.

Boroskának hamarosan kétmillió munkatársa lesz, mert egy kínai kisvállalkozás megveszi a munkaadóját.

Gamb (*sikeres magánrendelőt irányít*) egy kórházban vállal alkalmi munkát, mert mazochista.

Bea több évtizedes házassága végeztével bombanőként folytatja pályafutását. (*Valamit sportol, szuper jó alakja van.*)

Kukoda családjába olyan sok külföldi házasodott be, hogy már a feleségével is kínaiul beszél, pedig egyikük sem tud kínaiul.

Pici Barna görényeket próbál angolra tanítani, eddig nem sok sikerrel. (*Valójában egyes diákjai egyre jobban emlékeztetik erre az aranyos, szőrös emlősállatra.*)

Bélának gyermeke született. További kettőt tervez az életéből hátra lévő 180 évben.

Pici Rác elkésett a június 9-ei osztálytalálkozóról, mert egy esküvőről jött, ami június 16-án lesz.

Koller úr (*az építési vállalkozó*) azt állította, hogy látott egy kőművest. Senki se hitt neki.

Lajos nagyon hülyékkel próbálja megértetni magát kevés sikerrel. Ha jól értettük, amit mond.

Cobi vezet valamilyen vállalatot. Hogy mivel foglalkoznak, arra sajnos már nem emlékszük.

Bandi sokféle helyen mindenféle dolgot tanít. Jövőre változtatást tervez: mindenféle helyen sokféle dolgot fog tanítani.

Sanyi egy online újságnak ír, amellyel még senki sem találkozott az interneten. Szabadidejét a sürgősségin tölti.

Zoli ezeroldalas monográfiát írt a kutyafeketefalvi altemplom hatodik oszlopának igaz történetéről az kőkorszaktól 2083-ig. (*Valójában egy Árpád-kori műemlékről írt vastag, sok ábrával illusztrált könyvet.*)

Ákos csípőprotézisével félig robot lett. Ez nem újdonság, a munkahelyén ugyanis teljesen az.

Tama *(az elvont bölcsész, aki az év részében külföldön él)* különféle transzcendens síkokon létezik. Az egyik valami Magyarország nevű szürreális hely.

Mihály lefordította héberre a motorok melegedéséről szóló könyvét. Egy Mózes nevű főszer lektorálta. Úgy átírta a szöveget, hogy a szerző sem ismert rá. Tízparancsolat lett a címe. *(Valójában német nyelven írt egy műszaki könyvet, amivel az idegen nyelvre fordítás nehézségei miatt nagyon megszenvedett, pedig német nyelvterületen él vagy harminc éve.)*

Anna *(a valószínűtlenül jó lélek)* visszament a gimnáziumába tanítani, de eltanácsolták, mert nem volt hajlandó lemondani arról a kósza gondolatról, hogy testi fenytésben kellene részesítenie haszontalan diákjait.

Palkó miniszterelnök akar lenni, hogy fölötte már csak a Jóisten legyen. De ha az is dilettánsnak bizonyul, mint az eddigi felettesei, akkor indul a posztjáért a következő istenválasztáson.

Hori 100 hektáros campusra fejlesztette gimnáziumát. Hamarosan megnyitják új iskolájukat a Holdon.

Nizsa 24 éve neveli gyermekeit és a következő negyedszázadot is ezzel tervezi tölteni. *(A kölykök elkezdtek és félbehagytak néhány egyetemet, majd újabb szakokra jelentkeztek, ezért Nizsa öt éve számol azzal, hogy öt év múlva kapják meg a diplomájukat. Sebaj, a Mars-utazásra is ötven éve mondják, hogy húsz év múlva megvalósul.)*

Tüntyü *(orvos)* naponta 26 órát rendel és hatot adminisztrál. Nyugdíjasként ezt 25 plusz háromra rövidíti, mert szórakozni is kell valamikor.

Ági visszavett a terhelésből, ami időnként, például unokázás idején nagyon fárasztó.

Kriszta *(onkológus orvos)* feltámasztott egy halottat. Az illető nagyon hálás volt – ez jölesett a doktornőnek –, és írt egy könyvet túlvilági élményeiről *Beszélgetések Istennel* és az ördöggel címmel. Bestseller lett.

Végül a nagyon távol lévők (akik már nincsenek köztünk):

Iréne angyalként helyezkedett el, és az elmúlt 35 évben 312 lelket mentett meg.

Menyus leugrott a pokolba, hogy megkeresse Sónhauzernét *(fizikatanárunkat, aki gonoszul bánt velünk)*, és belerúgjon egy nagyot az osztály nevében, de olyan sokan állnak előtte a sorban, hogy eddig még nem jutott el hozzá.

Kati néni *(országos hírű matektanárunk)* azt csinálja, amit eddig: kis angyaloknak és kis ördögöknek tanít matematikát.

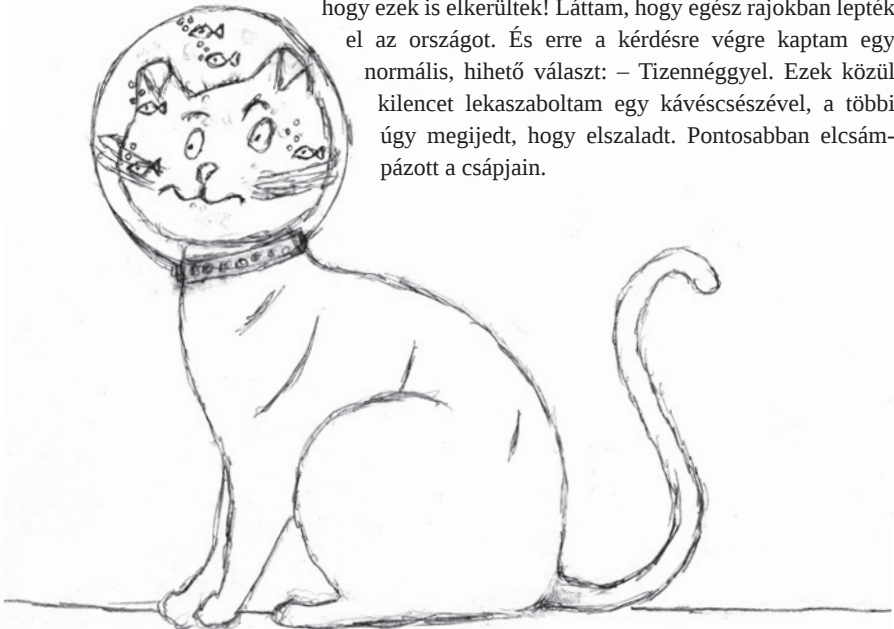
(Utóirat. A fenti történeteknek természetesen vagy van köztük a valósághoz – ahogy azt néhány esetben jeleztem –, vagy nincs. Amikor ezeken studióztam, úgy éreztem magam, mint egy titkosszolgálati tiszt, aki fedősztorikat keres ügynökei tevékenységének elleplezésére. Legyen valami köztük az illető valódi életéhez – leginkább egy azonos részlet vagy a fiktív tevékenység hasonlósága –, de csupán annyi, hogy csak az tudja azonosítani az illetőt, aki ismeri a sztoriját az osztálytalálkozókról. Nagyon rejtélyes. Annyit még elárulok, hogy Budapest északi részén kolbászolva, majd egy két csuklós buszon utazva találtam ki a többségüket. Az égen időnként felhők takarták el a napot. Persze lehet, hogy hazudok, és a villamoson voltam, miközben zuhogott az eső.)

Szancsó kalandjai

Leírom emlékeztetőül, amit Szancsóval beszéltem, mert nem tudom, mit hallottál belőle. *(Szancsó becenevű osztálytársunk sok év kihagyás után 2008-ban hazalátogatott az USA-ból. Egy vendéglőben találkoztunk vele, Nizsa, néhány további osztálytárs, köztük én.)* Elérkezettnek láttam az időt, hogy kiderítsem, mi igaz abból a sok mindenből, amit itthon látunk az amerikai filmekben. Egyszer a végére kellett járni ennek!

Nem sokat vacakoltam, mert egyrészt nagyon kíváncsi voltam, másrészt ki tudja, mikor találkozunk újra Szancsóval. Egyből a közepébe vágtam: – Milyen volt a jégkorszak? Ha jól láttam, több is volt az elmúlt években. Az egyikben mintha rajzfilmfigurák lettek volna, de ettől még nagyon hitelesnek tűnt. New York eltűnt a hóban. Hogyan vészelted át ezeket a borzalmas időket? Azt mondta, kicsit északabbra él a keleti part nagyvárosoktól, ezért semmit sem látott az égésből. – Jó – mondtam erre. – Ezt megúsztad, de voltak földrengések. Akkora hasadékok keletkeztek, hogy egész városokat nyeltek el. – Az a nyugati parton volt. – válaszolta. – Rendben, de a Godzilla New Yorkot tette egyenlővé a föld színével, ezt biztosan tudom, hiszen kétszer láttam a filmet. Ezt már csak nem úsztad meg. Egy ekkora állat semmi perc alatt eljut bárhová. Nem beszélve a King Kongról, aki szintén újra tört és zúzott Amerikában. – Ezekkel sem találkoztam – állította hozzátéve, hogy mielőtt megkérdem, a meteorzáporok sem az ő lakását tarolták le.

Ezt azért már nem nagyon hittem el. Persze az USA egy nagy hely, de az állatok is azok, az egyik meteorzápor pedig Párizst is eltalálta, a másik meg szökőkört okozott, úgyhogy miért pont őt kerülték volna el a rémes katasztrófák? Végül feltettem a mindent eldöntő kereszt-kérdést, mert biztos voltam benne, hogy egy bizonyos csapást nem bekkelhettek ki: – Hány sok csáppal hadonászó ufóval futottál össze, mert ne mondd, hogy ezek is elkerültek! Láttam, hogy egész rajokban lepték el az országot. És erre a kérdésre végre kaptam egy normális, hihető választ: – Tizennégyel. Ezek közül kilencet lekasaboltam egy kávéscsészével, a többi úgy megijedt, hogy elszaladt. Pontosabban elcsámpázott a csáppjain.

Egy feltámadás hiteles története

Különleges hírrel szolgálhatok: az elmúlt kétezer évben majdnem egyedülálló esemény történt a Ferencvárosban. Feltámadt Kerekegyházi Nóra 25 éves adminisztrátor, egyik volt kollégám. A világ hírügynökségei nem merték közzétenni a hírt, pedig a feltámadás minden kétséget kizáróan megtörtént. Erre bizonyíték az alábbi beszélgetés, amit vele folytattam, miután visszatért közénk.

Előbb azonban kövessük sorjában az eseményeket.

Kerekegyházi Nóra november 21-én nulla óra harminckét perckor hunyt el krónikus nátha következtében. Még ugyanaznap éjjel háromkor visszatért a földi árnyékvilágba. Mint később megtudtuk tőle, a feltámadás visszamenőleges hatállyal történt. A más dimenziókban töltött ideje megsemmisült, és lényegében abban az időpontban támadt fel, amikor elhalálozott. Megjelenésének egyetlen szemtanúja Klapancsek Krisztián közismert holdkóros volt, aki Nóra visszatértekor éppen szokásos útját járta a Ferencvárosban lévő Waker Béla utca 43.-as szám tetején. A feltámadás nagy durranással és éles fényjelenséggel járt. Klapancsek már a durranásra felébredt, így az erős megvilágításban láthatta Nóra materializálódását. Eközben majdnem lecsúszott a tetőről, csodával határos módon azonban éppen a keze ügyébe akadt egy villámhárító-vezeték, amiben megkapaszkodott.

Miután visszatért közénk, Nóra hazament, aludt egy kicsinykét, majd bement a munkahelyére. Albérleti lakótársai reggel arról számoltak be, hogy azt álmodták, Nóra meghalt.

– Hogyan hagytad el e világot?

– Olyan volt, mintha vonaton utaztam volna lefelől, a vezetőállásban. A szerelvény egyszer csak befutott egy alagútba, minden elsötétült, majd megjelent egy icipici fénypont, ami növekedni kezdett, s végül teljesen színtelen, fátyolos fénné erősödött. Egyedül maradtam ebben az átláthatatlan, novemberi ködben.

– Ez az eléggé közhelyes masiniszta szituáció. Minden klinikai halálból visszatért ember erről számol be. Lefutott előtted az életed is?

– Nem, ilyesmi nem történt. Ez a testetlen, időtlen, tér nélküli állapot csak egy pillanatig tartott. Szinte azonnal újra a valóságban találtam magam.

– Aha. Ezek szerint a lélekvándorlásban hívőknek van igazuk.

– Nem. Nem az én lelkem vándorolt át egy másik lény testébe. A történelem változott meg körülöttem.

–...?

– Én ugyanaz a Kerekegyházi Nóra maradtam, aki voltam. Az ország, ahol élek, Magyarország volt, csak éppen az a társadalom, ahová érkeztem más történelmen ment keresztül, mint az itteni. Ezért az én sorsom is másként alakult.

– Ha jól értem, ott nem adminisztrátor voltál, hanem más munkát végeztél.

– Pontosan. Az első történelemben, ahol jártam, Magyarország Etiópiával és Boszniával együtt csapatokat küldött a svájci kantonok között dúló polgárháború megfékezésére. Az első női helikopterpilóták között voltam.

– Izgalmas lehetett.

– Az volt, amíg véget nem ért. Sajnos a miniháború három magyar halálos áldozata közé kerültem.

– Pech. Gondolom, ezután egy újabb történelemben kerültél.

– Igen. Azzal azonban már nem volt olyan szerencsém, mint az elsővel. Abban ugyanis Magyarországon polgárháború dúlt a Tiszán túl lakó, kun származású, ortodox keresztény és muszlim vallású magyarok és a Dunán túli, a nyugati kereszténységhez tartozó magyarok között. Ápolónő voltam, amíg le nem lőtt egy homeopátiapárti orvlövész.

– Talán jobb is volt így.

– Az biztos. Ezután ugyanis női szemmel nézve különlegesen jó életet fogtam ki. Egy férfinak el se lehet ezt magyarázni.

– Hogyhogy?

– Szeretnem le az életemet.

– Ezt nem értem.

– Ugye megmondtam.

– Azért próbáld megmagyarázni.

– Szerettek a szüleim és a testvéreim, és én is szerettem őket. Tiszteltek azok a férfiak, akikkel kapcsolatomban volt. Nem hagytak el, amikor szükségem volt rájuk, és nem hagytam el én sem őket, amikor elviselhetetlenül hiányoztam volna nekik. Elengedtem őket, ha menni akartak, és ők is csak annyi időt töltöttek velem, amennyi nekem is jólesett. Röviden: jól kijöttem a férfiakkal.

– Utópiában jártál.

– Nem értheted meg.

– Valahogy mégis elkerültél onnan, hisz itt vagy.

– Nos, onnan távozva a másik véglet várt rám.

– Prosti voltál a következő történelemben, nemde?

– Ráadásul szakáll volt a divat a férfiak körében, amit nagyon utálok.

– További életek?

– Nincs tovább. Onnan érkeztem vissza.

– Jó-jó, de ez feltámadás volt. Eddig nem erről beszélünk.

– Nem is arról van szó igazából. A különböző világok végtelen sora fekszik egymáson más-más idősíkban. Ezért nagyon valószínű, hogy az ember egy idő után visszakerül egy olyanba, amelyből indult. Én egymással szemben végletes lehetőségeket megtestesítő történelmekben jártam, így ideje volt, hogy egy átlagosba jussak, ami éppenséggel nagyon hasonlít ahhoz, amiből indultam.

– Atyavilág! Ezek szerint ez nem az a világ, ami november 21-e előtt volt, hanem csak egy ahhoz nagyon hasonló.

– Így van.

– És a holnapi történelem sem az lesz, amiben ma élünk, csak egy ahhoz nagyon hasonló...

–...hacsak meg nem halunk közben.

Világvége-keringő

Mint tudjuk, a távoli jövő megjósolása a tudományos-fantasztikus irodalom hatáskörébe tartozik. A kedvencem a lehetséges sci-fi-forgatókönyvek közül az időutazás, pontosabban az időbeavatkozás. Egy politikai sci-fi vázlata van a fejemben, amely szerint a tudomány eljut arra a szintre, hogy az emberek bele tudnak piszkálni a múltba (ami nem azt jelenti, hogy embert tudnak visszaküldeni). Először persze a legfejlettebb államok előtt nyílik meg ez a lehetőség, ám ahogy az atomfegyverek technológiája is elterjedt, úgy ez a tudás és technológia is elkezd kiszivárogni születési helyéről. Van azonban egy nagy különbség az atomfegyverek és az időbeavatkozás között: míg az előbbiek bevetése az emberiség végső pusztulásához vezetne, addig az utóbbi nem járna ilyen következménnyel. Csupán egy alternatív valóság, egy új történelem elindítását eredményezné.

Ezért válna birtoklása végzetes hatalmi politikai kérdéssé. A szegényebb országok radikális politikusai óriási kísértést éreznének arra, hogy belenyúljanak a múltba, hogy új történelmet indítsanak, amelyben más lehetne a „lapok leosztása” az emberek, a társadalmak, a győztesek és vesztesek között, amelyben az ő országuk az utóbbiak helyett az előbbiek közé kerülne. Ezt persze a jelenlegi történelem sikeres országainak vezetői is tudnák. A sztoriban eljönne az a pillanat, amikor világossá válna: nem lehet megakadályozni, hogy előbb-utóbb valahol valaki belepiszkáljon a múltba. Az e lehetőséghez legközelebb álló állam feje lépésenként kerülne: vagy ő dönt erről, vagy más. Valószínűleg egy sikeres országról lenne szó, amelynek az lenne az érdeke, hogy a múltban minél messzebb történjen a változás, mert a hosszú idő alatt, ami a beavatkozástól az emberi civilizáció megjelenéséig eltelik, a természeti törvények érvényesülése elmosná a véletlenszerű változások hatását. Így az emberiség történelme, amely csak egy rövid szakasz a Föld eddigi történetének végén, keveset változna. Az illető állam vezetője így növelhetné annak az esélyét, hogy az ő nemzete ismét sikeres legyen. Mivel az új történelem a régihez hasonlóan zajlana le, ugyanaz lenne a vége: valaki megint belepiszkálna a múltba. Így kerülne sci-fi-sztoriban az emberiség egy végtelen számban ismétlődő, jó hosszú időhurokba.

Gondolkodtam azon, hogyan lehetne érdekes filmet forgatni ebből a forgatókönyvből. Talán az lenne a legjobb, ha egymás után több végkifejlettel végződő történelmet látnánk. A kiindulópont az lehetne, hogy a dinoszauruszok korának nem egy meteor becsapódása vetne véget, hanem az, hogy az USA visszaküldene és felrobbantana egy jó nagy hidrogénbombát. Ezt beburkolnák a világűrből begyűjtött meteortörmelékkel, amelynek szétszóródása meteorbeccsapódásnak álcázná a katasztrófát, elködösítve a robbanás igazi okát a jövő tudósai elől.

Az első menetben mondjuk jól sikerülne az időbeavatkozás, azaz csak kicsit változna a történelem. Például a 93 méteres New York-i szabadságszobrot lecserélnék Donald Trump 94 méter magas lovas szobrára. A második már jobban félrecsúszna. Az amerikai polgárháború döntetlennel végződne, két állam alakulna ki a jelenlegi történelemben ismert USA helyén, amelyek kutya-macska viszonyban lennének egymással. Folytonos háborúskodással gyengítenék egymást, ezért nem lennének technológiailag kellően fejlettek, nem lennének képesek jól végrehajtani a következő időbeavatkozást. Így aztán a szovjetek nyernék a hidegháborút. Mondjuk azért, mert Lenin élne még húsz évet, és ahogy tervezte, az 1920-as években bevezetné az államkapitalizmust a Szovjetunióban, amit a kínaiak a mostani történelemben Teng Hsziao-ping vezetésével csak 50 évvel később tettek meg. Ez mindent felborítana:

a következő körben ők lennének abban a helyzetben, hogy újraindítsák a történelmet. Ők is próbálnák megismételni a nekik kedvező eseménysort, például megkísérelnék megelőzni a tatárok pusztítását Kelet-Európában, ami erősen késleltette az orosz állam felemelkedését.

Ezzel a kínaiaknak is jót tennének. Miután a nomádok támadásai nem fenyegetnék őket állandóan észak felől, nem nagy falat építenének északon, hanem nagy kereskedelmi és hadiflottát délen. Lenne erejük tengeri hatalommá válni Délkelet-Ázsiában még a brit gyarmatosítás előtt. Ezért aztán ők lennének a legfejlettebbek akkor, amikor eljön az időbeavatkozás ideje. Ezzel nekik is jutna néhány tucat, száz, ezer, ki tudja, mennyi kör.

Kína virágzása azonban felgyorsíthatná a tudomány fejlődését az egész világon, aminek az egyik történelmi körben Európa lehetne a legnagyobb haszonélvezője. A németek nem maradnának le a gyarmatosításban, nem indítanának két háborút, hogy ezt korrigálják. Ehelyett hamarabb létrejönne az Európai Unió, és a világ legfejlettebb államszövetségévé válna. Így Európa kezdeményezhetné az időbeavatkozásokat. A sorozatot egy furfangos magyar szakítaná meg.

A hidrogénbomba-robbantás előkészítésével foglalkozó kutatóközpontban dolgozna egy olyan magyar tudós is, aki nem riadna vissza attól, hogy a saját nemzete javára megcsavarja egy kicsit az időbeavatkozást. Palackpostában hátrahagyna egy üzenetet a Kárpát-medencébe érkező magyar vezéreknél, amelyben figyelmeztetné őket, hogy jobb, ha nem itt telepítik le a népiüket, hanem áttörnek az Atlanti-óceánig, Viking-hajókra ültetik a magyarokat, és a honfoglalást Észak-Amerikában hajtják végre. Hátrahagyná ezenfelül a magyar kormány legújabb népesedési programját (a 3856.-at), amelynek segítségével a nagy tavaktól a Karib-tengerig, az egyik óceántól a másikig benépesítenék a területet, amit megszereztek. Mire a gyarmatosítók megérkeznek, olyan sokan lennének, hogy legyőznék az elkésett bevándorlókat: megengednék nekik, hogy letelepedjenek cserébe az új tudásért és technológiáért, amit magukkal hoztak. De a magyarok alkotnák az átalakuló társadalom domináns közösségét.

Így állna helyre a világ normális rendje, amely ebben a történelemben, amelyben élünk, felháborítóan kicsorbult. A világ vezető hatalma Magyarország lenne – Trump emlékműve helyére egy lováról hátrafelé nyilazó magyar lovas 95 méter magas szobra kerülne. Így menne ez jó pár körön át, egészen addig, ameddig egy korrupt tisztviselő be nem vezetné az alkotmányos költséget, magyarul a csúszópénzt a tudományos pályázatok elbírálásakor. Ezért spórolni kellene a magyaroknak küldött palackposta palackján, amely így egy természeti katasztrófában még a honfoglalók érkezése előtt palacsintává lapulna. A magyarok a Kárpát-medencében maradnának, megfosztva a világ népeit attól a jótéteménytől, hogy évszázadokon át ők uralkodjanak felettük.

Aztán ki tudja, hány kört kellene így leélniük, mielőtt jönne egy újabb garabonciás magyar tudós, aki megbuherálná a világ teremtését.

George Lucas rosszat álmódott

A minap születésnap vacsi volt a bátyuskámnál, miközben a háttérben valamelyik tévécsatornán a Csillagok háborúja időrendben harmadik része ment. Az első fél órára odafigyeltem, mert az jó, látványos csih-puhi, a többi eléggé idegesítő lelkizés. Ebben részben lesz a nemes lelkű főhősből a fő gonosz jobb keze, de a bátyuskám oly mérhetetlenül közömbös az egész sorozat iránt, hogy még ez sem keltette fel az érdeklődését. Pedig olyan jó el tudtam volna neki magyarázni, hogy miről van szó. Úgy tudom, te se vagy egy kimondott Csillagok háborúja-rajongó, de talán érdekel, hogyan lehet a nagyon jóból nagyon rossz? Íme az autentikus magyarázat:

A Csillagok háborúja időrendben először játszódó filmjeiben George Lucas shakespeare-i királydrámákba illő, bonyolult, véres politikai cselekvéseket kever össze a sci-fi kalandregények világával. Ez elvileg még élvezhető is lehetne, ám szerintem a drámai csúcspont a trilógia harmadik részében nem jön össze.

Miről is van szó ebben az epizódban? A boldog házasságban élő, nemes lelkű főhősből (Anakin Skywalker) sorozatgyilkos (Darth Vader) lesz. Ennek magyarázata bizonyos mondatokból olvasható ki (amelyek idegen nyelvi fordítását Lucas revizorai a film minden egyes szinkronja esetén ellenőrizték a kínaitól a szuahéli nyelvig). Az egyik fontos megjegyzést Obi-Wan Kenobi teszi szakállát pödörve a tinédzserkora végén járó Anakinra célozva: – Aggaszt, hogy a tanítványom nagyképű lett. – Ez a kór terjed a jedik között – kontráz Yoda főjedi, aki egy másik jelenetben úgy ugrál sötét ellenfele körül fénykardpárbajuk közben, mint egy tudatmódosító szerekkel felpörgetett mókus. A kritikus szövegek közé illik Padmé asszony szónokai kérdése is, amit szerelméhez, Anakinhoz intéz: – Miért nem tudunk mi odafigyelni egymásra? (Ezt vajon hányszor hallotta Lucas a párjaitól?) Később még hozzáteszi: – Ne fordulj el tőlem! A legeslegfőbb kulcsmondattal azonban Qui-Gon Jinn jedi középvezető okítja a gyermek Anakin Skywalkert a galaktikus fővárosbolygó úrkikötőjének egyik dokkjában: – Amire figyelsz, az a világod!

Mindezek alapján a sztori egy bővített mondatban összefoglalva a következő: a jók elbuknak, mert nem figyelnek kellően egymásra, a főhős azért lép rossz útra, mert magára marad: nem kér, és nem kap megfelelő támogatást a hozzá közel állóktól, s ezért rossz társaságba keveredik. A mondanivaló szintén röviden így szól: az embert végső kontrollként a barátai és élete szerelme óvhatja meg attól, hogy gyomorfogató dolgokat tegyen.

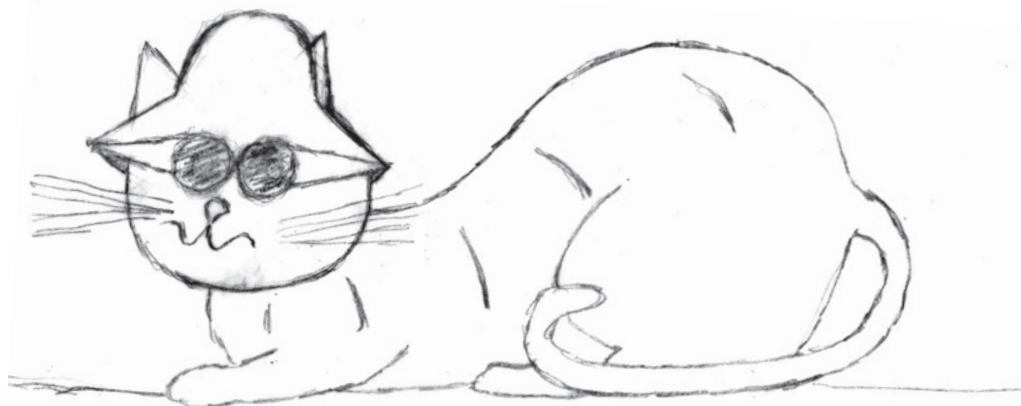
Ez így rendben is lenne, ám a történet nem kerek, mert mindez olyan nyilvánvaló, hogy a szereplőknek nagyon hülyéknek kell lenniük ahhoz, hogy összehozzák a tragédiát. A főhős mestere és barátja, Obi-Wan, aki gyerekkora óta felelősséget vállal érte, ahelyett, hogy védené a becstelenségtől, közvetve spionkodásra kéri Palpatine főkancellárral szemben, akiről úgy sejtik: valami galaktikus rosszban sántikál. Szerelme látja, hogy nagyon feldúlt, s bár tudja, hogy hasonló lelkiállapotban a filmsorozat előző részében egyszer már állat volt – kardélre hányta az anyját foglyul ejtő nomádok falujának összes lakóját az asszonyokig, a gyerekekig és a házi kedvencekig bezárólag –, mégsem állítja meg. Maga a gyermeken jóakarató főhős semmit sem érik a három film alatt, ami átfog vagy húsz évet: buta tinédzserként hisztériázza végig a második és a harmadik részt (miután az elsőben tizenkét évesen nyaktörő sebességgel száguldozott lökhajtásos versenyverdáján, majd egy szál propelleres űrrepülőgéppel kiiktatta az ellenség parancsnoki űrerődjét).

A legostobábban azonban átállásakor viselkedik. A következő történik: Anakin Skywalker 25. századi kommandós rendőr rossz alvó. Egyik rémálmában meghal gyönyörű, ifjú felesége, amiről azt gondolja, a valóságban is tutira be fog következni, hiszen a mamája is meghalt. Megkérdezi hát politikus mentorát, Palpatine főkancellárt – akiről határtalan, gyermeki jóhiszeműségében csak ő (meg a többi iszapszemű, túlságosan bölcs jedi) nem veszi észre, hogy a galaxis legnagyobb szarkavarója –, hogy mit tegyen a baljós jövő megelőzése érdekében. Azt a tanácsot kapja, hogy Darth Vader néven álljon be gengszternek a titokban tömeggyilkosságokat tervező főkancellár mellé, cserébe a másodállásban fekete mágiaival foglalkozó államférfi elárul majd neki valami életmentő hókuszpókuszt. Mit tehet erre a jámbor lélek? Megfogadja a tanácsot, majd átfárad a szomszédos épületbe, és lemészárol két tucat gyermeket.

Persze erre biztos azt mondd, hogy a Csillagok háborúja egy mese, amelyben bármi megtörténhet (lásd a gyermek Anakint, aki az első filmben megvalósítja a flúgyerekek álmait). Csakhogy a meséknek nem véletlenül része a varázslat. Az segíti át a mesemondókat történetük buktatóin. Például a mesehőst négy részre szeleteli ellenfele, ám megjelenik a gyilkoska a speciális ember-összeragasztó fűszállal, amelyet végighúz a vágásokon, mire az ifjú újra összeáll részeiből, és százszor jobb kondiban feltámad. Ezért érdemes meghalni!

Ebben a sci-fi mesében a jóképű jedi jobban járt volna, ha hagyta volna, hogy a gonosz sith mágus varanggyá változtassa cserébe azért, hogy a szerelme örökké éljen. Nem tette, aminek az lett a következménye, hogy a történet végén legalább olyan rosszul néz ki, mint egy rút béka, miközben nem hagyott más választást a forogatókönyvírónak, mint hogy eltegye az asszonyt láb alól. A végtelenül romantikus Lucas ugyanis Shakespeare-től tudja, hogy az igazi szerelmesek egymás után halnak, márpedig Anakin jó emberként 99,5 százalékban elhalálozott. (A maradék 0,5 százalékra alapul a Csillagok háborúja második filmtrilógiája, amelynek végén – mégiscsak van itt varázslat, kérem – a fél százalékból újra száz százalék lesz, feltámad a jó Anakin, elfelejtik neki Darth Vaderként elkövetett gaztettei hosszú sorát, és elnyeri meg nem érdemelt helyét a hallhatatlan jedi mesterek között.)

A sztori befejezésének másik lehetősége az lett volna, hogy Padmé asszony is gengszterré formálódik. Így újra lett volna közös beszédtemája átalakult urával, és galaktikus Bonnie és Clyde-ként folytathatták volna pályafutásukat a csillagokig és tovább. Talán egyszer ezt a változatot is leforgatják a hollywoodi guruk. Kíváncsian várom.

Fránya huszonegyedik század

Mivel töltöm a nyaram? – kérdezed ismét, mert biztos abban reménykedsz, hogy egy újabb jó sztorit írok arról, hogyan törtem össze magam harmadszor is egy klassz bringabalesetben. Hát, ehelyett csak az önbecsülésem lerombolásáról tudok beszámolni. Fel kellett keresnem ugyanis a bankomat, hogy elintézzek egy elképesztően bonyolult dolgot: egy átutalást. Mert az a nagy helyzet, hogy az internet korában, amikor minden korszerű ember otthonról, a számítógépéről, a strandról, az okosmobiljáról vagy az ágyában fekvve a táblagépéről bonyolítja le a pénzügyeit, nekem egy átkozott átutalás még mindig bonyolult feladat. Ezen a nyáron ez volt a második alkalom, hogy igen hülyének érezhettem magam egy banki ügyfélszolgálatos dolgozó előtt.

Kezdjük az elején! Idén júniust megelőzően utoljára akkor utaltam pénzt a bankban, amikor még félállású vállalkozóként foglalkoztatott bennünket drágalátos munkaadónk. Ehhez volt egy kicsi papír, amit ki kellett tölteni, bedobni a bankfiókban egy ládikába, aztán a háttérben dolgozó hölgyek elintézték a dolgot. Ilyen cetliből még őriztem párat. Gondoltam: ami akkor jó volt, jó lesz most is. Kitöltöttem, bementem a bankfiókba, de azért húztam sorszámot egy ügyintézőhöz, mert olyan rég csináltam ilyesmit, hogy attól tartottam, valami megváltozott. Jobb lesz ezt ellenőrizni, mielőtt a ládikához járulok! Nehogy lenyelje a zsét az utaló vagy a fogadó bank, vagy út közben megcsapolják az elektronikus rendszerekben halászgató hackerek, vagy valaki alkotmányos költséget vonjon le belőle, vagy eltérítsék az ufók.

Leülök a kedves hölgy elé. Kérdezi: – Miért nem internetbankol? – Hát (és ez volt az első pillanat, amikor a XIX. századba teleportáltam magam), nekem olyan nincs. Megnézi. – Tényleg nincs – mondta nagyon szomorúan –, de lehet csinálni! – tette hozzá felvillanyozva. – És a tranzakciós költség tizede lenne a papírutalás jókora díjának. Csináljuk? Csináljuk! Ez eltartott egy ideig. Még ő is elvesztette a fonalat a bonyolult ügymenetben, pedig nyilván nem először kreált internetbank-hozzáférést egy ügyfélnek. Azt mondta, elég sűrűn változtatják a szisztémát, és úgy tűnik, a legutóbbi módosításról még nem szóltak nekik.

Jó, ezzel megvoltunk, akkor utaljunk. Elém tolt egy tabletet. Ezzel volt egy kis gond (és itt ismét sikerült néhány évszázadot visszalépni az időben): soha életemben nem használtam ilyet. Nem tudtam kezelni. Például erősen meglepett, hogy vagy betűbillentyűzet van rajta, vagy számok. Mindegy. A hölgy segített, a pult fölött áthajolva pötyögött helyettem. A jelszó-kérés a röpködő SMS-ek sorával színezve rémálom volt, de fő a biztonság. Aztán megtörtént az utalás. Közös kalandunk befejezéseként sűrűn bocsánatot kértem a hölgytől, hogy olyan vagyok, mint egy nyugdíjas. *(Elnézést kérek a nyugdíjasoktól az előítéletért.)* Erre felvilágosított, hogy sok ifjú huszoneves is pont így csinálja az átutalásokat nála, mert lehet, hogy a kedvenc programjaikkal virtuóz módon bánnak, de a banki ügymenet már kifog rajtuk.

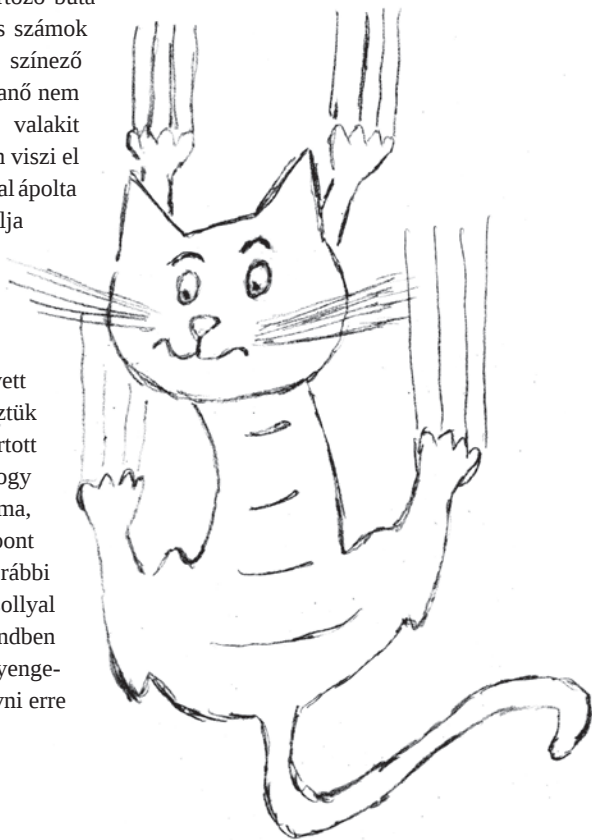
A pénzt a bátyuskámnak küldtem, aki – ez jellemző rá – azzal kezdte, amikor felhívtam, hogy utaltam-e, mert nem kapta meg a zsét. Ezen a ponton egy szívinfarktus jeleit diagnosztizáltam magamon. Ezenfelül a lellem fősvény háromnegyede a veszteség hatására egy agyvérzést is elszenvedett, és kómába merült. Szerencsére csak egy pillanatra, mert bátyuskám közölte, hogy csak viccelt. Bazki!

Telt-múlt az idő. Összesen két hónap. Újra utalni kellett a bátyuskámnak. Az internetbankos jelszavamat persze rég elfejlettem, meg egyáltalán nem emlékeztem rá, mikor, hova kell kattintani vagy az ujjammal bököni. Ez már csak azért is érthető, mert az ügyintéző hölgy

csinált helyettem mindent. Mondom: olyan voltam, mint egy kisnyugdíjas, aki egyrészt soha életében nem utalt pénzt, másrészt még a tévé távirányítójával sem tud elboldogulni. Végül is szégyen ide, szégyen oda, mit volt, mit tenni: irány a bankfiók. Azzal vigasztaltam magam, hogy nem is olyan vagyok, mintha húsz évvel öregebb lennék, hanem mintha harminccal fiatalabb. Egy gyengébb felfogású huszonéves. Legutóbb nem volt nálam szemüveg, pedig kellett volna, most vittem, de egy ideig elfelejtettem felvenni. Táblagép – mint a múltkor. Próbálkozom a jelszóval. A géppel elboldogulok, de a belépés nem jön össze. Új jelszó kell, amihez papírt nyomtatnak, SMS-en jön egy ideiglenes, amely helyett egy véglegest kellett volna pötyögni. Nem sikerült. (Harmadszor is vissza az évszázad elejére, mármint a XX. század elejére.) Még egy kör. Újra sorjáznak az SMS-ek a kacifántos ideiglenes jelszavaikkal. Végül jött még egy megerősítő SMS. Hurrá! Ekkor már inkább az ügyintéző fiú pötyögött a táblagépen, nehogy újra elbaltázzak valamit. Nehezítette a dolgát, hogy udvariasan fogalmazva a ficsőrfon kategóriájába tartozó buta telefonomon bolha méretű betűk és számok sorozatát kellett kibogarásznia. (A színező lány, mármint a webdizájer kolléganő nem érti, hogyan engedhetnek még ki valakit az utcára ilyen telefontal, miért nem viszi el az illetőt a rendőr?) Az ügyintéző azzal ápolta a lelkemet, hogy ő naponta használja az internetbankot, néha mégis kizárja magát, mert valamit elront. Ja, ezer esetből egyszer. Én meg minden próbálkozásra.

Mindez körülbelül húsz percet vett igénybe, aztán két perc alatt elintéztük az utalást. Ez is csak azért tartott ennyi ideig, mert ellenőriztem, hogy stimmel-e a bátyuskám számlaszáma, amely a „Sikeres utalásaim” menüpont alatt a gépben marad rögzítve a korábbi utalás után. Az ügyintéző elnéző mosollyal helyeselt, amire nincs mentsége. Rendben van, hogy az ügyfélnek joga van gyengeelméjűnek lenni, de nem kéne felhívni erre a figyelmét!

(Utóirat. Harmadszorra már otthonról toltam az utalást, tők egyedül. Hoppá!)

Csipkelődségek és szurkapiszkaságok – érzéstelenítés nélkül

A tökéletes férfi

Egyik volt kollégám, és hozzád hasonlóan barátom, Ági szőke és kék szemű. Előfordult, hogy Ági nem szőke és kék szemű, hanem barna és szürke szemű volt. Ez akkor történt, amikor valami lelki vihar kerekedett. Kitért a morc. Amikor barna és szürke volt, akkor arra a kérdésre: – Hogy vagy?, azt válaszolta: – Most nincs időm foglalkozni veled! Az átváltozás oka általában az volt, hogy megütközött a bürokráciával, a banki vagy hivatali ügyintézőkkel. Bunkó volt a tisztviselő, mire Ági kis híján békává változott, én meg csak hápogni tudtam, mint egy kacsa, amikor elhajtott. Ez persze nem volt gond, mert olyan viszonyban voltunk egymással, mintha a tíz évvel fiatalabb húgom lett volna. Sok mindent meg tudtunk beszélni.

Egy ilyen beszélgetésen az a határozott benyomásom támadt, hogy a nők NEM a tökéletes férfit keresik. Nem kell az illetőnek jóképűnek lennie, bár azért nem árt, ha kinéz valahogy, mégsem lenne jó, ha nem lehetne társaságba járni vele. Nem kell okosnak lennie, de azért elvárható, bármihez hozzá tudjon szólni. Nem kell ezermesternek lennie, de azért jól jön, ha meg tud szerelni ezt-azt a ház körül, mert az mégsem járja, hogy egy szög beveréséhez is mestert kelljen hívni. Nem kell gyerekmániásnak lennie, de azért foglalkozzon a gyerekekkel, mégiscsak ő az apjuk. Nem kell macsónak lennie, de azért legyen fellépése, mert ha a sötét utcán sétálva találkoznak egy-két kötekedő alakkal, akkor elvárható, hogy élete árán is megvédje asszonyát. Nem kell kitalálnia a párja gondolatait, de azért szerencsés, ha újra és újra tud kellemes meglepetést szerezni neki. Nem kell folyton bizonygatnia neki, hogy szereti, de nem hátrány, ha nap mint nap jelét adja, mennyire rajong érte. Nem kell lepedőakrobatának lennie az ágyban, de nem rossz, ha olyan, mint egy latin szerető. Nem kell sokat keresnie, de azért legyen a családjának pénze mindenre, amire kell.

Hát, ezeket a hiányosságokat bármikor teljesítem. Kivéve, hogy elég jól nézek ki, állati okos vagyok, bármit megszerелеk, elvagyok a gyerekekkel, jó a kondim, belelátok mások fejébe, gyengéd vagyok minden szinten és van bankszámlám.

A narancs

A színező lány (a webdizájner kolléganő) megkért, hogy hozzak neki a közértből, ahova leugrottam kajáért, egy narancsot. Kinéztem egy szép, kerek darabot és leszállítottam a megrendelőnek.

Eltelt néhány óra, és a színező lány, miután kicsit jobban ránézett a narancsra, előállt egy felháborító megállapítással: a narancs igazából grapefrút. Kicsit felháborodtam. Mi az, hogy grapefrút? Kerek? Kerek. Sárga? Sárga. Akkora, mint egy narancs? Akkora. Akkor vajon miért nem narancs? Egy másik kolléganő is bekapcsolódott a vitába: a rajzoló lány mellé állva ő is azt állította, hogy a narancs, mármint amit narancsként vásároltam, igazából grapefrút.

Megpróbáltam a jobbik énjükre hatni. Koncentráljanak – ajánlottam. Lássák meg a narancsot abban a kerek, sárga, narancs nagyságú, gyümölcsnek látszó termékben, ami eléjük került. De kötötték az ebet a karóhoz. – Jó – mondtam. – Akkor koncentrálatok erősen arra, hogy ez egy narancs. És akkor narancs lesz. Erre nem voltak hajlandók.

Ehelyett egy primitív, átlátszó, nevetséges bizonyításhoz folyamodtak, aminek semmi köze a gyümölcs igazi mibenlétéhez. Mondhatni gyümölcsbeliségéhez, szubsztanciájához, ahhoz, amit az ízlelőbimbóinkkal való találkozáskor képzelünk róla. Mármint hogy egy narancs.

Azzal a komolytalan javaslattal éltek, miszerint nézzük meg a számlát. Megtettük. Sajnálatos módon valami elütés foroghatott fenn, mert azon az állt, hogy grapefrút, egy kiló ennyi, meg ennyi, az ára meg amannyi. Nyilván rossz kódot ütött be a béna pénztárosnő. Csak hogy valamiféle misztikus női szolidaritásból már előre megágyazzon társnői hamis állításának.

Na, mindegy. Rájuk hagytam. Legyen grapefrút. És? Az is nagyon finom. Szinte narancs. Az a lényeg, hogy szép, kerek és sárga. Hogy az nem ugyanaz – mondták ők, amit nem igazán értettem, hiszen tök ugyanaz: kerek, sárga déli gyümölcs.

Végül én ettem meg. Alig bírtam meghámozni, pedig olyan, mint egy narancs. Aztán valahogy kirágcsáltam a héjából. Jó, egy kicsit keserűbb volt, mint egy jó narancs. Biztos értetlen volt. Vagy túlrett. Mindegy, elégtételt jelentett, hogy lenyúltam a kekeckedő színező lány napi C-vitamin-adagját. Kelltt neki ragaszkodni ahhoz a röhejes véleményéhez, hogy ez egy grapefrút. Amikor ez egy NARANCS!

Focireform

A péntek délutáni tanári focipartiban – ahova közgáz volt dolgozójaként időnként még mindig visszajárok a Kinizi utcai kollégiumba – mostanában kihívjuk magunk ellen a sorsot. Öregek (ötven pluszosok) fiatalok (negyven mínuszok) ellen állunk fel. Ezzel az a helyzet alakul ki, hogy míg ők tudnak futni, mi – én még úgy-ahogy – nem. A győzelmi esélyeink jól közelítik a nullát.

Hogy ezen változtassunk, át szoktuk adni a leglustább öreget, Ferit. Kineveztük örökifjúnak. Ez elvileg azt jelenti, hogy eggyel többen vagyunk. Feri ugyanis nagyon lelkes, harmincöt éve jár focizni, pedig ebből harminc éve már nem a közgázon dolgozik, viszont a pályán használhatatlan – általában. Olyankor, ha úgy látja, hogy gyengébb csapatba került. Ha sanszosnak itéli a győzelmet, akkor igyekszik. Ez történik, ha a fiatalok közé soroljuk. Így aztán jól megjárjuk azzal, hogy átadjuk, mert hajt. Már mint némi hasznot hajt odaát, amit ideát nem hajtana. A múltkor a fiatalok a papírformának megfelelően jól elpáholtak bennünket, ezért az az ötletem támadt, hogy módosítani kellene a szabályokon. A következő újdonságokat vezetném be. Kettőt, mindösszesen.

1. Amikor hozzánk, az öregekhez kerül a labda, akkor a fiatalok tíz – vagy húsz – másodpercre leállnak. Ott, ahol vannak. Mintegy fél csocsó alakul ki. Ők nem mozdulnak, mint a csocsóbábuk, mi viszont szabadon szöhetjük a támadásunkat. Ezzel kompenzáljuk a gyorsaságban meglévő hátrányunkat.

2. A bekopott gólokat az eset megtörténte után nem egyszerűen elszámoljuk az eredményben – primitív, elmaradott módon –, hanem megvitatjuk. Kellően igazságos volt-e a gól? Nem játszott-e benne túl nagy szerepet a szerencse? Nem gördült-e a labda unalmasan, mielőtt bekerült a kapuba? A tanácskozás után eldöntjük, hogy a gólt – függetlenül attól, hogy a régi, elavult, unalmas szabályok szerint érvényes volt-e – megadjuk-e vagy sem. Ha a gólt kapott csapat úgy látja, hogy nem volt igazságos, vagy kellően szép, vagy jól megalapozott a gól, akkor nem adjuk meg.

Ezt az utóbbi újítást Musztafa barátomnak ajánlom, aki korai halála előtt szintén lejárt focizni. Ő úgy állt hozzá a dologhoz, hogy az eredmény alku tárgya. Megvolt ennek a logikája. Ha 2-0-ra vezettünk, azt mondta 2-2. Ezen elkezdtünk vitatkozni. Fennhangon, vehemensen védte az álláspontját. A történet vége az lett, hogy az energiáink egy részét lekötötte az eredmény fejben tartása. Kizökkentett bennünket a játékból.

Újévi fogadalom

Valamikor a XVII. század derekán tanultam vezetni. Nagyon régen volt, ma már csak arra emlékszem, hogy karácsony és újév idején is jártuk Budapest utcáit az oktatómmal, aki fiatal kora ellenére Pista bácsiként emlegette magát. Az első újévi órán a kellemesen befűtött Ladában hosszasan fejtegette újévi fogadalmát. Mint mondta, elhatározta, hogy soha többé nem fog megjegyzéseket tenni a többi közlekedőre, legyen szó gyalogosról, autósról vagy teherautó-, illetve buszvezetőről. Itt az ideje megkomolyodni, mégsem beszélhetünk ismeretlenekkel tegeződve, úgy, mintha a barátaink lennének. Nem a grundon vagyunk, igaz-e? Nem beszélve arról, hogy mind magyarok vagyunk, nem helyes, ha egymást szidjuk. Ő soha többé nem tesz ilyet.

Eközben a Bartók Béla úton haladva a Kosztolányi Dezső tér felől elértük a Móricz Zsigmond körteret, amelynek a sarkán akkoriban volt egy lámpás zebra. Nekünk volt zöld, következőképpen a gyalogosoknak piros. Egy fickó ennek ellenére átfutott előttünk, fékezni kellett. Pista bácsi közben folytatta kiselőadását, és valahol ott tartott, hogy szégyelli magát a korábbi viselkedéséért. Ahogy ezt mondta, elkezdte letekerni az ablakot, majd a mondat végén kikiabált szabályszegő honfitársának: – Színvag vagy, Géza? Mondanom sem kell, hogy ezt költői kérdésnek szánta.

A tökéletes hivatal

Látva a sok kitűnő ötletet az internetadótól kezdve az autópálya-körgyűrű fizetőségéig, oda lyukadtam ki, hogy meg lehetne ezt oldani sokkal egyszerűbben. (Mielőtt politikai elfogultsággal vádólnál, hadd emlékeztesselek, hogy hülye adók mindig voltak és lesznek, így a javaslatom bármilyen rezsim esetén megvalósítható, sőt megvalósítandó.) Szóval minden évben minden magyar állampolgárral be kellene fizettetni egy pénzbüntetést, mondjuk 20 ezer forintot. Nyugodtan feltételezhetjük ugyanis, hogy valami hibát el fog követni vagy legalábbis nem lesz eléggé magyar és/vagy nemzeti.

Akinek kifogása lenne a bírság ellen, az az újonnan felállítandó Ártatlanságvizsgáló Hivatalhoz fordulhatna. Ott megpróbálhatná bizonyítani, hogy semmi rosszat nem követett el, és jó magyar, ezért nem jogos a pénzbüntetése. Mint mondtam, úgy indulna a dolog, hogy mindenkinek be kellene fizetnie a büntetést, legfeljebb, ha sikerrel járna a fellebbezése ez ellen, a hivataltól visszakapná a pénzét. A kezelési költségek és az ügyintézési illeték levonása után, persze. Az előbbi egy ezrelék, az utóbbi három ezrelék, de a kettő együtt legalább 10 ezer forint. Ha sokan jelentkeznének, akkor természetesen sorszámot osztanának, ugyanis az állami kiadások féken tartása érdekében csak negyven főnök és három beosztott ügyintéző dolgozna a hivatalnál. Így a reklamálók jobban tennék, ha felkészülnének a végtelen hosszúságú és legalább ennyi ideig tartó sorban állásra.

Egészséges kaja

A korábbi kis főnök azok közé az emberek közé tartozik, akik mániákusan böngészik az élelmiszerek dobozain, palackjain, üvegein olvasható tájékoztatókat az adott termék összetevőiről. Sokszor felolvasta a mindenféle savakat, E-enyiket, meg E-annyikat, és szakszerűen hozzátette, hogy ezeknek mennyi közük van a valódi élelmiszerekhez (semmi), valamint hogy a fogyasztásuk milyen egészségkárosodást okoz. Ő maga különböző zöld kajákat evett, amelyeket nagy gonddal kotyvasztott a munkahelyi konyhában. Ennek alapján azt hittem,

egészségmániás, amivel egyébként semmi gond nincs, leszámítva, hogy a zöldségekben nincs energia, ezért azok a kollégák, akik ilyeneket esznek, feszülten végzik a teendőiket. Mármint ha nem zöldség, amit most leírtam.

Egyik reggel egyszerre indultunk el a konyhából szeretett komputereink felé, ő a kezében egy adag egészséges kajával, én megszokott kólámmal, amit mindenkinek szívesen ajánlok minden problémára: semmit sem old meg, de legalább árt. Kérdeztem tőle: nem unja-e ezeket a túl egészséges kajákat. Mire a válasz: valójában nem azért eszi ezeket, mert egészségesek, hanem mert vigyáz a súlyára. Amikor idekerült a céghez, a szűkös kollégiumi évek után hirtelen lett pénze olyasmikre, amik a főiskolás időkben kisebb luxusnak számítottak: pizzára és más meleg kajákra. Nem telt bele sok idő, hogy az ülő munka mellett felszaladjon rá jó pár kiló, ezért úgy döntött: ez nem mehet így tovább! Ennek szellemében kalóriaszegény érzékre váltott.

Ez a válasz nagyon meglepett. – Már nem is utállak annyira! – mondtam neki.

A kutyás

Az egyik kolléganő szerelmes. Imádatának tárgya nem egy másik emberi lény, valamilyen rockbanda frontembere, egy film- vagy focisztár, a csokoládé vagy a bevásárlás, hanem az, ami ezeken túl szóba jöhet: a házi kedvence, konkrétan a kutyája. A telefonján körülbelül kétszázezer fotót őriz a fölül rövid, oldalt hosszú szőrű, barnásvörös kutyájáról. Nagyjából ennyit tudok a fajtájáról. A képeken az imádott házi állat egyedül, a család macskájával, a kolléganővel, a gyerekekkel látható. Vagy otthon vagy a mezőn sétáltatás közben. A további fotókon az eb a gazdjára emeli okos tekintetét, lelkesen liheg vagy a lenyugvó (a felkelő, ez nem egyértelmű) nap látványában gyönyörködik. Aranyosan alszik a párnájára hajtva a fejét, mert tudja, hogy az egy párna, nem játék, amit szét lehet rágni. Amikor a kolléganő bejön dolgozni, köszönés után mindig megkérdem: – Van új fotód a kutyuliról? A válasz mindig ugyanaz: – Van. Valójában nem egy, hanem számos újabb kép készült az elmúlt 24 órában. Az elmúlt 48 órában kétszer számost kattintott róla.

Elég sokáig tartott, mire először behozta a drágaságot a munkahelyünkre. Szabadságon volt, szervizbe vitte az autót, amíg bütykölték, beugrott. Vele. Igen, vele! El kell ismernem, aranyos dög. Mindenkit szeret. (Bringásként többször meggyűlt a bajom a poráz nélkül sétáltatott, ideges ebekkel.) A kis cuki-muki azonban az iroda zsúfoltságához képest nem is olyan kicsi és meglehetősen izgága. Lelkesen csóválta a farkát, amivel minden bútoron eldobolta, mennyire el van ragadtatva az új élménytől, amelyet tökéletes gazdája szerzett neki a munkahelyi kirándulással. Még csak nem is pislogott, mert akkor lettek volna olyan pillanatok, amikor nem emelte volna tekintetét falkavezérére. Volt olyan kolléga, aki az „imádom a kutyákat” szerepet játszotta: nagyot atyala-patyalázott a kutyulival. Én bunkóra vettem a figurát. Megjegyeztem, hogy hamarosan az új szőnyegpadlóra fogja végezni a dolgát, elcsöppögteti a nyálát, beletörli az arcát a dolgozók ruhájába, elhullajtja a szőrét, és egyébként sem való kutya az irodába. Ezt persze nem gondoltam komolyan: már hogyné lenne megfelelő hely egy cuki kutyuli-mutyulinak az iroda. Egy kutyásnak hiába mondd, hogy az édes kis gyermekeként kezelt drágasága nem való munkahelyre. Leharapja a fejedet.

Kutyakategóriák

A kolléganővel, akit a múltkor említettem, aki szerelmes a kutyájába, a minap megtaláltam a közös hangot. Azt kérdeztem tőle, az ő kutyája milyen kategóriába tartozik? Kiskutya,

középkategóriás kutya vagy inkább csak alsó középkategóriás? A fotók alapján legfeljebb az utóbbiba soroltam volna, és ez a véleményem váratlan megjelenése után sem változott meg. Mert egy német juhász például középkategóriás kutya, négyhengeres motorral, elektromos fékasszisztenssel, hat légsákkal stb. De az ő vörös kis ebében (vagy barnában, az attól függ, merről süt rá a nap) még egy rendes légkondi sincs. Jó, lehet, hogy az ablak elektromosan letekerhető, de ma már minden kutyát ezzel szállítanak.

Szerinte az ő kutyája full extrás középkategóriás eb (naná!), a farkaskutya az már a nagy kategória 59 légsákkal, 12 csatornás, rádió-távírányítású központi zárral, atombiztos légkondival, és menet közben felfújható kerekekkel.

Rendben. Mondjuk, hogy ezt elfogadjuk. De akkor hova sorolunk egy bernáthegyit? Szerinte az már SUV. Automatikusan bekapcsolódó négykerék-meghajtással, változtatható alvázmagassággal és beépített videórendszerrel.

Aztán megkérdeztem tőle, hogy az ő kutyáján van-e tolatóradar? Azt mondta: van. Szerintem kamuzott. Ezeken a nyolcéves vörös (barna) kis – szerintem alsó középkategóriás – kutyákon még nincs tolatóradar. Teljesen vakon hátrálnak, ha megtámadja őket egy őshonos, hangsúlyozottan magyar és persze prémium kategóriás (automata légkondi és beépített italbár a hátsó üléseken utazóknak) oroszlán a Hűvösvölgyben, ahol a csajszi sétáltatni szokta az ebét. Bár a budai erdőben élő oroszánt a korszellemnek megfelelően manapság inkább magyarul kellene neveznünk.

Újságírók

A kutvás kolléganő, fogalmazzunk így: kellő féktávolságot tartva követi a friss híreket. Én sem vagyok feltétlenül a topon ebből a szempontból. Történt, hogy egyik reggel ő volt online portálunk ügyeletes szerkesztője, én meg más lapok cikkeiből szemléltem. Találtam valamit. – Menjen? – kérdeztem. – Aha – válaszolta. Kiadtuk a hírt és rálinkeltünk egy előzményt. Ezt követően azt tettük, amit minden újságíró tett volna a helyünkben: úgy elfelejtettük az egészet, mintha meg sem történt volna. Mentségünkre szolgáljon, hogy az online hírportálokon nincs idő tölteni, csak folyamatosan lövünk. Nem az van, mint a napi- vagy hetilapok világában, hogy reggelre vagy a hét végére előállunk valamivel, amin órákat vagy napokat dolgoztunk, aztán másnap vagy a jövő héten jövünk újra, hanem folyamatosan újnak, frissnek kell lenni vagy legalábbis annak kell látszani. Az ominózus napon bejött egy másik kolléganő, ránézett az oldalra, majd ránk ripakodott, hogy egy ötnapos hírt raktunk ki. – Szánjuk-bánjuk – mondhattuk volna, de nem tettük. Valójában az örült a hírgyártásba becsusszan az ilyen hiba, ezért, ami azt illeti, nem sok időt fordítottunk a bűnbánatra (sem).

Eltelt egy kis idő. Egyszer csak a reklamáló kolléganő meglehetősen feldúltan újra felkiáltott. Az előzőnél is nagyobb felháborodással a hangjában tudomásunkra hozta, hogy a lapszemlébe linkként bekapcsolt cikk az eredeti hír volt. Ó, jaj! Ha ezt valaki, tudjuk, ki – tehetjük hozzá a mutatóujjunkkal felfelé mutatva –, kiszúrja, akkor nekünk annyi. Azt hiszem, ezt kellett volna gondolnunk. Valójában régen röhögtem akkorát, mint akkor, amikor ez kiderült. Micsoda remek, új szolgáltatást találtunk ki véletlenül. Kiadjuk a szakállas hírt, de rálinkeljük az eredetit, hogy aki kíváncsi rá, azt első kézből is tájékoztassuk arról, amiről korábban már tájékoztattuk. Ezt nevezem szórakoztatva informálásnak (infotainmentnek), hiszen állati jól derülhet rajta, milyen hülyék vagyunk.

„Nyelvészek”

A sajtómunkások egyik bosszantó tulajdonsága, hogy heppjeik vannak. Például helyesírási mániáik. Az egyik kedvencem ezek közül, hogy ne írjuk azt: lefaragni, mert faragni csak lefelé lehet valamit. Nem mondunk olyat, hogy fölfaragni. Nem lefaragták a költségeket, hanem faragták a költségeket. És aki ragaszkodik ehhez, annak nem elég jó érv, hogy az utóbbi hülyén hangzik. A másik véglet, amikor szavakat alkotunk. Egy amerikai médiamunkás kitalálta az illiberális jelzőt az orosz politikai rendszer jellemzésére. Ez eddig újságírói leleményesség: ha valami olyasmivel találkozunk, amire nincs megfelelő szavunk, akkor kitalálunk egyet. Csakhogy innen tovább lépünk, és azt mondjuk: illiberalizmus. Pont úgy hangzik, mintha lenne ilyen, miközben nincs. Hol vannak az iskolái, a könyvtárnyi irodalma, a szellemi képviselői? Sehol. Persze lehet, hogy csak túl szűken értelmezem az „izmus” végű szavak jelentését. Másrészt az is lehet, hogy csupán pongyolák vagyunk: ha van liberális és liberalizmus, konzervatív és konzervativizmus, akkor az illiberális jelzőhöz is tartozik egy főnév: az illiberalizmus. És vannak, akiknek nincsenek kétségeik afelől, hogy van ilyen szellemi irányzat.

(Ugyanez a helyzet ennek a könyvnek címevel: Szilánkságok. Boroska találta ki. Nincs értelme a szónak, csak sejteti, hogy a szerző szurkapiszkál, csipkelődik benne. A könyv műfaja tehát szurkapiszkaság, avagy csipkelődés.)

Az univerzális hír

Minden sajtómunkás küszködik a modorosság problémájával, ám a nemzeti hírügynökség, az MTI dolgozóinál fokozottan jelentkezik ez a gond, mert folyton ismételnünk kell, mit mondott az illetékes elvtárs, akinek a gyárlátogatásáról, átadóünnepségéről, beszédéről, bejelentéséről stb. tudósítanak. Erre kifejlesztettek egy szókészletet. Egyszer egy szerkesztőségi ötletrohamban ilyeneket mondtak ezzel kapcsolatban a kollégák: a mobiltelefoncég igazgatója felhívta a figyelmet arra..., a borsótermelő vállalkozó kifejtette..., a mentésben részt vevő bűvár kiemelte..., a nemzeti bírói kar elnöke mérlegelte..., a matektanárok szövetségének elnöke összegezte..., az asztalosok szakmai szervezetének vezetője leszögezte...

Ez adta az ötletet (csak részben az enyém) az univerzális MTI-hír megszerkesztéséhez, amely csak a modorosságokat tartalmazza:

Cím:

Magyarország államfője a Corvinus Egyetemre látogatott (Vagy valaki más, valahova máshova.)

Cikk:

Mondta, hangsúlyozta, kiemelte. Közölte. Nyomatékosan kitért rá. Leszögezte, valamint aláhúzta. Emelte ki. Felhívta a figyelmet arra, hogy aláhúzta. Húzta alá. Kérdésre válaszolva elmondta, kifejtette. Számolt be róla, összegezte, továbbá mérlegelte. Kitért arra, hogy mutatott rá. Szólt arról is, hogy szögezte le. Rámutatott. Határozottan nyomatékosította.

És ebben minden érdemi információ benne van, amit elnökünk vagy bárki más mondhatott.

Szakállashírek.hu

Egyik kedvenc találmányom (saját ötlet) a szakállashírek.hu portál, azaz a szakállas híreket kínáló internetes site. A részleteken még dolgozom, de az lenne a lényege, hogy a portálon a nevének megfelelő információkkal gazdagítanánk az olvasókat.

Elképzeltem, ahogy a sajtóorgánum munkatársa elmenne egy a sajtótájékoztatóra. Milyen nyugodtan ülhette ott, amíg a többiek idegeskednek, mert azt várják tőlük, hogy elsőnek tudósítsanak az eseményről. Amíg ők püfölnék a laptopjuk billentyűzetét, a szakállashírek hu tudósítója azt találgatná, mi lesz a kaja a sajtótáj után. Aztán a gazdag étkezést követően odamehetne a tájékoztatót tartó cég egyik fejeséhez és azt mondhatná neki: nyilatkozzon, amit akar, úgymint csak két hét múlva jelenik meg.

A bőrszerkő

Újra vita keveredett arról, hogy mi micsoda. A vállalati télapóbulira, amelyre a dolgozók óvodás és kisiskolás korú gyermekei voltak hivatalosak, egész délután folytak az előkészületek, miközben mindenki azt találgatta, ki lesz a télapó, illetve kik lesznek a krampuszok. A folyosón járva találkoztam az egyik kolléganővel, aki szorosan lábhoz simuló, fekete nadrágot viselt. Visszatérve az irodába jelentettem a többieknek, hogy láttam az egyik krampuszt, állati dögös, fekete bőrszerkő van rajta. A csomagkapcsoltan működő kolléganő kiment, hogy megnézzze, majd közölte, hogy nem bőrnadrág van rajta, hanem csillogó, fekete farmer. Kénytelen voltam cáfolni az állítását: – Tudom, mit láttam – világosítottam fel –, fekete, csillogó, testhez simuló ruházatot, azaz bőrszerkőt. Ekkor belépett az irodánkba az illető hölgy. A kutyás kolléganő és a színész lány ránézett, majd közölték, hogy csillogó, fekete farmer van rajta. Válaszul jelezni akartam nekik, hogy többször is végiglegettem a szememet az illető nadrágon, és alaposan elemeztem a látottakat. Egyszerű férfiagyam esetén ez azt jelenti, hogy elképzeltem, amint egy ilyen dominanszerkőben lévő nőszemély leültet egy székre, hátrakötözi a kezemet, megsimogatja a buksimat, majd nyersen, mondhatni kíméletlenül, ellentmondást nem tűrve, szigorú arckifejezéssel az arcán, átnézve rajtam két perc alatt a magáévá tesz. Erre a kiselőadásra azonban nem került sor. A csajszi ugyanis is csatlakozott hozzájuk: azt mondta, ő is úgy emlékszik, hogy csillogó, fekete farmert vett fel aznap reggel. A kis csacsik! Nem tudják, hogy nem az a fontos, mi a valóság, hanem hogy mit képzelünk bele.

Terroristareform

Íme, egy apróság, amely egyszerre forradalmasíthatja a futárszolgáltatást és a terrorizmust. Az ötletet az adta, hogy a marketinges kolléga futárt rendelt, mert el kellett juttatnia valamilyen küldeményt valahova. A csávó bejött az irodába. Megállt az asztalomtól két méterre, amíg a kolléga kereste a raktár kulcsát.

Ekkor jutott eszembe, hogy – igen viccesen – ezt mondjam a futárnak: – Mindjárt adjuk a bőrröndöt a bombával, amit a megfelelő irodaházba kellene elvinni. Aztán még hozzátudtam, hogy megmutatjuk, hogyan kell élesíteni vagy, ha gondolja, együtt is élesíthetjük, csak az utóbbi esetben gondot okozhat, ha nem érkezik meg időben a címzetthez. Persze ez esetben hívunk egy másik futárt, mert ő, ugye, már nem tud majd a rendelkezésünkre állni

Vagy ott a másik zseniális ötlet – mármint az előbbin belüli további ötlet –, amely sajnos csak azután jutott eszembe, hogy a futár a kollégával távozott. Adhatnánk neki egy tuti önmegsemmisítő mellényt. Megmutatnánk, hogyan kell felvenni, majd felrobbantani. Aztán elküldenénk a címre. Ré m hatékony megoldás a saját életünk megkímélése szempontjából.

(Elnézést kérek a futároktól a rossz viccért!)

Határtalan utálat

Az egyik üzletkötő kolléga (sajnos már nem dolgozik a cégnél) kommunikációt tanít valamelyik főiskolán. A hallgatói marketingesek, piárosok, üzletkötők. A kurzusához tartozik egy gyakorlat, amelyben a résztvevőknek valamilyen összehasonlítással jellemezniük kell az ügyfeleiket és a kollégáikat. Ez furcsa eredményt szokott hozni. Az utóbbiak szőrös emlősök: rókák, nyuszik, cicák, kutyák stb. Az előbbieket azonban bizony már nem ilyen kedves állatok. Csótányok, patkányok és hasonló kártevők. Azoknak a tanulóknak, akik különösen színes fantáziával írják le utálatos férgeknek az ügyfeleiket, a kolléga fel szokta tenni a kérdést, hogy nem kellene-e elgondolkodniuk az életük értelmén, vagy a világmindenség mibenlétén, vagy legalábbis azon, hogy más szakmát válasszanak? Mondjuk foglalkozhatnának elektromos távvezetékek javításával, mert ez esetben nem kellene ügyfelekkel találkozniuk. Vagy lehetnének asszisztensek egy kórházi boncteremben, ahol ugyan vannak ügyfelek, ám nem kell velük kommunikálni (meg lehet próbálni, de nem lehet hibáztatni őket, ha nem válaszolnak).

A héten azonban olyan választ gyűjtött be az egyik diákjától, amelynek alapján sürgősen orvoshoz kellene küldeni az illetőt. A csóka, idézem: „szopó rémnek” tartja az ügyfeleit. Amikor a kolléga erről beszámolt, szűnni nem akaró röhögés vette kezdetét a teremben, könnycsurgással kísérve. Ami azt illeti, most is ezt tettem, amikor ezt leírtam. Próbáltam elképzelni ezt a valakit vagy lényt, akiről szó van. Nem sikerült. A megfjétéseket várjuk a kiadóba!

Bükkfanyelv

Régóta az a benyomásom, hogy az értékpapírpiacok világában élő újságírók – akik másodállásként (vagy sokszor inkább főállásként) spekulálnak a tőzsdén, magyarán tőzsdei spekulációkkal is foglalkoznak – úgy gondolják, hogy a tőzsde egyenlő a gazdasággal. Ami azon kívül van, az nincs. Ez az érzésem megerősödött abban az időszakban, amikor összevonták a tőzsderovatot a nemzetközi rovatval. Így megspóroltak egy státuszt: nem kellett külön külföld és tőzsde szerkesztőket fizetnie a kiadónak. Ezt az időszakot nevezem a tőzsdei rabság korának, mert az értékpapírpiaci kollégák igyekeztek a szerint eldönteni, mi legyen a külföld rovatban, hogy szerintük mi volt figyelemre méltó. Összekeverték azt, ami a tőzsdék szempontjából fontos volt azzal, ami tényleg fontos volt, és hülyének néztek bennünket, külfölddel foglalkozó sajtómunkásokat, amikor erre felhívtuk a figyelmüket.

Nem volt ebből harag, de az „elnyomásra” válaszul azért egy csöpp kis bosszút kieszeltem. Kifigyeltem, hogy a tőzsdei kereskedők, spekulánsok, elemzők és újságírók egészen furcsa szakmai szlenget használnak. Elkezdtem gyűjteni a szövegeiket, hogy időnként fennhangon felolvashassak egy-egy gyöngyszemet, hadd röhögjenek a kollégák a tőzsdei szakírók bükkfanyelvén. Dicséretes önkritikára vall, hogy amikor kiderült, miben mesterkedem, ők is segítettek a gyűjtésben. Ilyeneket mondanak:

Kiütötték a stopokat. Levadászták a stopokat. Ül a shortban. Benne állt a könyvben. Kiütött a stop, mert túl szűkre vettem. A könnyű könyv miatt pattant a papír. Jött a marzsi fütty. Van egy kis szprájd a péperben. Lerántották a csártot. Beleadtak a piacba. Bevágták az árazást. Beöntötték a tőzsdét. (Nem félreértés, nem „bedöntötték a tőzsdét”. Azt mindenki értené.) Megcsapták a forintot. Beleszúr a gepbe. Futja a kockázatot. Volt egy kis rés, amit vissza kellett tölteni. Visszatesztelte az emelkedő trendcsatorna alját. Két-három hetes trendeket érdemes lekövetni, és ha kitart a bika, bele kell venni a szintekbe.

Ne kérdezd, hogy ezek mit jelentenek!

Gagyiverseny

Egy volt kollégámmal öltözködési gagyiversenyt vívtunk. Az volt a vetélkedés tárgya, ki tud a másíknál borzalmasabban kinézni. A kollégának van egy verhetetlen inge, amit négy különböző színű, egyenlő nagyságú darabból készíttettek. Kék, piros, sárga, zöld. Amikor ez viselte, az ősoleg pólóímmal sem tudtam megverni, pedig egyiket sem vettem, mindegyiket kaptam, általában levetett ruhadarabként.

Bizonytalanabb kimenetelű meccset vívtunk akkor, amikor rajta egy piros-fekete csíkos kardigán volt, amelyet valamelyik áruházban vett újonnan, míg én egy márkás, de húszéves pulcsit hordtam. Melyik a gagyibb? Külső szakértők véleménye alapján ezt a kört is ő vitte el, mert egy márkás ruhadarab mindig, bármilyen öreg, kopottan, kinyúlva, bolyhosan is jobb, mint a kommersz cuccok alja vadonatúj korában.

Az egyetlen reményem a cipőben volt, azon ugyanis nem tudott spórolni. Merthogy 47-es cipőt hordott. Az EU-csatlakozás előtt azzal frocliztam, hogy nem jöhet velünk az unióba, mert ott 46-ig megy a szabvány, amiből ő kilóg. Szóval speciális boltba kellett járnia cipőt venni, mert az átlagos helyeken 46-os volt a legnagyobb méret. Én viszont bárhol kaptam átlagos, gagyí csukát a 42-es lábamra.

Amióta nem dolgozunk együtt ezzel a kollégával, a sógorommal szoktam vívni. Az elmúlt években sokszor voltunk moziban vele és a gyerekekkel. Vasárnap déli vetítésekre járunk, amikor üresek a nézőterek, és ilyenkor különben is elengedheti magát egy kicsit az ember. Így aztán a legkedvesebb lehasznált, kitérdelt macinációjában jelenik meg. Nincs olyan ezeréves tréningnadrágom, amely ezzel felvehetné a gagyiversenyt!

Büdös kölyök

A tesóim és én nagyon különbözünk egymástól. A bátyuskám szabálykövető ember. Autózáskor például rigorozusan betartja a sebességkorlátokat, a telken télen precízen jégteleníti a vízcsapot, tavasszal vízteleníti a jégcsapot. A nővérkém szereti a finom dolgokat a csokoládétól a homokos tengerpartig. Telefonálás végén lehetetlen később elköszönni nála: a sok szia, szia, sziaából biztos, hogy az övé lesz az utolsó. Hármunk közül egyedül engem érdekel a politika – nem annyira, hogy közéleti megbízatásra pályázzam. Ki tudja, ugyanígy alakult volna-e, ha teljesül a szüleim vágya, és lánynak születek. A világ biztosan hasznosabb emberrel gazdagodott volna. A bába mindenesetre azzal vigasztalta a mamát, hogy megjegezte: azért jó, hogy kis pöcse van neki.

Mivel azonban a családban én vagyok az ész, ha a politikáról van szó, megtisztelő feladatot kaptam. Amikor a bátyuskám gyerekei elérték a 18. évüket, engem kértek meg, hogy készítem fel őket az első szavazásukra. Leültünk a konyhaasztalhoz, és színes szavakkal elkezdtem szidalmazni az összes politikai pártot. Végül közöltem, hova kell tenniük az X-et, mert ha nem, kitagadom őket a családból. Persze magasról tojtak a nagybátyjukra. Egyikük azt mondta, nem tetszett neki a diszko frizurájú frontember abban a pártban, amelyiket mondtam, ezért egy másíkra adta a listás voksát. Süsd meg! Örökös főnököm, Editke szavaival élve mindegyiknek esztergált feje van. Különben is a piárosaik mondják meg nekik, hogyan nézzenek ki. Az egyéni jelöltet viszont, akiről fogalma sem volt, hogy kicsoda, sosem látta vagy hallotta beszélni, megszavazta a kölyök. Na, úgy tűnik, én sem éltem már hiába!

Nők

Mondtam a színező lánynak egyik nap, hogy tele van a hócipóm a sok fecsegéssel, meg telefonálással, mert ezek miatt nem tudok a munkámra koncentrálni. Szeretek egyszerre egy valamit csinálni, nem összevissza csapongani. – Tipikus faszi vagy – felelte erre, amit nem hagyhattam szó nélkül, mert éreztem, hogy a nők és a férfiak több évezredes harcában most jött el a pillanat, amikor nekem kell az utóbbi felet megfelelő szinten képviselni. – Miért is faszi dolog ez? – tettem fel a kérdést. – Ez a fogantatásnál dől el – kezdett tudományos magyarázatba. – A férfiak képtelenek több dologra koncentrálni, míg a nők képesek. Ez a kromoszómáktól függ: a nőknek szép, szimmetrikus XX kromoszómáik vannak, a férfiaknál ez hiányzik (nekik XY). Így jártatok, bocsi. Gondoltam, tudományos érvekre tudományos választ kell adni, ezért felvilágosítottam, hogy ezt az őszöreg téveszmét még az ősasszonyok találták ki napi tevékenységük során. Amíg a férfiak vadásztak vagy elrabolták más törzsek asszonyait, a nők elindultak gyűjtögetni mindenféle bogyókat és magvakat. Eközben ráakasztották a babáikat a csecseikre és fecsegtek. Ebből a háromból kettő mechanikus tevékenység. A gyermek evett magától, a gyűjtögetésnél a megszokott rendben keresték fel a régóta ismert lelőhelyeiket – ezeken tehát nem kellett gondolkodniuk. Így minden figyelmüket legfontosabb tevékenységükre, az egymással folytatott trécelésre fordíthatták. (Amivel persze felhívták magukra a prédát kereső oroszlanok figyelmét.)

Nem jött zavarba. Lehülyézett, mert azt hiszem, hogy a szoptatás vagy a gyűjtögetés mechanikus tevékenység. Az előbbinél oda kell figyelni arra, hogy a gyerek jól eszik-e, szépen, nyugodtan, az utóbbinál pedig azért kellett koncentrálni, mert enélkül mérgező bogyókat vihetett haza az ősasszony. – Rendben van, süsd meg – mondtam –, akkor az történt, hogy felváltva hol erre, hol arra, hol a fecsegésre figyeltek a nők. Erre újra lehülyézett, mert nem egy ütemterv szerint váltogatták, hogy éppen mivel foglalkoznak, hanem egyszerre mindegyikre odafigyeltek, csak szükség szerint ezek közül mindig kiemelkedett valamelyik.

És ekkor végre megértettem, mire gondol. A nők agya úgy működik, mint egy komputer: egyszerre számos program fut, amelyek közül kiemelkedik az, amelyikkel a felhasználó éppen csinál valamit. Ezzel szemben a férfiaké olyan, mint egy mechanikus vekkeróra, ami egyszerre csak egy dolgot tud: mutatja az időt. Ezzel a két hasonlattal egyetértett. Én meg megállapítottam magamban, hogy ezt a vitát is én nyertem, mert a hasonlatokat, amelyek neki adtak igazat, én találtam ki.

Férfiak

A minap azon studióztam, vajon friss kapcsolatok esetén milyen hatása lehet annak, ha a pár hölgy tagja azzal az ötlettel áll elő, miszerint kellene egy új polc a lakás egyik szobájának falára? Ez egy nagyon valószínű feltételezés, hiszen sokszor szükség van ilyen házi fejlesztésekre. Gondoljuk végig a dolgot egy átlagos férfi állat fejével! Ne várjunk túl sokat! Talán a gondolkodás szó használata is túlzás, inkább kövessük ennek a silány teremtménynek a vegetatív idegrendszerében lezajló ösztönös folyamatot. Dúl a lamúr, megvan a lány vagy az asszony. Bejön a lakásba. Eddig jó. Aztán egy hét sem telik el, és odarakat egy polcot, ahol eddig nem volt polc. Hm. Jó, hát hadd legyen ott egy polc. Olyan édes, és kell neki egy polc. De mégis. Talán nem véletlenül nem volt ott polc. Eddig. Ahol most már van. Egy polc. És ezen a ponton ennek a százalmas ösztönlénynek – amelyet a Jóisten minden bizonnyal tudatmódosító szerek hatása alatt teremtett – a paraszimpatikus ideghálózatában felvillan egy szikra, amely (egyelőre?) kialszik: nem erről volt szó! Vagy esetleg: erről nem volt szó! Vagy volt?

Árfolyamhatás

Csabi kollégámmal több mint tíz év után a napokban dolgoztam együtt újra. Szerkesztőként az volt az első kérése, hogy írjak egy rövid anyagot a brit font árfolyamának alakulásáról. Nem egészen értettem, mi szükség lenne erre. Egy évtizeddel ezelőtt még egy országos gazdasági napilap hírportáljánál dolgoztunk, így a valutaárfolyamok rejtelmének fürkészése a napi feladataink közé tartozott, ám mostanában egy kicsi gazdasági-közéleti portál a munkahelyünk, amelynek olvasói nem hard core gazdasági szakemberek. Ők nem azzal kelnek minden reggel, hogy megnézik, hogyan adják-veszik az angol fontot a londoni valutakereskedők.

Ezért azzal a javaslattal éltem, hogy ugorjon egy évtizedet az időben, és olyan cikket kérjen, ami érdeklí az olvasóinkat. Erre felhívta a figyelmemet, hogy több tízezer magyar dolgozik Angliában, akik küldik haza a pénzt, így a rokonaikat biztosan érdeklí, mennyi forintot kaphatnak a fontjukért a brexittel kapcsolatos káosz kellős közepén. Válaszul megjegyeztem, hogy gimnáziumi osztályfőnökömön kívül nem tudok másról, aki nálunk olvasná a brexites híreket. Ezzel sem tudtam lebeszélni a kéréséről, ezért úgy gondoltam, ideje bevetni a nehéztüzérséget a vitában. – Van az angol fontnak cicije? – tettem fel a kérdést. – Mert ha van, akkor kirakhatjuk az anyagot azzal a címmel, hogy „Cicit villantott a font”. Ez esetben lenne esélye annak, hogy sokan lekatintják. Próbálkozhatunk még a „Lenge öltözetben kapták lencsevégre az angol valutát – fotókkal” címmel. Ez is sanszos lenne. Ha esetleg bérből élő vagy nyugdíjas lenne a font, akkor a „Mennyi lesz a bére/nyugdíja? Így járt a font!” címet adhatnánk.

Végül természetesen született egy cikk, mert a szerkesztő akarata szent. Az lett a címe: „A nyugdíjasok és a kiköltözött magyarok járnak rosszul a brit bénázással”. Végül is a brit valuta gyengült a brexit miatt, így az ottani nyugdíjasok és a kint élő magyarok kevesebbet kaptak volna a fontjukért, ha külföldön akarták volna költeni. Az anyag egyébként tudományos alapossággal elemezte a valutaárfolyamok változásának okait, ezen belül az angol font értékének alakulását az elmúlt években. Elég szépen hozott kattintást. Drága osztályfőnököm biztos többször is ráklickelt, mert tudja, hogy ebből élünk.

Óvatosan az időgéppel!

Az egyik kollégának van egy időgépe. Erre akkor jöttem rá, amikor arról sztorizott, hogy a Moszkva téren találkozott egy volt miniszterelnökkel, aki az 1990-es években regnált, majd később egy volt pártelnök-miniszterrel, aki szintén abban az időben volt pályája csúcán. Olyan élethűen mesélte el ezt a két teljesen érdektelen epizódot az életéből, hogy gyanút fogtam: nem lehet, hogy emlékszik rájuk, biztosan mostanában történtek! Erre egyetlen magyarázat lehet: van egy időgépe. Rá is rákérdeztem: – Van egy időgéped otthon, mi? Azzal járkálsz vissza, és találkozol mindenféle levitézlett politikussal. Valószínűleg nagyon meglepődött, mert rögtön beismerte, hogy van neki egy turmixgépnél látszó, háztartási időgépe. Megkérdeztem, hogy csak visszafelé tud-e időutazni, mire azt mondta, igen. – Az szar – állapítottam meg –, mert nem tudod kifigyelni a jövő heti lottóötöst.

Erre azt mondta, visszafelé utazva is meg lehet gazdagodni. Visszamegy X időt, megteszi a főnyereményt, felveszi a pénzt, odaadja az akkori önmagának, aki vesz rajta néhány lakást. Mire visszatér a jelenbe, a közben eltelt időben már ki is adta őket, amin szépen kaszált. – Ez nem rossz – mondtam –, de nem látszik rajtad, hogy tele lennél zsével. – Hát, igen – felelte szomorúan. – Van egy kis bökkenő. Most nem a gazdag időhurokban vagyok. – Hogy mi? – csodálkoztam. Kiderült, hogy amikor a lakásbiznisznek köszönhetően meggazdagodik, egy idő után olyan jól

él, hogy elfelejti feltalálni az időgépet, amit valójában azért ütött össze, hogy a segítségével jól megszédje magát. Ezért aztán nem tesz időutazásokat, és nem gazdagszik meg. Ezért feltalálja az időgépet, és kezdődik az egész előről. Beszorult ebbe a két időhurokba: felváltva ezekben tölti az életét, és teljesen kétségbe van esve, hogy nem tud kitérni belőlük.

Na, ezért tiltották be 2059-ben az időutazást. Ezt onnan tudom, hogy nekem is van egy időgépem. Csak én előre utazom az időben. Ez is illegális, úgyhogy vegyük úgy, hogy csak vicceltem. (Eláruljam a jövő heti lottószámokat?)

Műveltségi teszt

Kínos helyzetbe kerültem. Megkérdeztem a kollégákat, hogy csak nekem újdonság-e a jom kippuri háború elnevezés. (Mentségemre szóljon, hogy csak véletlenül foglalkozom újságíróként külföldi dolgokkal, nem készültem erre, csak úgy alakult, hogy itt kötöttem ki.) A két kolléga, aki mindenhez hozzá tud szólni – az egyiküknél ez sajnos 90 százalékban igaz, ami eléggé idegesítő, a másikuknál csak olyan 60 százalék jön ki – azonnal szörnyülködni kezdett. Hogy lehet valaki olyan műveletlen bunkó, hogy nem tudja melyik háborút nevezik így. – Ó, a fenébe, minek kellett nekem ezt a kérdést feltenni? Felejtsük el! – mondtam, mert tudhattam volna, hogy ez lesz a reakció. De nem tudták megállni, hogy még néhányszor megpróbálják leütni a magas labdát, amit egyszer már lecsaptak, és tovább ragozták, hogy mekkora tuskó, aki még ezt sem tudja.

Jó, mondtam magamban, ha háború, hát legyen háború, majd meglátjuk milyen műveltek vagytok. Rákattintottam a Wikipédia megfelelő szócikkére, és kérdésekkel kezdtem bombázni a lexikonagyú kollégákat. – Milyen néven ismerik még a kérdéses háborút? A 60 százalékos csávó rávágta, hogy 1973-as arab–izraeli, ramadáni, illetve októberi háború néven. Rendben. – Hogyan mondják mindezt héberül? Erre kamuzott valamit, míg a 90 százalékos ezt a kört is kihagyta. – És arabul? – folytattam a kérdések pergőtüzét. Ezt sem tudták, pedig triviális: harb uktúbir. – Milyen tankokkal támadtak az egyiptomiak. A 60 százalékos szerint T–55-ösökkel, a 90 százalékos szerint szovjet gyártmányúakkal. A Wikipédia szerint T–55-ösökkel és T–62-esekkel. Végül rájuk mértem az utolsó csapást: – Tonnás pontossággal mennyi hadianyaggal segítette az USA Izraelt? – Kétszázhuszezerrel – tippelt a 90 százalékos. Súlyos tévedés: 22 325 tonnával.

Ezután eredményt hirdettem. Igaz, hogy én megbuktam ezen a vizsgán, de ők is csak 2-est kapnak. A 60 százalékos erre azzal vágott vissza, hogy tudta a háború többi nevét, és eltalálta T–55-öst. Jó, akkor kapjon hármast. A 90 százalékos azzal jött, hogy az arab–izraeli háborúk részletkérdései nem érdeklík túlságosan, és ezek ismerete különben sem nélkülözhetetlen része az általános műveltségnek. Valóban nem az, de akinek lexikon van a fejében, annak mindent tudnia kell!

Párkapcsolati tanácsadás

Párkapcsolati sztorikat azért nem írok, mert nincsenek ezzel kapcsolatban közvetlen tapasztalataim. Persze azért hallok ezt-azt. Például vannak olyan csajok, akik soha nem fogynak ki a megbeszélendő témákból. Ha már végleg nincs miről társalogni, akkor ránéznek a párjukra, és felteszik a következő kérdést: Most mire gondolsz? Erre állítólag a szakítás szokott a válasz lenni.

Időnként a kollégák is kifecsegnek egyet s mást a magánéleti helyzeteikből. Egyikük például a napokban arra panaszkodott, hogy a barátnőjének személyes gondjai vannak a világgal, azon belül leginkább a munkahelyével, ami nem teszi boldogabbá a kapcsolatukat. Egyik nap kapott egy SMS-t, amelyben a csajszi valamilyen sérelmére panaszkodott. Megpróbált együttérzően

reagálni, ezért azt írta: „Ez szerintem is nagy bunkóság!” Erre azt a választ kapta: „Csak ennyit tudsz mondani?” Mit kellett volna tennie? – lamentált. Ha nem válaszol az SMS-re, azzal elássa magát. Ha igen, de nem áll egyértelműen a barátjáné mellé, akkor neki annyi. Azt mégsem teheti meg, hogy felkeresi, és lelövi az illetőt, akivel gondja volt a csajszinak.

Egy másik kolléga azonnal előállt egy jó tanáccsal. Neki van egy standard megjegyzése, amit hasonló esetekben válaszként elküld a barátjának. Egy rövidke kis mondat: „Ez tényleg szomorú!” Nem sok értelme van, de együttérzést sugall. Erre a színező lány, aki több mint 20 éves párkapcsolatban él, még jobbnak tűnő tanáccsal állt elő. Azt monda, ők csak komoly indokkal kommunikálnak a párjával napközben. Rájöttek, hogy a munkahelyükön, ahol amúgy is van éppen elég bajuk, nem hiányzik még valami, ami további nyomást gyakorol rájuk. Ezért évek óta kerülnek, hogy (idézem) „felbasszák egymás agyát” olyan megjegyzésekkel, panaszokkal, kérdésekkel és kérésekkel, amelyeket az érzelmi hullámzásaik vetnek partra.

Ikea

A parajelenségek sorába felsorakozott az Ikea. Ami engem illet, körülbelül 183 éve jártam utoljára Ikea áruházban, mert idegesít a százezer felesleges kacat, amelyet a hosszú, cikcakkos sétálás végén a vevők arcába tolnak. Ez az a rész, ahol mindenki megveheti a hétköznapi délután öt és hat óra közti teázáshoz való bögréjét, külön nagyságút, formáját, anyagút és színezésűt a gyümölcs-teához, valamint a hagyományoshoz. Természetesen ehhez kell még venni egy délután öt és hat óra közötti teázáshoz használatos kispárnát, amelyet teljesen feleslegesen az ölnkbe tehetünk. A reggeli, a délelőtti és a késő esti teázáshoz természetesen külön erre a célra kifejlesztett bögre és párna kapható, továbbá ugyanerre a tevékenységre ugyanebben az időszakban a hét végén egészen más bögre és kispárna használandó, amit szintén megvehetünk 318-féle színben és mintázattal.

A cégünknek azonban szüksége volt néhány irodai bútorra és használati tárgyra, aminek beszerzésére kiküldték az illetékes kollégánót az Ikeába. Az eredeti terv szerint egy délelőttöt szántak erre a tevékenységre, ám a kisasszony nem végzett ilyen rövid idő alatt, sőt még másnap sem került elő. Állítólag egy másik házon kívüli megbízást teljesített, de ezt nem hittem el. Egyértelmű, hogy eltévedt a bútoráruházlánc árunézegető útjainak labirintusában. Nem egyszerűen a budapesti boltban, hanem egyszerre az Ikea összes áruházában a világ minden táján. Szerintem ugyanis ezek összeköttetésben állnak egymással. Észre sem lehet venni, amikor az ember átlép egy térugrásra szolgáló kapun, ami átviszi a soroksári Ikeából mondjuk a moszkvaiba, aztán londoniba, majd a Buenos Aires-ibe, aztán esetleg visszahozza a budaörsibe. Olyan egyformák a boltok, hogy az itteni áruházban megkezdett sétálást feltűnés nélkül lehet folytatni bármelyik másikban.

A bevásárló kollégánő bizonyára Rio de Janeiróban lépett ki az áruházból, miután az Örs vezér terén lévőben elindult vásárolni. Ott állt pénz nélkül, körülötte portugálul beszéltek, így bizonyára visszazaladt a boltba. Aztán újra megpróbált kijönni. Ez már jobban sikerült: Kairóban találta magát. Aztán Belgrádban. Holnap talán sikerül kijönnie valamelyik budapesti Ikea áruház kijáratán.

Sárga villogó

A minap az egyik kolléga körbeküldött egy e-mailt, amelyhez mellékelte egy fotót egy nagyobbajta Audiról, amely bekapcsolt vészvillogóval és a tetején egy sárga lámpával egy bevásárlóközpontnál

parkolt a tilosban. Azt kérdezte, mire jogosítja fel az autót a borostyán villogó fény a tetején? A gépjárműből egyébként egy az autó kategóriájához illően magas beosztású állami tisztviselő szállt ki. Ez a magánautója volt, nem a szolgálati járműve.

Az autós ügyekkel foglalkozó szakíronktól szakszerű válasz érkezett: – Behajthat szembe az egyirányú utcákba este 10 és reggel 6 között, mehet a járdán, megállhat, ahol másnak nem szabad. Éppen ezért kukások, úttisztítók, közfeladatot ellátó járművek kapnak sárga villogót. – Ha szabad, rákérdezek, hogyan képzelik a sárga lámpa használatát, aztán megírhatjuk – kért engedélyt a fotó készítőjétől, hogy a felvételre mint bizonyítékra hivatkozhasson.

Nekem egy kevésbé szakszerű magyarázat jutott eszembe a borostyán villogó titkának megfejtésére. A sárga lámpa azt jelenti: nekem óriási nagy faszom van. Alig akad olyan ember ebben a Nyugat és Kelet közt ingázó hazában, akinek nálam nagyobb van. Mivel ilyen hatalmas a kukim, azt csinálom, amit akarok, és akinek ez nem tetszik, az bekaphatja az említett gigantikus bránert, amit a lábam között hordok mindennap. Mondhatni ezzel kelek és fekszem. Jelentkezzen, aki azt hiszi, hogy neki nagyobb van! Ha megteszi, farkam egyetlen csapásával elintézem, mint egy férget. A férgeknek ugyanis nagyon-nagyon kicsi, iciripiciri, szinte láthatatlan kukacuk van, míg nekem, mint említettem, rettenetesen nagy van. Márminthütykösöm, ha eddig nem lett volna világos, bár ezt nem lehet eléggé hangsúlyozni. Ezért is hozom mindenki tudomására például sárga villogóval. Van még kérdés?

Matriarchátus

Találós kérdés: mi a leggyakrabban használt címke (tag) egy közéleti portálon manapság, ha nem az Orbán Viktor? Na? Nem gondolnád: az EU. Pedig senki sem tudja, mi az. Lehet az Európai Egyesült Államok csírája, új gyarmatosító hatalom, jól fizetett álláslehetőségek tárháza vagy sok ellopható pénz forrása. Örömmel értesítelek, hogy nekem van egy saját, külön bejáratú, tuti meghatározásom:

A világon nem több mint négy milliárdos nagyságrendű népesség átfogására képes óriásrendszer alakult ki: az USA, India, Kína és az EU. Az amerikai kontinensen minden ország olyan politikai és gazdasági rendszert üzemeltet, amelyet akar. Az USA a csoport falkavezére, befolyását külpolitikája részeként érvényesíti. Az integráció legfeljebb szabadkereskedelmi övezetek formáját ölti. Ez a nemzetek Amerikája, a nacionalisták ideális nemzetközi közössége, amelyben az ő országuk lenne a falkavezér, vagy nem lenne ilyen szereplő, és minden ország halászhatna a zavarosban. Indiában és Kínában közös állam fogja össze a kontinensnyi népességet, amelynek konfliktusai belpolitikai küzdelmek. Az Európai Uniónak nincs olyan központi állama, mint az előbbi kétfajta óriásrendszernek, ezért úgy működik, mint egy matriarchátus. Ez tükröződött például abban, ahogy Magyarországot kezelte 2010 után, miután úgy látta, hogy megsérti a közös normákat. A többi ország hátat fordított a vétkesnek: nem taszították ki, de csak annyit beszéltek vele, amennyit feltétlenül kellett. Az EU különböző mélységben számos rétegben integrálhat országokat az eurózónán vagy az EU-n belül, illetve az utóbbin kívül is, mint egy hagma.

Száz kilométer

A kutyás kollégánól le akar gyalogolni egy nap alatt 100 kilométert. Indul azon a sportnapon, amelyen ez a résztvevők célja. Azt tanácsoltam neki, ne tegye, mert meg fog sérülni. Ő azért csak elindul. Elmeséltem neki, hogy a volt gimis padtársam és a barátja annak idején bevállalta

ezt a kihívást. Bár mindketten gyakorlott, rendszeres túrázók voltak, az első kísérletet fel kellett adniuk, mert a barát megsérült, és miután másodszorra sikerült lekolbászolniuk egy nap alatt a 100 kilométert, valahogy nem tervezték megismételni a nagy kalandot. Ő már döntött. – A két haver 18 éves volt nulla súlyfelesleggel – hívtam fel a figyelmét, amit úgy értelmezett, hogy szerintem rajta viszont van pár kiló plusz. Ilyet soha nem mondanék egy nőnek, de azt azért megjegyeztem, hogy a petyhüdt testével vagy otthon fogja végezni felpolcolt lábakkal, vagy a kórházban gipszben és oxigénmaszkkal az arcán. Ő nem így gondolja.

Erre felajánlottam a többieknek: fogadjunk két Túró Rudiba, hogy meg fog sérülni. Ebből a megjegyzésből hiányolta az együttérzést, de ez sem hatott rá. A színező lány konstruktívan akart bekapcsolódni a beszélgetésbe, ezért azt javasolta a kolléganőnek, hogy majd hívjon, amikor összeomlik, hogy tudjuk, hová kell küldeni a mentőhelikoptert. – Ezzel lehet egy kis gond, mert a GPS használata lezabálja a telefonom akkuját – mondta. Kiderült, hogy attól fél, a túra éjszakai szakaszán egyedül marad a koromsötét pilisi rengetegben az erdő éjszaka aktív túlvilági árnyaival és e világi lényekkel, amelyek rosszindulatú betolakodóként azonosítják, és megtámadják. – Vigyél magaddal egy négy és fél voltos lapos elemet az utolsó híváshoz, és rögtön jelezd a mentőknek, hogy hordágyat hozzanak vagy koporsót – javasoltam. Azt mondta, lehet, hogy urnát kér. – És mit vigyünk a kórházba? – kérdeztem. Azt mondta: olyan zacskós levest, amelyet ebédelni szokott a munkahelyünkön. – És a krematóriumba? Oda is jó lesz a gombás leves? Azt mondta: igen, de csirkehúsost kér. Öntsük a hamura. Erre a színező lány beszólt neki (idézem): – Ne válogass, baszd meg!

(Utóirat. A kolléganő végül 38 kilométer után kiszállt a nagy menetelésből, és nem sérült meg. Harmincas éveiben járó fia végigment, és megsérült, szerencsére nem súlyosan.)

Apróhirdetés

Késő ötvenes éveiben járó úriember lecserélné korához képest viszonylag jó állapotban lévő testét fiatalabbra. Ön elégedetlen a szellemi színvonalával? Unja az életét? Ha elégedetlen és unja, továbbá tízes-húszas éveinek fordulóján jár, akkor ön az én emberem! Jelentkezzen, cseréljünk testet! Amit ajánlok: túlsúly nélküli testet, amely nem igényel rendszeres gyógyszer-szedést. Huszonöt jó állapotban lévő fogat, bölcsességfogak eltávolítása letudva. Az állandó migrén, amit egy betömött fog okozott, szintén megszüntetve, csak komoly influenzás megbetegedés idején tér vissza, amire két évente lehet számítani. A haj (maradéka) nullás géppel saját kezűleg levágható. Időnként kellemes derékfájás, amely vény nélkül kapható gyógyszerrel kezelhető. A test biciklizésre és öregfiúk-futballra alkalmas, a szexuális tevékenységről sem kell lemondani. Összességében megfelelő karbantartás mellett, némi szerencsével még 20-25 év simán benne van ebben a testben. Amit kérek: korának megfelelő állapotban lévő, tízes éveinek végén, húszas éveinek elején járó testet. Lehet női is, de ez esetben használati útmutatót is kérek hozzá.

A csere után ön joggal lesz elégedetlen a szellemi színvonalával, hiszen például gyakran elő fog fordulni, hogy nem jutnak eszébe ismerősök és ismert emberek nevei. Joggal fogja unni az életet, hiszen ön mögött lesz hatvan év. Valós helyzete összhangba kerül azzal, hogy úgy érzi, kiégett, ráadásul ezt a borzalmas, életunt állapotot nagy valószínűséggel jóval kevesebb ideig kell elviselnie, mint ha nem cserélnék testet. Legfontosabb nyeresége azonban az lesz, hogy – mivel

kihagyja ezt a kort – 35 évesen nem kell átélnie azt a borzalmat, amit sokaktól hallottam és én magam is tapasztaltam. Nem fog rövid időn belül érezhetően megcsappanni fizikai teljesítőképessége, s ezért nem fogja úgy érezni, hogy élete legjobb szakasza végérvényesen lezárult.

Reinkarnáció

Kérésrel fordultam a Jóistenhez. Tisztelt Mozgató! Azt kérem Tőled vagy Öntől, hogy következő életemet Jim Corrként élhessem le. Nem titkolom, hogy a tökéletes életre vágyom. Egyik kedvencem az ír The Corrs zenekar. Négy testvér: három lány, Andrea, Caroline, Sharon és egy fiú, Jim. Profi zenészek, minden számuk egy kis remekmű. Ez a Jim gyerek három egyaránt csodás, mégis különböző nő között éli az életét. Caroline, a dobos a háttérbe húzódik, de ő adja a zenéjük szívverését, Sharonnak, aki hegedül, fantasztikus, szívből jövő, teli szájú nevetése van, Andrea, a frontember furulyázás közben is tud mosolyogni. A csajok Jim testvérei, ami eleve kizárja, hogy bonyolult nő-férfi viszonyok alakuljanak ki közöttük. Azért töltenek el egymással mérhetetlenül sok időt, mert egy zenekar tagjai. A zene az otthonról hozott, közös szenvedélyük, együtt írják a dalaikat, próbálnak, koncerteznek, stúdiófelvételeket, videókat készítenek. Jim a lányok között éli az életét a partnerkapcsolatok kockázata, bonyodalmai nélkül. Ez így tökéletes. Leszámítva a hárem tartását.

Rajongás

Gyengeelméjű férfiként nem igazán értem, hogy a nő énekesek, miért a szerelemről akarnak folyton énekelni. Legalább ilyen fontos probléma az életükben szerintem a lakásfelújítás vagy a házi munka, mégsem születnek nóták arról, milyen színűre kellene festeni a falat a nagyszobában vagy milyen az igazi porszívó. Szerény szellemi képességeimre támaszkodva végül arra a következtetésre jutottam, hogy énekelni csak olyan témákról lehet, amelyekről beszélni is lehet szíruposan, mert a zene elkerülhetetlenül érzelmileg túlfűtötté tesz bármilyen mondánivalót. Hülyén hangzana például, hogy szerelmes vagyok a lakásfelújításba, már a gondolatába is beleborzongok, ahogy látom a mestereket, amint porig rombolják a régi konyhát, aztán meg csak köveznek, meg tapétáznak és beszerelik az új sütőt.

Azt gondoltam, ennek ellenére kipróbálhatnánk, mi jönne ki egy ilyen témájú, rendhagyó táncdalszövegből. Ha már kedvelem a Corrst, az ő egyik nótájukra, a Bring On The Night című számukra írtam egy szöveget, amelynek a lakásfelújítás a témája. Az eredeti arról szól, hogy valaki ragaszkodik az elveszett szerelméhez, ezért az én változatom is az örök vágyódást fejezi ki a lakásfelújítás iránt. A szöveget a refrén utolsó szótagjából (heart/-tás) kiindulva kellett megírni, mert ez az egyik körben nagyon nagy hangsúlyt kap. A verze és a refrén az eredeti szövegben ellentétpontjai egymásnak: az előbbi kesergés az elveszett szerelmen, az utóbbi fogadkozás, hogy azért is megőrizzük a szerelmünket. Ehhez a hangulatváltáshoz igyekeztem tartani magam. Mint ahogy ahhoz is, hogy a verze ismétlődő utolsó két sora átvezet az egyik hangulatból a másikba, a refrén visszatérő első két sorának felszólító mondatnak, a harmadiknak és a negyediknek közbeszúrt, halk megjegyzésnek kell lennie, a végének pedig össze kell foglalnia az addigiakat egy határozott kijelentés formájában, ami a dal mondanivalója. A magyarban ez a rész kissé eltér az eredetitől, mert szemben az elvesztett szerelmmel, amely után vágyódni vagy futni reménytelen vállalkozás, a lakásfelújítást újra lehet kezdeni, amíg a családi kassza bírja. Ezt akartam azzal kifejezni, hogy ez egy függőség, amit nőként esetleg vitathatsz. Ha tudsz ennél jobb megoldást erre a részre, várom az ötleteket!

Bring On The Night

I read the book you read, tasted the words you said
Our story is darkening with time
One fading afternoon
The leaves dried in your cup, no picture understood
But I had a feeling I would cry, you hid it all from me
And I'll miss you forever
Let's hope we've always summer

Yeah bring on the night, I don't care
Turn on the dark, I'm not scared
Spirit money to a flame
Ask that I'll see you again (that I'll see you again)
Yeah bring on the night, I don't care
Turn on the dark, I'm not scared
Wherever it is you left me behind
I'll follow you down the path of my broken heart

Flowers on Edith Grove, wilt like a love note
Every day I'm passing by, I say a little prayer
(*Forrás: azlyrics.com*)

Ne keress okot és célt!

Parketták, tapéták, jól ismert sparheltek,
És mégis máshogy érzed magad,
Mikor rájuk pillantasz.
És mindig van köztük, mely jobban megtetszik,
Úgy érzed, karnyújtásra van. Vajon megkaphatod-e?
Ó, mondd, mért hajt úgy a vágy,
Hogy megváltozzon a lakás?

Itt ne keress okot és célt,
Ne akard tudni, hogy mért!
Elragad, hisz' benned él,
Ösztönös rendezkedés (átrendezés).
Hát, ne keress okot és célt,
Ne akard tudni, hogy mért!
Függőség ez, örvénylő vágy:
Magával ránt a lakásfelújítás!

Ez vonzott tegnap is, meg ez fog holnap is,
És persze újra lázba hoz a lakásfelújítás.

I've come to a point
in my life where I need
a stronger word than
fuck.

A vég

Ez a színező lány photoshapos poénja. Állati vicces, gratulálunk! Valójában sajnos tényleg elég vicces és egyben filozofikus. Ez a megjegyzés azt jelenti, hogy mindennek vége egy férfi életében. Kezdetben, fiatalon persze lendületben vannak a férfiak is, komoly szándékaik vannak – magukhoz képest. Csabi kollégám például vagy tíz évvel ezelőtt arról számolt be egy átmulatott éjszaka után, hogy előző éjjel hat nőbe lett szerelmes, és ebből kettő komoly. Középkorúan már szerényebben fogalmaznak a pasik. A marketinges kolléga például ezt mondta, amikor 40 éves lett: – A B oldalon is vannak jó zenék. *(A fiatalabbak kedvéért: a régi bakelitlemezeknek A és B oldaluk volt, hallgatás közben meg kellett fordítani lemezt a lemezjátszón. Jellemzően az előbbire kerültek a nagy slágerek, az utóbbira a resztlí, ami ahhoz kellett, hogy a vevő 50 perces albumot kapjon a pénzéért.)* Ezért arra a szövegre, ami a képen szerepel csak egy válaszunk lehet: This never must happen!

Pedró cukoratombombája

Biztos állati kedves dolognak tartod, ha egy recepttel kedveskedem neked, hiszen nő vagy. Persze az is lehet, hogy a pokolba kívánsz, mert millió recepttel traktál a női média, és az ismerősöknek is megvannak a rafinált kis főzési trükkjeik, amiket nem haboznak megosztani veled. Mivel azonban meg vagyok győződve arról, hogy valami nagyon karakteres, finom táplálékot, ezen belül italt ajánlok neked, nem állhatom meg, hogy felhívjam a figyelmed a következő receptre. Az ennek alapján készülő italt valaki nap mint nap élőben fogyasztja a környezetemben, ami arra utal, hogy bár igen durva innivalóról van szó, rövid távon nem okoz végzetes egészségkárosodást. Hogy ki találta ki, azt inkább nem árulom el, mert nem szeretném, hogy verőembereket küldj rá, ha esetleg kipróbálnád a receptjét, de nem válna be. Nevezzük Pedrónak! Az ital neve: Pedró ötperces cukorsokkreceptje. Ez arra utal, hogy nagyon gyorsan édességmérgezésre emlékeztető tüneteket idézhetünk elő vele magunkon.

Hozzávalók és elkészítés. Szükségünk van egy félliteres, modern dizájnú söröskorsóra, egy elemes tejhabverőre, két deciliter tejre, sok cukorra és egy kevés kávéra. Az elkészítés első lépéseként menjünk oda ahhoz a kollégánkhoz, akivel kávézni szoktunk, várjuk ki azt a pillanatot, amikor a legjobban leköti a munkája, amit sürgősen be kellene fejeznie, és ellentmondást nem tűrő hangon mondjuk a következőt: – Most azonnal hagyj abba, amit csinálsz, és igyunk egy kávé! Erre a következő rövid választ kapjuk: – Anyád! Ezt követően együtt távozzunk a konyhába. Ott töltjük a két deci tejet a söröskorsóba, majd melegítjük fel. Ezt lehet, hogy fordítva kell csinálni. Ezután üzemeljük be a tejhabverőt, és kezdjük el habosítani a tejet, miközben elkezdjük hozzáadagolni a cukrot. Pedró, az italkülönlegesség feltalálója, a recept névadója nyolc kockacukrot vagy ennek megfelelő mennyiségű kristálycukrot old fel a tejben, amely ennek hatására még csodálatosabban kezd habzani. A végső fázisban adjunk hozzá egy kevés kávé az így előállított elegyhez. Éppen csak annyit, hogy szépen átszínezz a fehér tejet és a tejhabot.

Tálalás. Ha elkészültünk, fogjuk a korsónkat, és járkáljunk vele körbe-körbe, hogy begyűjtsük a szörnyülködő megjegyzéseket, amelyeket a kezünkben látható cukoratombomba vált ki embertársainkban. Ezután fáradjunk az asztalunkhoz, keltsük azt a látszatot, mintha dolgoznánk, ám valójában szenteljük figyelmünket különleges italunk elfogyasztásának. Amennyiben úgy érezzük, hogy ezzel még nem vittünk be a szervezetünkbe annyi cukrot, amennyitől sokkot kaphatunk, egészítsük ki az italozást egy tábla tejszokoládé elfogyasztásával. Ezzel biztosíthatjuk a cukorellátásunkat – délelőtre. Mert a délután későbbi szakaszában már szükségünk lehet annak a kollégának a felkeresésére, akinek jó eséllyel van egy kis dugi csokija, s így kunyerálhatunk tőle némi cukorutánpótlást.

Remélem, sikerült kedvet csinálnom Pedró ötperces cukorsokkreceptjének kipróbálásához. Ha igen, akkor legközelebb szívesen megosztom veled a Pedró sajt-majonéz bombája rusztikus bagettben receptet is. És akkor még a „Hogyan fogyasszuk el egy nagy zacskó brutálisan csípős chipset egy marék hántolt szotyolamaggal tízórára?” étkezési tanácsadást fel sem ajánlottam.

Tuti fogyókúra

Mint mindenkinek, nekem is van tuti biztos fogyókúra-szisztémám. Saját találmány – brutális. Nevezzük kétszemlés módszernek. A fogyókúra két elemből áll. Az egyik, hogy naponta csak két zsemlet szabad kajálni azzal (vajjal, felvágottal), amit három szeletbe vágva, maximum két emelet magasságban rá tudunk tenni. Ezenkívül lehet még úgy két-háromszáz kalóriányit nasizni (mondjuk néhány Pilóta kekszet betolni). A másik része a módszernek, hogy munkába menet, illetve onnan jövet a tömegközlekedés mellőzésével naponta le kell kolbászolni legalább hat kilométert olyan öt kilométer/órás tempóban. Ha esetleg többet ennénk, többet kell gyalogolni. Tíz éve ezzel a szisztémával heti egy kilót fogytam öt héten át.

Az elmúlt hónapokban kicsit kikerekedett a pocim. Az unokaöcsémtől kölcsön kért szuper digitális mérleg olyan számot mutatott, amikor ráálltam, amelyet nem szerettem volna látni, ezért úgy döntöttem: a kétszemlés módszer alkalmazásával lefogyok. Ennek szellemében egyik nap fél liter kóla és két paradicsom volt az ebédem. A színező lány és a kutyás kolléganő azonnal leugattak. Szerintük az egészségemmel játszom. A színező lány kifejtette, hogy ha már mindenáron kevesebbet akarok enni, akkor legalább fokozatosan vegyem vissza a bevitt kaját, például a tízdekás pogácsa helyett, amit ebédelni szoktam, csak egy felet egyek. Egyébként is jobb lenne, ha normális kaját ennék, csak viszonylag keveset, ahelyett, hogy koplalok. A kutyás kolléganő szerint ezzel a módszerrel hozzá fogom szoktatni a szervezeteimet, hogy minden bevitt anyagot hasznosítson, ezért amikor majd leállok a fogyózással, minden pluszkaját el fog raktározni, és visszano a pocim.

Az első beszélésre az volt a válaszom, hogy a fokozatosság jegyében eszem a paradicsomot, azaz nem vittem le nullára a déli kaját. Válaszul lehülyéztek, mondván: a kóla-paradicsom kombináció valójában nulla kaja. A második kifogásra tudományos fejtegetéssel feleltem arról, hogy ha a szervezet a fogyókúra után a fenntartásához szükséges kalóriát fogja kapni, akkor szépen fel fogja azt használni. Erre újra lehülyéztek, mondván: ha a fehérjehiány miatt leépülnek az izmaim, akkor nem lesz mit fenntartani, viszont kórházba kerülök.

Ezen a ponton időszerűnek látszott témát váltani. A kutyás kolléganő rendszeresen fut, gondoltam, fordítsuk ezt ellene. – Te miért nem vagy olyan karcsú, mint az kolléganő, aki hozzád hasonlóan amatőr futó? – tettem fel a keresztkérdést arra célozva, hogy biztos azért, mert (szemben velem) nem fogja vissza a kajálását. Azt mondta, azért, mert egyrészt nem olyan vékony alkatú nő, mint az említett kisasszony, másrészt azért, mert nem fut annyit, mint ő, harmadszor azért, mert idősebb nála. – Én sem voltam mindig ilyen kondiban, mint most, korábban sokkal jobb alakom volt – mondta, amit egyébként fotókkal igazolhatunk. – Úgy érted, csöcsös-faros voltál? – tettem fel a kérdést, amire válaszul joggal üthetett volna meg.

Mielőtt ezt megtehetette volna, beleszólt a vitába a szintén az asztalnál ülő marketinges kolléga. Azt mondta, emlékszik rá, amikor nem is olyan régen valaki megjegyezte, milyen kurva jó lábai vannak a kutyás kolléganőnek. És ekkor a színező lány olyan megjegyzést tett, amivel feladta élete legmagasabb magas labdáját. Azzal a költői kérdéssel élt, miszerint: – Na, látod, neked mikor dicsérték meg a lábadat? Adódott a válasz, amellyel sikerült megfordítanom a vitát, amelyben szinte már vesztesre álltam: – Az illendőség azt kívánja, hogy ne áruljam el, nekem melyik testrészemre dicsérték meg.

A jó szex receptje

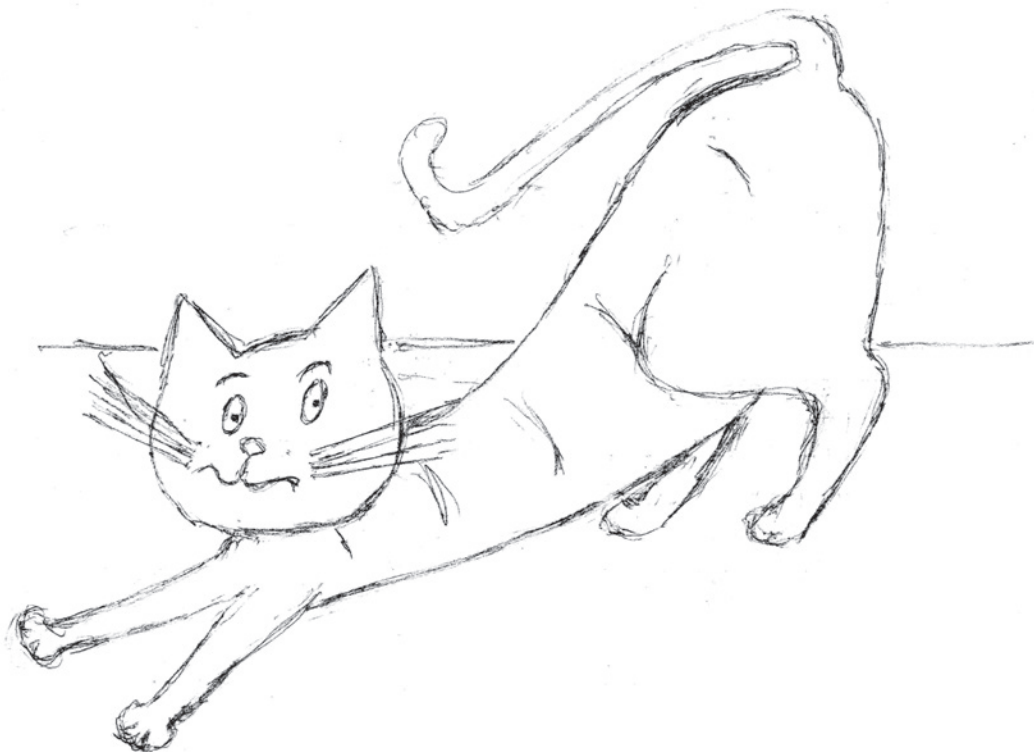
Aki szexmunkás hölgyek szolgáltatásait veszi igénybe, annak be kell tartania néhány alapvető szabályt ahhoz, hogy jó kiszolgálásban legyen része. Ezeket az intelmeket egy focistártól hallottam futballozás után az öltözőben. Azt állította, hogy a budapesti szexipar rendszeresen visszatérő ügyfeleként (vagy ahogy ebben a szakmában mondják vendégeként) tett szert gazdag tapasztalatokra. Szerinte ha betartjuk a szabályait, akkor jó eséllyel elkerülhetjük a kedvetlen, kelletlen vagy kifejezetten undok szexmunkásokat.

Az első jó tanács úgy szól, hogy lehetőleg ne vegyünk igénybe az út szélén kínált erotikus szolgáltatásokat. Ezek árfekvése ugyan sokszor igen kedvezőnek mondható, ám a spórolás a szexuális tevékenység kényelmi és higiéniai feltételein történik, ami nem szerencsés. A diszkontárral egyébként én is szembesültem egyik kerékpárúton, amikor az aszfalt szélén ácsorgó szexmunkás hölgyek egyike a következő szavakkal szólított meg: – Ötszáz a cumi! Ezzel feltéve, de meg nem engedve arra célozhatott, hogy kész lenne mindössze ötszáz forintért az orális szexként ismert tevékenységgel kedveskedni nekem. Milyen sajnálatos, hogy biciklizéskor ritkán van nálam pénz!

A szabadban végrehajtott párosodás hátulütőit elkerülhetjük, ha bérelt lakásban (úgynevezett dugdában) dolgozó szexvállalkozókat keresünk fel. A focistárs ilyen helyekre járva alkotta meg további szabályait. Először is ne este érkezzünk, hanem valamikor napközben. Minél előbb, annál jobb. Ekkor ugyanis még munkaidejük elején tartanak a hölgyek, frissek, nem volt gondjuk három-négy bárdolatlan vagy kifejezetten tahó ügyféllel, így jobb hangulatban látnak munkához. Másodszor ne a legszebb lányokat válasszuk, mert férfitársaink őket foglalkoztatják a legtöbbit, ami nem javítja a munkakedvüket. E szabály részeként értelmezhető a harmadik jó tanács: az érettebb hölgyeket részesítsük előnyben, akiket a többi vendég kerül. Egyrészt kevésbé van elégük a munkájukból, másrészt gazdag tapasztalatokat szerezhettek a férjikkel vagy más státuszú partnereikkel végzett erotikus együttműködés során, magyarul: tudják, hogyan kell fizikai kontaktusba lépni egy férfival ahhoz, hogy úgy érezze, jól döntött, amikor az illető asszonykát választotta. Ahogy focistársam mesélte, előfordult, hogy egy középkorú szexmunkás hölgy úgy reagált az ő szexuális viszonzolgáltatására, mintha régóta kölcsönösen gyümölcsöző testi kapcsolatban lettek volna egymással. Végül az utolsó szabály: legyünk törzsvendégek valakinél vagy valakiknél. Ennek előnye nem igényelnek magyarázatot.

A focistárs egy történettel bizonyította, hogy szabályrendszerének betartása kiváló eredményt hozhat. Egy angyalföldi lakást (dugdát) keresett fel egy szép nyári napon, ahol két hölgy harcolt a munka frontján. Az egyik szolgálatban volt, így nem választhatott közülük, viszont a másikkal szerencséje volt: egy mosolygós, barátságos dolgozó várta, hogy egészségügyi szolgáltatásban részesítse, azaz megszabadítsa túlzott mennyiségben felhalmozódott testnedveitől, miközben nem melleleg kereshet egy kis pénzt. Délelőtt volt, aznap még egy fillér se jött a konyhára, miközben sokba került a lakás bérlése, a vendégeket is fürdetni kellett, szóval magas volt a rezszi, nyomni kellett az ipart, hogy legyen bevétel és profit. A hálószoba a franciaágygal, amely minden kétséget kizáróan a szexipari szervezetek egyik legfontosabb munkaeszköze, foglalt volt, így maradt a nappali, ahol azonban csak egy jókora fotel kínált lehetőséget az üzlet (és nem csupán az üzlet) nyélbe ütésére. Túl voltak a bemelegítésen, a folytatáshoz a csajszinak fel kellett térdelnie a fotelbe, amelynek háttámlájában stabilan

megkapaszzkodhatott. A focistárs állva látott munkához. Egyszer csak népzene csendült fel mintegy megadva a ritmust a magyar verbunkhoz. Talán a tévé vagy a rádió szól – gondolta, de nem erről volt szó. A tévé ugyan üzemelt, de egy dokumentumfilm ment rajta, amelyben oroszok gépjárműket mészárosok le bizonyítékául annak, hogy semmit sem jelent nekik a macskatársak közötti szolidaritás. A zene jöhetett volna is szomszéd szobából is, de ott csendben folyt a szolgáltatás. Egymásra néztek a lánnyal... és rájöttek az igazságra: ők zenélnek. Ketten együtt. Bizonyára a sajátos testhelyzet miatt, amit jobb híján választottak, létrehoztak egy igazi népi hangszert, egy köcsögdudát. A gumi óvszerbe bugyolált füttykös, mint egy bot rezegtette a kis hölgy gyengéd izmocskáit. A csajsi elnézést kért mondván: nem tehet róla, aztán mindketten felnevettek. A közös nevetés barátságos játékká tette a tevékenységüket annak ellenére, hogy az szigorúan üzleti alapon nyugodott. Olyan volt a szexelés, mint a foci vagy a bringázás, csak jobb, mert szex közben nem szenvedhet súlyos sérüléssel járó baleseteket az ember.

Tatapornó

A marketinges kolléga egyik nap az ebéd vége felé előzetes figyelmeztetés nélkül feltette a keresztkérdést, miszerint mit akarok csinálni nyugdíjas éveimben? Kissé meglepődtem, ezért gondolkodás nélkül kifecsegtem életem legperverzebb titkos tervét, amit pont a nyugdíjas éveimre találtam ki: szenior pornósztárs szeretnék lenni. A színésző lány azonnal lehordott, mondván: elviccelem a dolgot, miközben a kérdés komoly volt.

Jó. Ha az igazság nem érdekes, akkor ötleteljünk a lehetőségekről! Az lenne a legjobb, ha lenne valamilyen hobbi, mert azzal töménytelen szabadidőt el lehet eltölteni. Mondjuk vidékre költöznék, ápolnám a kertemet, etetném a madarakat, simogatnám a macskámat, sétáltatnám a kutyámat, eljárnék pecázni és ehhez hasonló. Ez az élet nem tetszik, mert nekem túl nyugis lenne. Maradjuk a nagyvárosban! Itt mi mással foglalkozhatnék, mint áruházi akcióvadászattal. Ezzel az a bibi, hogy szeretni kéne a bevásárlást vagy legalábbis a bevásárlókocsit. A bátyuskám például az utóbbiban jeleskedik: a múltkor ahhoz is elkötött egyet, hogy beletegyünk egy bort és két tábla csokit. Mondjuk az egyik csoki 30 dekás Milka volt, aminek több hely kell.

A kolléga gyengének találhatta a válaszaimat, mert végül kibökte, hogy szerinte mit kellene csinálnom: internetes influenszernek kellene lennem. Végül is most is ezt csinálom: felkelek, végignézem a híreket, és írok belőlük valamit. Esetleg leülhetnék egy kamera elé, és színes szavakkal ecsetelhetném a politikusok aktuális teljesítményét. Gondosan ügyelhetnék rá, hogy minden kommentemet a magyarok univerzális beszélgetészáró mondatával fejezzem be, miszerint „A kurva anyjukat!” A reggeli műsor címét is kitalálta: Sajtószemle. Ez már nem olyan rossz lehetőség. A színésző lány azt állítja, hogy nézné a show-t, de ezt nem hiszem el. A csomagkapcsolt kollégánál szállna vendég kommentátornak. Másokat is hívhatnék. Visszakérdeztem a marketinges kollégát, hogy van-e még hasonló jó ötlete? Azt mondta: van, de csak pénzért árulja el.

A csomagkapcsolt kollégánál azonban ingyen is előállt egy újabb lehetőséggel. Szerinte járhatnék mohersapkában fiatalokat verni. Mármint beállhatnék azok közé a politikailag elkötelezett idős hölgyek közé, akik ilyen kötött sapkában szokták ostorozni kedvenc politikusuk ellenfeleit és botjukat rázva testi fenytéssel fenyegetik azokat a fiatalokat, akik nem értenek egyet velük. Hm. Ezt 90 éves koromig csinálhatnám, mert a politika mindig ad okot a dühöngésre. És ehhez az életmódhoz is illik, hogy sűrűn hangoztassam az alapvető, örök igazságot: „A kurva anyjukat!”

Mindent egybevetve egyik lehetőség sem hozott igazán lázba, ezért visszatértem az eredeti ötlethez. Gondoltam, ha részletezem a tervet, akkor megértik, miért hiszem azt, hogy ez a legjobb nyugdíjas elfoglaltság. Szóval még egyszer a lényeg: nyugdíjas éveimben szenior pornósztárs szeretnék lenni. Van a pornó műfajának egy leágazása, amelyben nagyon ronda vén emberek szép, hamvas, nagyon fiatal lánykakkal kufircolnak. Szerintem az öregurak egy élet munkájával megtakarított pénzükből fizetnek azért, hogy ilyen videóban szerepelhessenek.

Biztos vagyok benne, hogy nekem elég lenne a kezdőtőkét betolni, mert utána olyan nézettek lennének a produkcióim, hogy sok ezer hozzám hasonló vén hülye fizetne azért, hogy csorgathassa rájuk a nyálát. A színésző lány nem hiszi, hogy ebben a korban még feláll a férfiaknak, de a filmek tanulsága szerint nincs gond. Persze nem tudjuk, hogy a szenior

szereplők mennyi ideig készülnek egy-egy felvételre, és hogy hányadik nekifutásra jön össze a produkció (vagy hogy stílusosak legyünk: milyen kemény munka áll a videó háttérben). Meg használhatnak füttyikarikát, ami arra való, hogy ha egyszer a vér eljutott a megfelelő helyre, akkor ott is maradjon.

Végül arra lyukadtam ki, hogy a legjobb lenne egyesíteni a három ötletet. Reggelenként influenszerként megjelennék az laptopok és a mobiltelefonok képernyőjén a nyugdíjasok egyenruhájában: szvetterben és mackónadrágban, fejemen mohersapkával, kezemben a nagypapám bambuszbotjával, amely lehet vagy 100 éves. Elmondanám a mondandómat a bottal hadonászva, majd megjelenne a színen egy helyes kislány, akit az éretlen fiatalok nevelési szükségleteire hivatkozva gyengéden elfenekelnék. Aztán ő fenekelné el engem, mert én tudom, mi a demokrácia, majd ledobnám a szvettert és a mackónadrágot, hogy a hölgyeknek jusson egy kis csippendél show, végül ezt követné az a rész, amihez esetleg szükség lehet az említett gyűrűre. Mindenképpen mohersapkában és lyukas zokniban alakítanám a szerepemet. Úgy érzem, gigantikus sikernek nézünk elébe.

A „zabolátlan csődör”

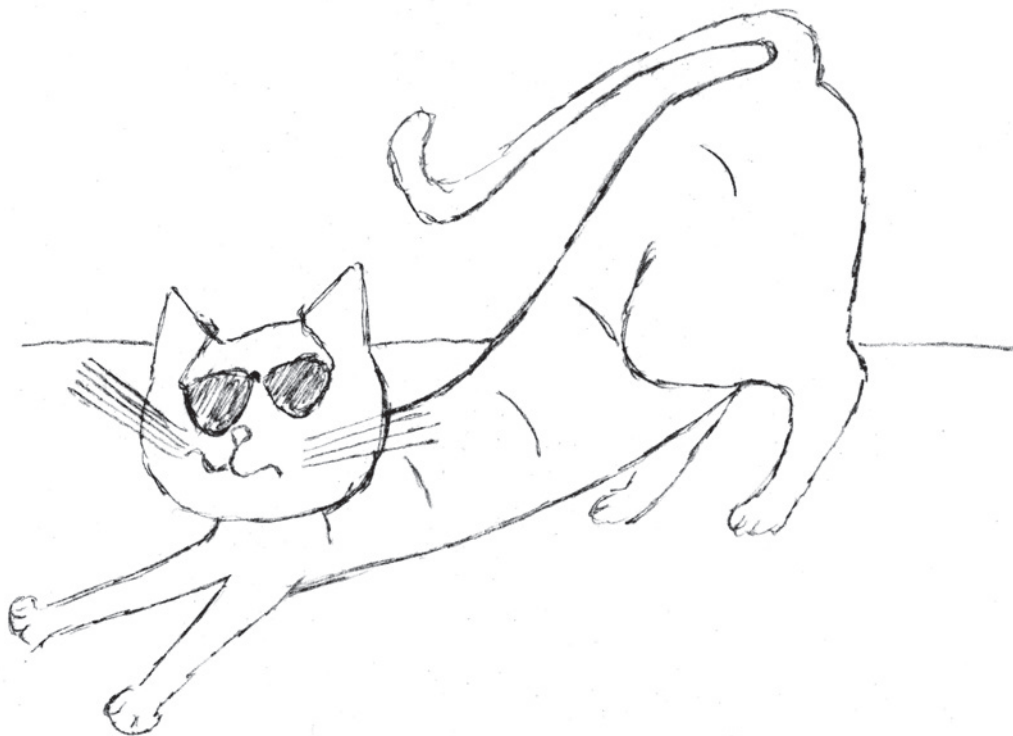
Megint be kell valljak valamit: lelkiismeret-furdalásom van. Azokkal az emberekkel, gimis osztálytársakkal, egyetemista haverokkal, volt munkatársakkal szemben, akikkel kifejezetten jól elvoltunk, amíg egymás mellett futott az életünk, ám amióta elváltak útjaink, nem tartom velük a kapcsolatot. Együtt jártunk moziba, színházba, foci- és vízilabdameccsre, vagy csak marhultunk, azaz mai szóval élve megvolt köztünk a kémia, de nem lett ebből életre szóló barátság. Több lányt, nőt tudnék felsorolni az ilyen barátok között, mint fiút, férfit. A kapcsolat megszakadása miatt úgy nézhet ki, mintha csak valamilyen érdek kötött volna össze bennünket, pedig ma is ugyanúgy kedvelem, szeretem és tisztetem őket, mint régen.

Ez nyilván olyasmi, ami mással is megtörténik, olvashatunk róla könyvekben, csak hát hiába kerülnek ezek az ember kezébe tinédzserkorában, nem érti a dolgot, mert nem látja előre, mi fog lelkiismeret-furdalást okozni neki 30-40 év múlva. Így aztán lekési a vonat. Letelik az élete nagyja, mire rájön, hogy valami nincs rendben. És nincs mód újrakezdeni, vagy ha lenne, akkor lehet, hogy minden ugyanúgy alakulna, mert nem véletlenül alakult úgy, ahogy alakult, ha ez nem is tetszik.

Talán az lehet a jó kapcsolatok megszakadásának hátterében, amiről egyszer egy író beszélt a rádióban (bocsánat, de már nem emlékszem, ki volt). Az embereket az választja szét, az zárja be többé vagy kevésbé önmagukba, hogy mindegyikük egész életén át küszködik egy problémával, amit a sorsa szab ki rá. Gondolom, ez lehet valamilyen családi tragédia, hagyomány, vagy szülő-gyerek konfliktus, vagy egy megfelelési kényszer, vagy valamilyen szenvedély, szellemi elkötelezettség, vagy függőség. Nekem a családi hagyomány jutott, az a kérdés, miért volt rossz az államszocialista rendszer, amelyre a szüleim feltették az életüket? Az első emlékem ezzel kapcsolatban olyan 12 éves koromból való. Amikor az 1970-es évek elején a családommal a Krím-félszigeten nyaraltunk, mindenhova nagy fekete autóval vittek bennünket, miközben mellettünk hozzám hasonló kölykök rohantak a porban az autóra mutogatva. Láthatóan az volt minden vágyuk, hogy ott üljenek, ahol én, amire semmi esélyük sem volt. Ezt szégyelltem. Nem volt összhangban azzal, amit a szüleim tanítottak nekünk, a gyerekeiknek, nevezetesen, hogy tekintsünk mindenkit egyenrangúnak magunkkal, aki a munkájából él, függetlenül attól, mit csinál és mire vitte! Azok a fiúk ugyanazt csinálták, mint én: tanultak, sokan közülük ugyanolyan eredménnyel, mint én. Csak az volt a különbség köztünk, hogy én magasabb társadalmi pozícióban lévő családba születtem, mint ők. Így éreztem rá ösztönösen, hogy a magát egyenlőséglapú, osztály nélküli társadalomnak hirdető szocialista rendszer valójában ugyanolyan osztálytársadalom, mint bármelyik másik. Ezután elég sokáig tartott, mire beláttam – ami másoknak nyilvánvaló volt –, hogy nem lehet az egyenlőségre alapozott társadalmat építeni. A kérdés az, mekkora egyenlőtlenységben akarnak élni az emberek? Erről lett egy elméletem, majd egyszer leírom a lényegét. *(Ez lett a Vigyázó szemetek Indiára vessétek! című levél.)*

Szóval ezen studíroztam sokat, és ahogy így skribáltam, közben eszembe jutott egy másik író megjegyzése (szintén nem emlékszem, ki volt, bocsánat), amit talán felhozhatok méltóságosul arra, miért nem tartottam a kapcsolatot azokkal, akik közel állnak hozzám. Ez az író azt mondta, rossz férj és apa volt, mert a fejében mindig a regényei történetei, emberi problémái kavargtak, azaz a belső világában élt, ami elvonta a figyelmét a külvilágról, a környezetéről, a kapcsolatairól, a családjáról, a párjáról, a gyerekei dolgairól. Nekem ez a gondolkodás tölti

ki fejemet, és vonja el a figyelmem azokról, akikre figyelnem kellene. És ez az oka annak is, hogy nem lettem férj. Kívülről, első ránézésére úgy nézhettem ki néhány nő szemében, mint aki alkalmas lehet gyerekek mellé apukának, de ha egy kicsit beszélgettünk, hamar kiderült, hogy egy vad, zabolátlan, betörhetetlen csődör vagyok – á, sajnos nem ez, csak az, hogy nem a családi boldogságon jár az eszem.

Magyar rapszódia

Társasági beszélgetéseken az a benyomásom alakult ki, hogy mi, magyarok hajlamosak vagyunk úgy gondolkodni, hogy ez a kapitalizmus-, meg demokráciadolog tőlünk nyugatra is ugyanolyan ramatyul működik, mint nálunk. Ott is svindliznek az adófizetők, ott is van korrupció, ott is manipulálják az embereket, ott is könyékig belenyúl az állam a gazdaságba. Csak azért megy nekik jobban, mert szerencsésebb volt a történelmük és kőgazdagok.

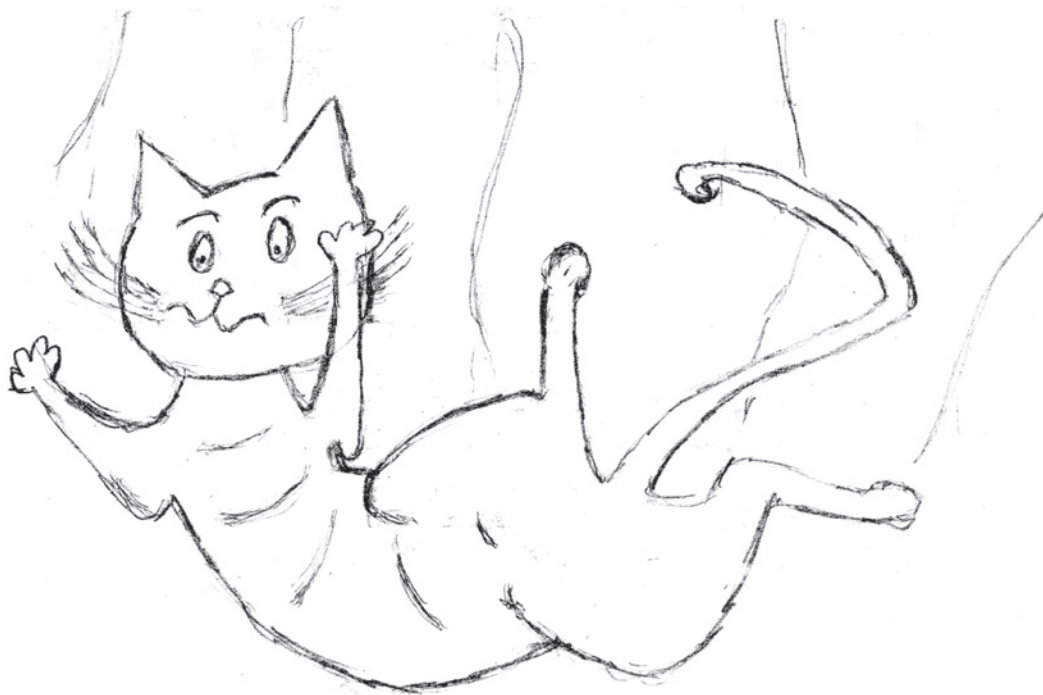
Szerintem legalább a világ egy részén jól kell működnie ennek a rendszernek, mert enélkül már rég összeomlott volna világ. Például lehet cikizni a nyugati fogyasztói társadalom bornírt-ságát, ám ha a felesleges fogyasztás levezeti az emberek cselekvési energiáit, akkor hasznos feladatot lát el. Végül is nem építhetünk piramisokat, mint négyezer évvel ezelőtt.

Annyiban azonban egyetértek beszélgetőtársaimmal, hogy nincsenek tehetséges vagy tehet-ségtelen társadalmak. A tagjaik között vannak ügyesek és kétbalkezesek, okosak és buták, többé vagy kevésbé ambíciózusak, szorgalmasak és lusták. A nagy létszám feloldja az egyéni eltéréseket. Az egyik fontos különbségük a népességük. Ha ez elég nagy, akkor önállóan cselekedhetnek, azaz nagyhatalmak lehetnek. A másik a földrajzi elhelyezkedésük, ami lehet előnyös vagy hátrányos. A harmadik a kultúrájuk, ami sem nem segíti, sem nem gátolja őket, mert nincs felsőbbrendű kultúra, viszont mindegyik modernizálható.

Például mi, magyarok is alkalmazkodtunk a környezetünkhöz, mint a kaméleon, ha cserébe megőrizhettük saját államunkat, amelyre szükségünk volt saját osztálytársadalmunk üzemeltetéséhez az éppen felül lévő nagyobb megelégedésére. Átvettük a feudalizmust meg a kapitalizmust, a futballt, a csokifüggőséget, az államszocializmust, a fagyfaltot, a popzenét a demokráciát, pedig egyiket se mi találtuk ki. A legtöbb autós ma már megáll a zebránál, és a nagyon sok kutyás felszedi a kutyagumit, amit a házi kedvence elpotyogtat maga után. Megszoktuk ezeket is, és mindeközben megmaradtunk magyarnak. Zaklatottan élünk: jó eséllyel átgázol rajtunk néhány rendszerváltás az életünk során, ami tönkre tehet mindent, amit elértünk. Persze tőlünk keletebbre rosszabb a helyzet, ott a nagy többség reménytelen alávetettségben él, igaz, nyugatabbra jobban a kezükben tarthatják a sorsukat az emberek, mint mi.

Ami az elmúlt 100 évet illeti, volt majdnem egy tucat kisebb-nagyobb rendszerváltás. Csak mostanában kettő. A Kádár-rendszert és a köztársaságot rövid úton leváltottuk, ami az előbbi esetben érthető, hiszen rossz volt. A köztársaságunk viszont, bár szennyezett volt korrupcióval, nem volt javíthatatlan. Ami meglepett, az az, hogy azok is részt vettek a lebontásában, akik a rendszerváltás idején voltak egyetemisták. Akkoriban a közgázon dolgoztam, sokukat ismertem. Azt gondolták, hogy meg fogják változtatni Magyarországot. Nekik már nem volt semmi közük a régi vitákhoz, a népies-urbánus ellentéthez, a Horthy- vagy a Kádár-rendszerhez. Nem marxizmus-leninizmussal tömték tele a fejüket, mint a náluk akár csak néhány évvel idősebbekét, hanem a nyugati stúdiókat tanulták. Ők sosem hitték, hogy a demokrácia a többség, a nép uralmát jelenti, tisztában voltak vele, hogy a hatalom kisajátítását megakadályozni hivatott, viszonylag bonyolult intézményrendszer. Azt hittem, legalább az utóbbihoz ragaszkodni fognak. Hát, nem. Húsz évvel később élen jártak egy rendszer kiépítésében, amelyet az ország fele nem tartott demokráciának. És egy csomó még náluk is fiatalabb, az államszocializmust alig vagy egyáltalán nem ismerő társuk fogaskerékként illeszkedett be ebbe a szisztémába. Mondjuk sokan kivándoroltak, és ha nem lett volna lehetőségük erre, akkor itthon csinálták volna a feszültséget.

Mit üzenhetünk a jövőnek mindezek alapján? Magyarok! Üzemeltessetek demokráciát 120 százalékban arányos választási rendszerrel! Így legalább nem fogtok egymás agyára menni azzal, hogy nem tudjátok fenékte rúgni azokat, akik éppen hatalmon vannak.

Vigyázó szemetek Indiára vessétek!

Mindig foglalkoztatott, hogy mi mozgatja az embereket, mit akarnak elérni, mit akarnak felmutatni. (Azt hiszem, Madách Imre is ezt firtatja Az ember tragédiájában.) Nem tudok rá felelni (ahogy szerintem Madách sem tud). Annyit tudunk, hogy bármit is akarjanak, ötezer éve egyenlőtlenségben élve, osztálytársadalmakban próbálják elérni. Az egyenlőtlenségnek vagy van „ésszerű” határa, vagy nincs, ez attól függ, mit akarnak, amit csak találgatni tudok (mint Madách). Ha nincs, akkor a társadalmi piramis nem lehet sem túl meredek, mert akkor túl sokan lenének, akik alulra szorulva úgy éreznék, hogy a társadalmuk nem nyújt nekik semmit, ezért apátiába süllyednének vagy lázadnának, sem túl lapos, mert akkor túl keveset nyújtana a felül lévőknek, akiknek elegendő lenne abból, hogy folyton alkudozniuk kell a velük közel egyenrangúakkal, amikor érvényesíteni próbálják az akarataikat.

De előreszaladtam. Kezdjük előlről!

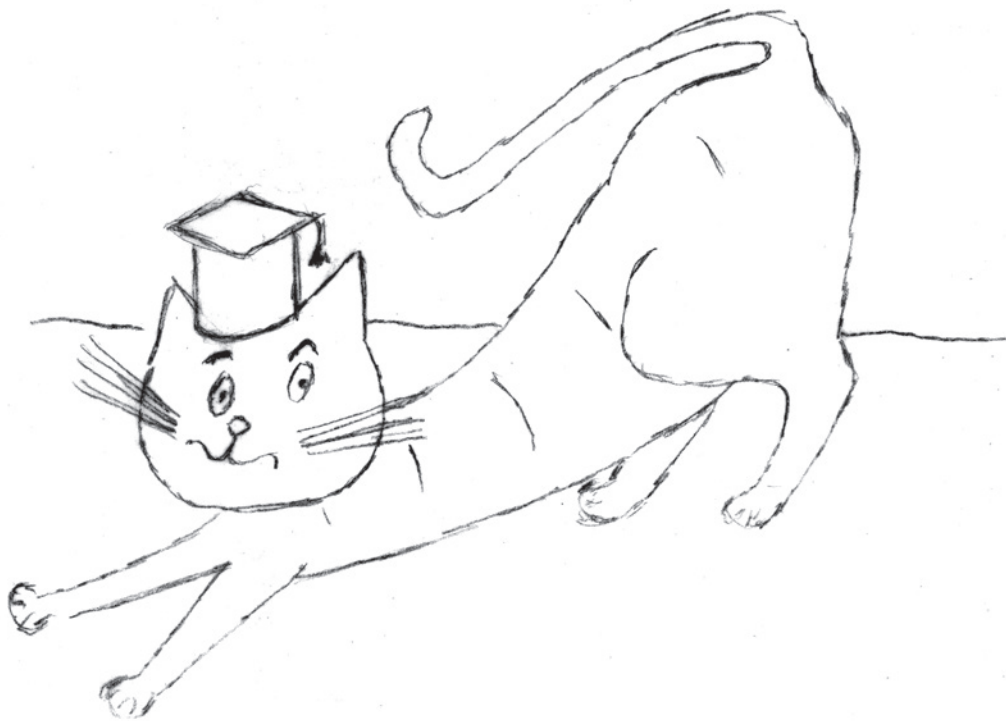
Miért gondolom, hogy az emberek a jó élet, a „nyugati életszínvonal” lehetőségéért zéróösszegű játékot játszanak egymással világon? – kérdezte az egyik barátom. Miért nem hiszek abban, hogy mindannyian jól járhatnának, ha a lemaradó országok lakói nem törődnének bele balsorsukba, megtennék, ami tőlük telik, hogy az országuk előbbre jusson, és tisztességes vezetőket választanának maguknak? A zéróösszegű játék azt sejteti, hogy a gazdagságukat féltő fejlett társadalmak az elmaradott országok rovására élnek jól. Nem pont ezt gondolom: különbség van aközött, hogy kifosztanak valakit vagy rosszul fizetik a munkáját.

Az emberek az elmúlt ötezer évben számtalan kultúrát, tradíciót, gazdasági és politikai rendszert kipróbáltak, miközben két dolog látszik állandónak: a társadalmak – ha nem szigetelednek el – fejlődnek, és mindegyik piramis alakú osztálytársadalom. Ezek tehát nyilván fontosak nekik. Ha úgy gondoljuk, hogy a fejlődés fontosabb az embereknek, akkor eljuthatunk arra a következtetésre, hogy ennek köszönhetően a piramis helyét idővel gömb alakú társadalmak veszik át (lásd a jóléti társadalmakat), amelyekben a piramishoz képest szélesebb a középosztály. Ha úgy gondoljuk, hogy az osztálytársadalom fenntartása a fontosabb nekik (vagy egyformán fontos a kettő), akkor nehéz ezt feltételezni, mert az osztályhierarchia értelme az, hogy a társadalmi osztályok felfelé haladva számottevően jobb minőségű életet kínálnak az embereknek. Ha az átlagos, a jó és a luxus színvonalú élet, a többé vagy kevésbé korlátozott és a szabad akaratervényesítés közti különbség elhalványulna, akkor értelmét vesztené a hierarchia. Ezért ez esetben más magyarázatot kell keresnünk a társadalmak alakváltozására.

A nemzetek feletti társadalmak, a birodalmak, befolyási övezetek, államszövetségek ugyanúgy osztálytársadalmak, mint a kisebbek. Ha a bennük lévő társadalmak úgy helyezkednének el, mint egy torta kisebb-nagyobb szeletei, akkor a tagországok népességük arányában delegálnának tagokat a közös felső rétegbe. De láthatóan nem így helyezkednek el, hanem úgy, mintha léggömböket préselnénk egy dobozba: egyes országoknál a felül lévőknel dudorodik ki a lufi, míg másoknál az alul lévőknel. Az előbbieket több tagot delegálnak a közös felső rétegbe, míg az utóbbiakat kevesebbet. Így egyes társadalmakban az átlagosnál szélesebb elit és középosztály keletkezik, míg másokban szűkebb. Az első alakot, amely jobb, szabadabb életet, nagyobb biztonságot kínál az embereknek, mint a második, az erősebb, fejlettebb országok és stratégiai partnereik veszik fel. Látva a gömb és rózsatüske alakú társadalmakat nem a saját rétegeiket, hanem a nagy rendszer rétegeit látjuk bennük aránytalanul elosztva.

Az előbbieken nem csökken a távolság a rétegek között, hanem a nagyobb rendszernek köszönhetően jobb életet elérő felső rétegek alá beférnek a középszintre emelkedő alsó rétegek. Az utóbbiaktól nem elvesznek valamit, hanem a közös rendszer gyümölcsein aránytalanul osztoznak velük.

A globális társadalom is egy nagy rendszer, amely magában foglalja a világ összes országát, mint egy-egy lufit, amelyek egymás rovására változtatják alakjukat. A hidegháborúban Kelet-Európában és Kínában a kommunista diktatúrák szegénységben tartották az embereket, azaz rózsatüske alakúvá torzították a lufit, a harmadik világ országai hidegháborús csataérré váltak, nem tudtak ötről hatra jutni, míg a nyugati országokban jóléti államokban élhettek az emberek. A Szovjetunió összeomlott, így enyhült a kelet-európai és a harmadik világbeli lufikat kilapító erő, miközben Kína felfúvódott. Ezzel nőtt a nyugati országokra nehezedő nyomás, alakjuk gömbből tojás lett. A világ társadalmi kétfelől elmozdult az átlagos, piramisszerű alak felé. Valami olyasmi felé, amit Indában láthatunk, ahol a bazar-kapitalizmus párosul a csúcstechnológiával, az urambátyám világ a demokráciával, a személyes kiszolgáltatottság az egyéni spirituális szabadsággal.

A Fény

A kutyás kollégán – ahogy már említettem – rendszeres futással tartja karban a testét, ám mostanában sokat betegeskedett, ezért jó néhány hétig nem volt futni. Nehezen tudja rávenni magát, hogy újrakezdje az edzéseket. A színező lánnyal lelkesen biztattuk, végül is nem nekünk kell erőt vennünk magunkon, hogy újrakezdjük ezt az akaratot igénylő sportot, hanem neki.

Egyik nap azzal háraitotta el a biztatást, hogy este nem tud lemenni futni, mert meg kell néznie a Fényt. – Hogy mit? – kérdeztük csodálkozva. – A Fényt! – jött a megerősítés. Eddig nem mesélt arról, hogy valamilyen vallási szekta vagy UFOimádó csoport tagja lenne, így kissé meglepő volt a bejelentése. Az értetlenség minden bizonnyal látszott az arcunkon, mert magától elkezdte magyarázni, miről van szó. A Fény a budai hegyvidék egy adott pontján látható egy meghatározott helyről az év egy bizonyos napján, amikor lemegy a nap. Következésképpen ha felhős az idő, akkor nincs Fény, ha éveken át felhős az idő ezen a napon, akkor a Fény sokáig nem jön el közénk. Ezért ki kell használni a jó időt. A Fény egy erdei út felett összehajló fák között látható, az út meredek lejtőben folytatódik, majd sík vidék következik, így ezen a részen zavartalanul átsüthet a lemenő nap. Amikor ez megtörténik, a sárga, a vörös és a zöld legkülönbözőbb árnyalatainak keveréke és fény-árnyék játéka látható. Ezt bizonyítandó mutatott egy fotót, amelyet – a szentségtörést kockáztatva – korábban készített róla. Hát, ennek alapján tényleg elég ütős látvány a Fény.

– Na, most a kérdés az, hogy mindezekből milyen következtetést vonsz le Isten létezésével kapcsolatban? – fordultam a kollégánőhöz, mert eszembe jutott, hogy vannak ősi kultúrák, amelyek mesterséges építményeket hoztak létre, hogy elkapják a Fényt. Úgy rakosgatták a köveket, hogy a köztük lévő bizonyos réseken éppen a napfordulók vagy a napéjegylenlések idején süssön át a lemenő vagy a felkelő nap. Amíg a válaszon gondolkodott, tovább gombolyítottam a történetnek ezt a szálát. Ha a Fény Isten létezésének bizonyítéka, akkor Isten honnan szerzi be a Fényt, mert ezek szerint a világ legkülönbözőbb részein, különböző időpontokban szolgáltat Fényt az embereknek. Ráadásul úgy tűnik, sok ezer év óta adja a Fényt – mondhatnánk: csak úgy szórja a Fényt –, tehát nagyon sok Fényre volt, van és lesz szüksége.

Régen kevesebb ember élt a földön, ezért Isten minden bizonnyal egy raktárból vette elő a Fényt. Végül is sok millió évig tartott, mire az emberek megjelentek a földön, miközben ő már akkor is itt menedzselte a dolgokat, volt elég ideje, hogy összebarkácsoljon jó sok Fényt azzal a céllal, hogy később majd szétosztogassa az embereknek, akik ebből tudhatják, hogy ő van. Ma már azonban nagyon-nagyon sok ember él a Földön, kizárt, hogy a mostani szükség-lethez van elég Fénye raktáron. Ebből következően valahol gyártatja a Fényt, és ez a hely manapság nyilvánvalóan nem lehet más, mint Kína. Isten minden bizonnyal Kínából szerzi be a Fényt, amivel megajándékozta az embereket, s egyben jelzi, hogy ő van. Vélhetően egy kétmillió embert foglalkoztató kisvállalkozás gyártja a Fényt évi százezres tételben.

És itt felmerül egy probléma. Vajon a cég csak a megrendelt Fényt állítja-e elő vagy a napi műszak lejárta után, éjszaka saját célra is fuszik egy kicsit? Csak valódi, Istennek készült Fény kerül ki a kínai üzemből vagy nagy tömegben gyártják a hamisított Fényt is feketepiaci értékesítésre? Ha az utóbbi az igaz, akkor hogyan különböztetjük meg az isteni Fényt az ahhoz megszólalásig hasonlító, hamis, divatos szóval: fake Fénytől? És amit a kutyás

kolléganő sasol a Hármashatár-hegyen, az vajon valódi Fény vagy kínai koppintott Fény? Mire idáig jutottam a fejtegetésben, mindkét kolléganő megállapította, hogy hülye vagyok. (Mondjuk a színező lány esetében ez mindennapos dolog.) Pedig szerintem sikerült eljutnunk korunk alapvető problémájához: nem tudjuk mi a valóság, és mi az, amit annak hiszünk vagy szeretnénk, ha az lenne.

